GODINA XX. (2013.) 8. svibnja BROJ 2.-3. CIJENA 10 KUNA

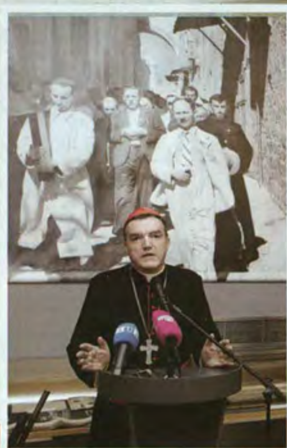

BLAŽENI ALOJZIJE Stepinac

GLASNIK POSTULATURE

Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

»Drži nas vjera u Boga, koji nikada ne zapušta onih koji se u Njega uzdaju!«

(Bl. Alojzije Stepinac,
Pismo prof. Ivanu Meštroviću,
28. siječnja 1954.)

Smilovati se i izabirati

Papa Franjo (Jorge Mario Bergoglio)

Nakon što je papa Benedikt XVI. 28. veljače 2013. odstupio s katedre rimskih biskupa, kardinali su u konklavama već 13. ožujka 2013. izabrali njegova nasljednika. To je isusovac, Argentinac, Jorge Mario Bergoglio, sedamdesetšestogodišnji dosadašnji nadbiskup Buenos Airesa, koji si je izabrao ime: Franjo. On je 266. papa u nizu apostolskih prvaka.

Grb pape Franje

Papa Franjo odlučio je sačuvati u glavnim crtama svoj prethodni grb koji je izabrao još na svome biskupskome ređenju. Grb karakteriziraju jednostavne linije. Plavi štit okružen je simbolima papinskog dostojanstva, koji su istovjetni onima koje je htio njegov prethodnik Benedikt XVI. (mitra smještena između ukrštenih ključeva od srebra i zlata, povezanih crvenom vrpcom). Na gornjem dijelu nalazi se znak reda iz kojega dolazi papa, iz Družbe Isusove – blistavo sunce na kojem su crvenom bojom ispisana slova IHS, tj. Kristov monogram; iznad slova H i kroz njegovu poprečnu liniju prolazi križ; ispod monograma tri su crna čavla; u donjem dijelu štita nalaze se zvijezda i cvijet narda. Zvijezda, prema drevnoj heraldičkoj tradiciji simbolizira Djevicu Mariju, Kristovu majku i majku Crkve, dok cvijet narda označava Sv. Josipa, zaštitnika opće Crkve. U hispanističkoj ikonografskoj tradiciji Sv. Josipa prikazuje se s granom narda u ruci. Stavljajući na štit upravo te slike, Papa je želio izraziti svoju posebnu pobožnost prema Presvetoj Djevici i svetome Josipu. Ispod grba napisano je geslo Svetoga Oca: *Miserando atque eligendo*.

Poruka pape Franje

Na početku svoga pontifikata na Cvjetnicu, 24. ožujka 2013. papa se obratio mladima, a po njima i cijelome svijetu riječima: »Molim Vas, nemojte da vam ukradu nadu!« U tim je riječima razgolio opasnost ljudske predaje malodušnosti. Tu je bojazan pojasnio riječima: »Svakog trenutka dolazi đavao preodjeven u anđela i toliko puta nam zavodnički dobacuje svoju riječ. Ne slušajte ga, slijedimo Isusa!« Potom je, promatrajući djelovanje zla i zloga u svijetu, ustvrdio: »Gledajmo oko sebe: koliko rana koje je zlo nanijelo čovječanstvu! Ratovi, nasilja, ekonomski sukobi koji ugrožavaju najslabije, žeđ za novcem, za moći, korupcije, podjele, zločini protiv ljudskoga života i protiv stvorenoga svijeta. Naša se radost ne rađa iz posjedovanja stvari.« Potom je ohrabrujućim riječima izustio: »Ne smijemo vjerovati Zlome (Sotoni) koji nam govori: 'Ništa ne možeš učiniti protiv nasilja, korupcije, nepravde, protiv svojih grijeha!'«

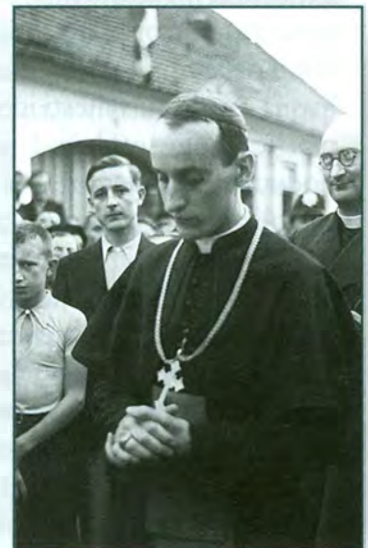
Ostavljajući svoje biskupsko geslo »*Miserando atque eligendo – Smilovati se i izabirati*« i u svojoj papinskoj službi, papa Franjo želio je nastaviti svoj način življenja vjere i svjedočenja za Krista – pokazujući poniznost i donoseći odluke. I vjerovati znači donijeti odluku da želimo vjerovati.

Neuništiva je snaga Stepinčeva duha

Nakon što se papinske službe odrekao Benedikt XVI., kardinali izabraše za Petrova nasljednika kardinala Jorgea Marija Bergoglija koji si je uzeo ime Franjo. Novi je prvosvećenik nastupio u duhu evanđelja ne zaboravivši ukazati na djelovanje mračnih, đavolskih sila u svijetu. Te su sile kadre upropastiti radost ljudskog života, njegov smisao i njegovu vječnu određenost. Pa i izgradnja svijeta bez Boga, čemu iz dana u dan sve više svjedočimo, provodi se tako da se »zatre svaki spomen Boga na zemlji«. Svjedočimo samo materijalističkom poimanju i usputnom prikazivanju božanskih stvarnosti. Jedna takva stvarnost jest i Katolička crkva. Ona je sveta po utemeljitelju Isusu Kristu koji je izvor života i svetosti, po riječi koju naviješta, po sakramentima koje slavi, ali i grješna po ljudima kad se iznevjeri Isusu Kristu, poruci njegova evanđelja i sakramentalnim vrelima. Baš ta ljudska dimenzija često uzrokuje prijepore koji, ako se isključi božanska dimenzija, dobivaju čisto ljudsko, sociološko obilježje.

Gotovo cijelu godinu dana izostali su jetki napadi na časnu osobu Blaženog Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa, kakvima smo svjedočili za vrijeme trajanja komunističkog režima. No, iz ideološkog nasljeđa toga sustava, tako očitoga u mnogim suvremenim političkim odlukama vlasti Republike Hrvatske i na temelju matrice uspostavljene na mržnji protiv Boga i Katoličke crkve, ovih smo dana mogli pročitati napise koji razotkrivaju svoje prikrivene izvore. Ti napisi, kao i toliki nastali za vrijeme komunističkog režima, ne idu za otkrivanjem istinitosti pojedinih događaja nego se spotiču o povijesnu istinu, ponajčešće iz ideoloških, a manje iz istinoljubivih pobuda.

To je spoticanje višeznačno. Kad teologinja Anna Maria Grünfelder ustvrdi da je stil intervencija nadbiskupa Stepinca u spašavanju ratnih stradalnika u Drugom svjetskom ratu bio »suhoparan, bez očitog emocionalnog odnosa prema onome komu treba pomoći« i da se »kanonski procesi odnose na njegovu ulogu poslije 1945. godine«,[1] spotiče se o istinu i o kršćansku ljubav Blaženog Alojzija Stepinca, kojoj nema premca u Drugom svjetskom ratu! Za donošenje spomenutih tvrdnji autorica nije trebala čitati i navoditi autore (Jure Krišto, Adolfo Pérez Esquivel, Petar Jeleč) kojima pokriva svoju zloćudnost, nego propovijedi i dokumente kojima je Blaženi Alojzije Stepinac uspio spasiti stotine i tisuće ljudi zastupajući istinu i pravdu za vrijeme velikosrpske hegemonije u Kraljevini Jugoslaviji (1934. – 1941.), za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske (1941. – 1945.) i za vrijeme jugoslavenskog komunističkog režima (1945. – 1960). Zlobno je tvrditi da je Katolička crkva u Argentini »taktizirala sa zločincima« i da je nadbiskup Bergoglio propustio »riskirati« isprsavanje pred vojnom huntom svoje zemlje u vidu ocrnjivanja Katoličke crkve u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj jer da nije izvršila svoje poslanje u nastalim političkim prilikama, i da kritika vlasti nadbiskupa Stepinca u tim prilikama

Blaženi Alojzije Stepinac sabranošću i smirenošću ulijevao je povjerenje i pridizao nadu obeshrabrenom puku pritisnutom ekonomskim nedaćama i političkim progonima

nije bila »odrješita i jasna i prepoznatljiva kao ona koju je znao upućivati komunistima«. Njezina iskompleksiranost nacizmom ne bi zavrijedila ikakvu pozornost da ne podgrijava već poznate smicalice kako su nastojanja nadbiskupa Stepinca u spa-

1 »Je li novi papa svojedobno sklopio 'pakt s nečastivim' i treba li ga zbog toga optuživati. Jorge Bergoglio argentinski Alojzije Stepinac«, *Jutarnji list*, Magazin, 6. travnja 2013., str. 32.-33.

Kad netko želi s gledišta povijesti tumačiti pojedine osobe i još k tome ih teološki obojiti, onda doista mora poznavati činjenice u okolnostima njihove dogođenosti, u svjetlu poruke Svetog pisma, prema odredbama Zakonika Katoličke crkve i u skladu sustava istinâ koje vjeruje Katolička crkva, a ne kako ih pojedinci žele prilagoditi društvenim sustavima i političkim opcijama.

»Samo Bog je velik!« bilo je svjedočanstvo Blaženog Alojzija Stepinca u pastirskim pohodima

šavanju ratnih stradalnika u Drugom svjetskom ratu »rijetko kada bila krunisana uspjehom, ustvari tek sitnim ustupkom« i da unatoč njegovoj beatifikaciji i očekujućoj kanonizaciji »diskusija oko njegova držanja prema ustaškom režimu neće zanijemiti«. No, ta diskusija živi još u svijesti ideoloških matrica koje se ulagivanjem žele dodvoriti određenom političkom establišmentu, ali se ne temelji i na povijesnim činjenicama. Nije li i Jakov Blažević, javni tužitelj na montiranom političkom suđenju nadbiskupu Stepincu, isključio baš dokumente koje ne želi ni autorica Grünfelder uočiti, pročitati i javnosti predočiti.

Naime, kad netko želi s gledišta povijesti tumačiti pojedine osobe i još k tome ih teološki obojiti, onda doista mora poznavati činjenice u okolnostima njihove dogođenosti, u svjetlu poruke Svetog pisma, prema odredbama Zakonika Katoličke crkve i u skladu sustava istinâ koje vjeruje Katolička crkva, a ne kako ih pojedinci žele prilagoditi društvenim sustavima i političkim opcijama. Štoviše u dokumentaciji za proglašenje Blaženim kardinala Stepinca više je naglaska dano vremenu do godine 1945., u kojem je Stepinac doživljavao protivnosti i prijetnje, ali je najvažnije razdoblje nakon godine 1945., kad je u navještaju vjere i u obrani kršćanskih načela prolijevao krv i mučenički skončao. A proglašenje svetim Blaženog Alojzija Stepinca bit će potvrda svetosti Crkve, ali i pravorijek nad nepravdama i klevetama kojima se zlonamjerno ruši dostojanstvo ljudske osobe.

Nisam upoznao teologinju Grünfelder, ali mi se nakon njezina prikazivanja Blaženog Stepinca i pape Franje nameće pitanje: Zašto je gospođica Grünfelder šutjela dok je komunistički režim čupao kršćansku vjeru iz srdaca i savjesti katoličkih vjernika? Zašto nije, barem u »tišini«, prosvjedovala ili organizirala prosvjede protiv tog nasilja i bezakonja? Nekorektno je, i ponovno je činjenje nasilja, kad se smišlja objede i drugima predbacuje ono što je osoba sama, u istim ili sličnim okolnostima, trebala učiniti ili je propustila učiniti.

Sutradan, 7. travnja 2013. u pomoć joj je u istom dnevniku priskočio autor s naslovom: »Nikad ispričana istina o Alojziju Stepincu« – spektakularno iznoseći zaključke iz »zapečaćenog arhiva CIA-e«. Što bi bilo zapečaćeno? U navedenom arhivu još je desetak nedostupnih dokumenata, a ti se odnose na šire područje jugoistočne Europe. Postulator je osobno iz tog arhiva u postupku za Stepinčevu beatifikaciju priložio 350 preslika dokumenata koji su mogli poslužiti vjernom prikazu Stepinčeva lika. U tom arhivu i njegovim dokumentima nema ništa što bi retuširalo lik ili »škodilo« Stepinčevu ugledu, svetosti i mučeništvu. Štoviše, brojne ih spoznaje potkrjepljuju. Stoga je nekorektno prema blaženom Stepincu i hrvatskoj javnosti o njemu pisati instinktom koji traži samo »ekskluzivu« i »senzacije«, a zanemaruje stvarne povijesne činjenice. Naime, kontroverze i diskusije o blaženom Alojziju Stepincu stvaraju samo oni koji se boje istine!

A blaženi Stepinac uvijek bijaše jasan, odrješit, neustrašiv! Takav je bio i kad je nastupao u javnosti i kad je »u tišini« tražio pomoć Božje zaštite i Božje pomoći.

Potvrđuje to i pismo koje je godine 1943. uputio mons. Augustinu Juretiću u Švicarskoj: »Naša je draga domovina u neizmjernim jadima u koje ju je strovalila ludost njezinih sinova. Računa se da je već trećina svih naših sela u prahu i pepelu, što od Talijana, što od Nijemaca, što od partizana, što od ustaša itd. Sada su

Predstavnici veleposlanstava Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Čilea i Makedonije sudjeluju u misnom slavlju u crkvi Sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2013.

čak došli i Kozaci koji već harače po Slavoniji u njemačkim odijelima i kažu da su već svi stupovi telegrafski puni obješenih ljudi (...). Bog nas jedini može spasiti (...). Ne znamo kamo da svrnemo oči osim k Bogu (...). Bog, jedini Bog i zagovor Majke Božje naš je spas.«

Svjedočanstvo ovih riječi otkriva neuništivu snagu Stepinčeva duha i vjerodostojnost duhovnog pastira. Vjerujem da će ga u dobroj vjeri i s ljubavlju prema istini ozbiljno uzeti svaki istinski teolog i povjesničar.

Postupak za proglašenje blaženim i svetim kardinala Alojzija Stepinca nije imao niti ima svrhu »oprati« njegov lik ili obraz, nego je otkrio da njegove »vrline sjaju poput sunca« i da je neoboriva povijesna istina njegovo »mučeništvo i smrt kao posljedica tretmana u zatvoru«. A to nema ništa ni s Pavelićem, ni s NDH, ali ima s Komunističkom partijom Jugoslavije, Josipom Brozom Titom kao njezinim vođom i bezbožnim režimom za kojim i dandanas žale mnogi tzv. povjesničari i teolozi, potpomognuti više ideološkim opcijama negoli povijesnim i kršćanskim odrednicama.

U ovom broju *Glasnika* čitatelji će moći upoznati kako Božji narod i njegovi pastiri vrjednuju lik i djelo Blaženog Alojzija Stepinca i u Republici Hrvatskoj i diljem svijeta. Njihovo čašćenje proizlazi iz uvjerenja u istinitost

U arhivu CIA-e i njegovim dokumentima nema ništa što bi retuširalo lik ili »škodilo« Stepinčevu ugledu, svetosti i mučeništvu. Štoviše, brojna ih saznanja potkrjepljuju. Stoga je nekorektno prema blaženom Stepincu i hrvatskoj javnosti o njemu pisati instinktom koji traži samo »ekskluzivu« i »senzacije«, a zanemaruje stvarne povijesne činjenice. Kontroverze i diskusije o blaženom Alojziju Stepincu stvaraju samo oni koji se boje istine!

dokumenata o Blaženom Alojziju Stepincu, a ne iz njihovih ideoloških izvrtanja. To pokazuju ovogodišnja slavlja Stepinčeva, Vranekovićevi dnevnici, svjedočanstva pojedinih njegovih štovatelja te Sluga Božji Franjo Kuharić, čije je svjedočanstvo Stepinčeve duhovne veličine vje-

Postupak za proglašenje blaženim i svetim kardinala Alojzija Stepinca nije imao niti ima svrhu »oprati« njegov lik ili obraz, nego je otkrio da njegove »vrline sjaju poput sunca« i da je neoboriva povijesna istina njegovo »mučeništvo i smrt kao posljedica tretmana u zatvoru«.

rodostojan glas istine. Donosimo i kratki prikaz Stepinčevih razmišljanja uz Godinu vjere, povijest euharistijskih kongresa u Hrvata, iz kojih se razvila Stepinčeva živa vjera u euharistijsko otajstvo. Nastavljamo prikazivati lik Sluge Božjega Josipa Langa, prijatelja siromašnih i socijalno ugroženih vjernika, donosimo kratke prikaze zbivanja u kojima je javnosti predočen lik Blaženoga Stepinca, a vjernici će naći i najnovija izdanja Postulature kako bi uza se imali siguran izvor za istinoljubivo upoznavanje Blaženog Alojzija Stepinca. Neka riječju i slikom svakom čitatelju pruže duhovno štivo, trenutke odmora i poticaj kršćanskoj radosti i jakosti u hrvanju sa Zlim i zlom.

S osobitom radošću zahvaljujem župnicima, rektorima katedrala i bogoslovnih sjemeništa, brojnim svećenicima i predvodnicima muških i ženskih redovničkih zajednica te Kristovim vjernicima laicima koji mole za što skorije proglašenje svetim Blaženog Alojzija Stepinca. Dok ih sve potičem da tu molitvu nastave, svim dobročiniteljima kanonskog postupka za njegovo proglašenje svetim obećajem svoju molitvu na njegovu grobu da on svoj plašt nebeske zaštite i žive vjere rasprostre nad svoj hrvatski narod, njegovu državu, svekoliku Katoličku crkvu i čovječanstvo.

U Zagrebu, 25. travnja 2013.
dr. Juraj Batelja, postulator

"Bez vjere je nemoguće ugoditi Bogu"

Papa Benedikt XVI. otvorio je 11. listopada 2012., na pedesetu obljetnicu početka Drugoga vatikanskog koncila i na dvadesetu obljetnicu objavljivanja Katekizma Katoličke crkve, Godinu vjere koja će trajati do 24. studenoga 2013. Smisao proglašenja i slavljenja Godine vjere sadržan je u »ponovnom otkrivanju, naviještanju i svjedočenju kršćanske vjere, vjere u Isusa Krista, koji našemu životu trajno otvara nove prostore nade i životne usmjerenosti«.

Piše: dr. Juraj Batelja

GODINA VJERE 2012 2013

Logo Godine vjere sadrži na kvadratnom obrubljenom polju simbolično prikazanu lađu, sliku Crkve, u plovidbi kroz valove koji su grafički tek malo naznačeni. Jarbol na lađi je križ s kojeg se uzdižu jedra koja dinamičkim znakovima tvore Kristovo troslovlje (IHS – grčki Iesous, Isus). Pozadina jedara je sunce koje, povezano s troslovom, upućuje na Euharistiju koja čini prepoznatljivim život katolika.

Blaženi Alojzije Stepinac vjeru nije držao za ukras, nego za smisao života na zemlji i zalog života na nebu. Iz toga je uvjerenja i naviještao vjeru i živio po njoj. Tako je prožet živom, postojanom, cjelovitom i nepokolebljivom vjerom mogao napisati isusovcu Vaninu: »Neka samo Bog dade milost našem narodu da sačuva dragocjeni dar svete vjere Kristove, onda se isplate ne samo tamnice i zatočenja nego i smrt«.[1]

Presveto Trojstvo

Razmišljajući o sadržaju vjere Blaženoga Alojzija Stepinca i predočujući je javnosti na temelju pisama iz sužanjstva, uočavamo da sveukupni poklad katoličkih istina očitovan u tim njegovim spisima može pripomoći produbljivanju naše vjere. Započinjemo od osnovnog posvješćivanja u istinu Božje opstojnosti: o vjeri u jednoga Boga i zbilji Presvetoga Trojstva, to jest da su u Bogu tri božanske osobe: Bog Otac, Bog Sin i Bog Duh Sveti.

Bog Otac

»Bog jedini može kazati: 'Ego sum qui sum! – Ja sam koji jesam!' Ako je nešto 'est – jest', to je samo zato što ga je iz ništavila dozvao i drži jedini 'Est – Biće (Bog)', makar ovaj drugi 'est' bio i cijeli svemir.«[2] »Sve prolazi, ali Bog nikada!«[3] »'Bog ne umire', rekao je Garcia Moreno kad je pao proboden nožem ubojice na vratima katedrale. I tako jest. Sve će nestati kao dim na vjetru, ali Bog naš ostaje, uvijek jednako moćan i dobar, da zaštiti sve, napose svoje svećenike koji u Njega upiru pogled i Njemu jedinome žele da služe. Zato *sursum corda*,[4] došlo što mu drago!«[5] To je istaknuo i na jednoj posjetnici, ukratko rekavši: »Bog ne umire, premda luđaci to tvrde!«[6] Slično je pisao i franjevcu Ciprijanu Vupori: »Sve će proći, samo Bog naš ostaje!«[7] Jer, kako je napomenuo u pismu mons. Smiljanu Čekadi, biskupu skopskome: »Bog naš je Pećina, koju dim može okružiti, ali ni za dlaku pomaći s mjesta. A pećina postaju svi oni koji u tu Pećinu, u Boga našega postavljaju nadu.«[8]

Bio je duboko svjestan da »nikada Bog dragi neće izgubiti iz ruke kormila ni neba ni zemlje. Ljudi sa svim svojim izumima ostaju i dalje samo sićušni pijunci na šahovskoj ploči svijeta koje ruka Božja pomiče kamo hoće, kako hoće i kad hoće. Mene mnoge današnje veličine uvijek podsjećaju na silnoga Napoleona koji je pokorio velik dio tadanje Evrope, a Svetoga Oca[9] odveo u ropstvo, starca od 88 godina. Kad se spremao na Rusiju, usudio se netko iz njegove okoline primijetiti, zabrinut radi toga pohoda: 'Čovjek snuje, a Bog određuje.' Na to će Napoleon: 'Ja tako-

1 Krašić, 12. X. 53.

2 Krašić, 24. IV. 52.

3 Krašić, 14. VII. 53.

4 Gore srca!

5 Krašić, 24. VI. 56.

6 Krašić, 12. VIII. 56.

7 Krašić, 18. IV. 58.

8 Krašić, 31. VII.57.

9 Riječ je o papi Piju VII.

đer određujem.' A onda je došla 1813. godina kad od 500 000 ljudi nije ostalo ništa, a on jedva iznio glavu. Onda 1815. i on ode zauvijek kao zarobljenik na otok Svete Helene. Starac papa vratio se živ i zdrav u Rim i još šalje dvojicu svećenika, na molbu Napoleonovu, da ga tješe u zatočeništvu.

Velik je Bog i samo Bog je velik! Vi ste sve proživjele strašni minuli rat i vidjele kako su neobične veličine otišle s pozornice, sramotno i jadno, kao da ih nikada nije ni bilo. Uvijek ista pjesma: Što se više diže čovjek protiv Boga, to dublje pada. Kamo sreće da se drže one riječi: »Dobro je, za slučaj pada, uvijek ostati u dolini.« A jer za to ne mare, zato je njihov pad redovito smrtonosan (...).

Želim vam dakle, drage časne sestre, da ostanete uvijek ponizna djeca pred dragim Bogom. I same znadete da otac i majka ne miluju na koljenima odrasle sinove nego malu djecu. Kad budete malene, ponizne pred Bogom svojim, onda će se i na vama ispuniti riječi Gospodnje kod proroka Izaije: 'Bit ćete nošeni na rukama, milovani na koljenima. Kao dječaka koga tješi mati njegova, tako ću ja vas tješiti', govori Gospodin Bog (Iz 66, 12 – 13).

Kako i same pišete, ništa vam dosada nije uzmanjkalo kraj svih progona kojima ste izložene, nego ste još i porasle brojem. Možda će vam uzeti što vam je još preostalo. Budite mirne! Crkva je, kao što sam nekima već pisao, tri stotine godina živjela pod zemljom u katakombama. Kad su pokopani zadnji progonitelji, onda je izašla napolje, na javu, da bude svima svjedok Božje moći koja se krvlju poginulih svetih mučenika poslužila da razmnoži kršćanstvo po svoj zemlji. Tako će biti i iza ovoga progonstva: ne propast Crkve, nego njezin novi procvat na sve strane, makar ja već davno bio u grobu.«[10]

Simboli grožđa s inicijalima alfa i omega s raspetim Kristom na vratima svetohraništa župne crkve Sv. Ivana Krstitelja u Travniku poticaj su vjeri u euharistijsku prisutnost Kristovu u Euharistiji

»Jača je zvijezda Jakovljeva.«

Blaženik je slično pisao 1. travnja 1959. i s. Tereziji Jadro, provincijalnoj glavarici sestara karmelićanki Božanskoga Srca Isusova: »Pogledajte Vi malo prema nebu. Onaj Gospodin gore ne treba za svoj neizmjerni svod nekakva temelja ni stupova, dosta je njemu htjeti. Imajte strahopočitanja pred takvim Gospodinom!

Makar ovo izvalila i dvorska luda, ali mora napunjati radošću srca svakoga kršćanina da ima takova Gospodara na nebesima. I taj se Gospodar ne mijenja ni u ovim danima ni za jednu dlaku, makar se ljudi penju već prema mjesecu i suncu. Nikad Ga neće srušiti s njegova prijestolja niti promijeniti Njegove odluke, makar proizveli još ne znam kakve bombe i satelite i rakete.

Nastavite dakle mirno i s pouzdanjem i dalje služiti dragom Bogu i Vi i sve Vaše sestre. Budućnost pripada Bogu i ljudima koji se njega boje, njega štuju, njega jedino ljube, a ne Marxu, ni sličnima čije su kosti već davno istrunule u grobu, a tako će i njegovih sljedbenika.«[11]

Tako je mogao pisati samo čovjek i kršćanin koji iz knjige božanske Objave prihvaća i vjeruje da smo mi ljudi »ništica, Bog je sve«.[12] Bio je, naime, svjestan prolaznosti svijeta i Božje stalnosti te je rekao: »Ako bih baš ja i otišao u vječnost prije sloma crvene zvijezde u svijetu, bit će ih sigurno lijep broj drugih koji će vidjeti da je ipak jača zvijezda Jakovljeva.«[13]

Jer, Bog ne umire. »Prošlost i budućnost Njemu su nepoznate. Njemu je sve sadašnjost.«[14] »Ne bojte se!«, pisao je sestrama Družbe kćeri Božje ljubavi, »sve prolazi, ali Bog ostaje! Ugasnut će i crvena zvijezda, ali nikada izumrijeti Katolička Crkva, dok bude svijeta!«[15]

Bog postoji ne samo ako drugovi marksisti-komunisti ljudima dopuštaju spominjati ga i eventualno častiti u crkvama. Pisao je, naime, gosp. Milostislavu Ciku, 29. VIII. 1958.: »Ne, drugovi marksisti-komunisti, nego vi samo postojite, ukoliko vas Bog još trpi na zemlji.«[16]

»Oblaci dolaze i prolaze, munje dolaze i prolaze, ali Bog ostaje. Progonitelji pak Crkve, zvali se kako mu drago, jučer su bili ništica, danas izgledaju nešto više nego ništica, a sutra će opet biti ništica. Samo Bog je velik. Isto tako je samo onaj čovjek velik koji se Boga boji i njega poštuje i ljubi.«[17]

---

10 *Pisma*, str. 313.–314.

11 *Pisma*, str. 325.

12 Krašić, 16. siječnja 1959.

13 *Pismo p. Egonu Josipu Scheibelu*, DI, Krašić, 27. prosinca 1958., *Pisma*, 310.

14 Suradnicima Krista Kralja, 1959., CP, sv. XIV., str. 793.

15 Krašić, 30. listopada 59.

16 CP, sv. XIV., str. 617.

17 Pismo s. Mariji Beati Milašin, časnoj majci sestara Naše Gospe, Krašić, 7. siječnja 1957., *Pisma*, 215.;

Blaženi Alojzije Stepinac, u pratnji mons. Stjepana Bakšića, dolazi na slavlje Euharistijskog kongresa u Samoboru, 11. lipnja 1937., gdje je posvjedočio da je »Isus u Euharistiji – naša najjača obrana«

Tko niječe providnost – niječe Boga

U životu kardinala Stepinca bilo je očito da se on kreće u Božjoj blizini i da mu je Bog blizu. To možemo zaključiti iz njegova neograničenog povjerenja u »ljubaznu providnost i dobrotu Božju«.[18] Nalazimo ga zapisana i u pismu koje je 17. ožujka 1954. uputio redovnicama karmelićankama, navodeći riječi ranokršćanskog pisca Laktancija: »Bog i providnost pripadaju tako zajedno da jedno bez drugoga ne postoji i ne može se zamisliti. Tko niječe providnost, niječe time i Boga, a tko vjeruje da ima Bog, mora vjerovati i u providnost.«[19]

Ponavljajući često riječi svoga biskupskoga gesla: »U tebe se, Gospodine, uzdam!«, mogao je biti vjerodostojan svjedok Božje opstojnosti i Božje providnosti te napisati: »Što nas dakle mu drago stiglo, stoji pod apsolutnom vlasti Njegove providnosti. Ta nas svijest drži ne samo potpuno mirne u svim zbivanjima sadašnjice nego i apsolutno sigurne u konačnu pobjedu duha nad materijom u ovom orijaškom hrvanju u svijetu.«[20]

Iz žive vjere u Boga Blaženi Alojzije zračio je optimizmom: »Gdje čovjek misli da je svršeno, tamo Bog počinje (...). Bog bitke nikada ne gubi!«

Dana 25. kolovoza 1958. napisao je jednom provincijalu: »Kad bi u Bogu bila samo mudrost i moć, mogli bismo možda posumnjati u budućnost. Ali kad je u Njega takova dobrota, tko će razborit, ako vjeruje u Njega, posumnjati da će iza ove orijaške oluje u svijetu doći nešto divno, što naša Crkva još nije vidjela?«[21] Bezgranično pouzdanje u Božju providnost, u Božju opstojnost, koje on povjerenjem svojstvenim nevinu djetetu živi, u potpunoj odanosti prema Bogu koji je Otac čovječanstva, stvaralo je blaženog Alojzija Stepinca uzornim vjernikom, neustrašivim svjedokom Božjim. »Danas strahuju milijuni od onoga što bi moglo doći u ovoj... atomskoj eri. Mislim da bi taj strah bio potpuno neumjestan kad bi se sjetili kakav štit imadu uza se, a većina ga nažalost ne vidi.«[22]

A onda, jer je on sam osjećao kako mu milost potrebna za spasenje pridolazi samo od Boga, na nj se posve oslonio i njemu ostao vjeran. To je i u danima kušnje posvjedočio ovim riječima: »Možda je moje geslo, koje sam si uzeo prigodom biskupske konsekracije, danas aktualnije nego ikada, ne samo za mene nego i za sve ljude, kad je ljudska mudrost zatajila te je i slijepcu jasno da se pomoć i spas može očekivati samo od Boga. Neka Vas dakle drži neslomiva nada u Boga! Makar se i zvijezde rušile s neba, rekao sam već mnogima, Gospod Bog će ostati isti!«.[23]

Samo od Boga i ni od koga drugoga on očekuje dane mira i slo-

VRANEKOVIĆ, 10. siječnja 1959.: »Samo Bog je velik i Crkva njegova. Kako su mirni, koji su joj ostali vjerni!«; Svezak III., 419.: »Jedan prijatelj iz Holandije šalje mi ovu sliku i piše o govoru kneza Pavla da ga je čitao u 'Osservatore Romano'. Iz svega izvire samo ljudska bijeda to je moj zaključak nakon što sam sve te vijesti iz ovih brojeva pregledao i pročitao. Samo Bog je velik!«

18 31. prosinca 1954.

19 Pismo s. Anđeli Milinković, poglavarici ss. dominikanki u Zagrebu, Krašić, 17. ožujka 1954., Pisma, 46.; S. Anđela Milinković (Sisak, 28.XII.1881. – Zagreb, 2.V.1960.); u novoosnovanu Kongregaciju sestara dominikanki u Korčuli stupila je u svibnju 1905. U više mjesta službovala je kao kućna poglavarica, a dva puta bila je izabrana za Vrhovnu glavaricu (1925. – 1938. i 1953. – 1959.).

20 Pismo dr. Ivi Andresu, Krašić, 24. srpnja 1958.

21 CP, sv. XIV., str. 603.

22 *Pismo dr. Ivi Andresu, bivšem ministru,* Krašić, 1. svibnja 1954.; usp. *Pisma*, 50.

23 Krašić, 10. travnja 1952.

bode[24] jer, reče u jednom drugom pismu napisanu 1954.: »Ostanite i dalje čvrsti kao što ste bili dosada! Pogledajte, sinovi ljudski i svi vi narodi na zemlji, i znajte da nitko tko se u Boga pouzdao nije bio postiđen. Nećete se ni Vi prevariti ako ostanete vjerni Gospodinu i Crkvi Njegovoj do kraja.«[25]

Bio je u slučaju Hitlera i Mussolinija, pa će i u slučaju nosioca crvenog marksizma, »jer je za Njega jednako lako prevesti Izraelce preko Crvenog mora ili kršćane preko valova komunizma, crveno obojenog«.[26]

»Bog nije nikada izgubio bitku!«

Navodeći riječi starozavjetnog proroka, napisao je 6. svibnja 1957. prof. Petru Grgecu: »Ohrabrite se i ne bojte se!... Sam Bog hita da vas spasi! Ni atomske bombe nisu Ga u tome kadre spriječiti, makar poklonici marksizma vjeruju da mogu (a danas 6. svibnja nisu mogli spriječiti ni da padne snijeg, premda su se lanjske godine dičili da imadu baterije, koje će spriječiti svaku tuču etc.).«

Iz žive vjere u Boga zračio je optimizmom: »Gdje čovjek misli da je svršeno, tamo Bog počinje[27]. (...). Bog bitke nikada ne gubi!«[28]

Stoga smo dužni samo Bogu svome iskazivati čast. U pismu p. Ivanu Kukuli, isusovačkom provincijalu, napisao je 9. rujna 1959.: »Jedina nam prava briga neka bude da omilimo svome Bogu, a ostalo prepustimo Njemu. Eto već je prošlo punih trinaest godina da se dan i noć izmjenjuju straže nada mnom, pa što su postigli? Mogu mirne duše reći da su utvrdili Crkvu kraj svih žalosnih pojava koje su popratile crvenu vladavinu. Zato mi, uz milost Božju, nije ni na kraj pameti da bih pomišljao i na najmanje popuštanje paklenoj sili, nego, ako je volja Božja i ako ustreba, poginuti na braniku prava Crkve Božje koja je preživjela i nadživjela rimske cezare, arapske kalife, turske sultane, revolucionare svih dlaka i boja, pa će sasvim sigurno i sekretare KP cijeloga svijeta, sa svim njihovim privjescima, koji se uostalom, kako smo imali prilike već gledati, mnogo lakše okreću negoli Wetterfahne na krovu kuća.

U školi vjere naučio je i nas opomenuo »da se klanjamo samo Gospodinu Bogu svome, a ne führerima, duceima, sekretarima KP i drugim veličinama ovoga svijeta koje štovanje dužno Bogu hoće silom da prenesu na sebe«.

Neka milost Božja uzdrži vedri optimizam u duši svih članova Vaše provincije, makar 'nacionalizirali' i naše crkve i katedrale. Još uvijek će naša zemlja smoći toliko katakomba da se i dalje klanjamo samo svome Bogu, a nikada đavolskom repu kojega predstavlja komunizam.«[29]

U školi vjere naučio je i nas opomenuo »da se klanjamo samo Gospodinu Bogu svome, a ne führerima, duceima, sekretarima KP i drugim veličinama ovoga svijeta koje štovanje dužno Bogu hoće silom da prenesu na sebe«.[30] Stoga je pisao jednom svećeniku: »Ne dao Bog da se ikad pokoleba naš narod u svome vjerovanju, pa da mjesto Boga živoga pada na koljena od straha pred komunističkim idolima kao što su Marx, Lenjin, Staljin, koji su do jučer izgledali gorostasi i gospodari budućnosti svijeta, a sad su šaka praha koji ostaje kamo ga bace.«[31]

Pelikan izrezbaren iznad svetohraništa župne crkve Sv. Ivana Krstitelja u Travniku predstavlja simbol Kristove ljubavi prema vjernicima

Bog je naš Otac – kako je to Bl. Alojzije izgovorio i posvjedočio jednostavnim riječima u pismu s. Vilki Šimecki, milosrdnici: »Bog je Otac naš i kad drži šibu u ruci, a ne samo kad dijeli bombone svojih vremenitih dobara i, kako veli slično neka poslovica njemačka: 'Gott läßt wohl sinken, aber nicht ertrinken'.«[32] Stoga i mi moramo svojim životom svjedočiti, pa i u ljubavi prema neprijatelju, da smo djeca Oca nebeskoga, jer, kako i apostol svjedoči: »Bog je ljubav.«[33]

Isus Krist – pravi Bog

Isus Krist je pravi Bog, istobitan s Ocem. Pisao je vlč. Franji Ljubetiću 14. siječnja 1959.: »'Jesus Christus heri et hodie ipse et

24 *Pismo prof. Ivanu Meštroviću, slavnom kiparu*, Krašić, 1. studenoga 1954., Pisma, 97.

25 Pismo nepoznatom naslovniku; čini se da je bio svećenik Križevačke grkokatoličke biskupije, Krašić, 7. srpnja 1954., Pisma, 59.

26 CP, sv. XIV., str. 702.

27 *Pismo o. Tomislavu Šagiju*, provincijalu kapucina, Krašić, 2. svibnja 1957., CP, sv. XIII., str. 481.

28 *Pismo jednom svećeniku*, Krašić, 29. travnja 1958., *Pisma*, 285.

29 *Pisma*, str. 343.

30 *Pismo naslovljeno »Carissime!«*, Krašić, 10. svibnja 1958., CP, sv. XIII., str. 562.–563.

31 *Pismo naslovljeno »Carissime!«*, Krašić, 9. siječnja 1960., CP, sv. XIV., str. 798.

32 »Bog doduše dopušta da tko tone, ali ne i da se utopi.«; *Pismo s. Vilki Šimecki*, Krašić, 29. travnja 1957., *Pisma*, str. 230.

33 *Duhovna oporuka kardinala Stepinca*, Krašić, 28. svibnja 1957., *Pisma*, str. 245.; usp. *Pismo naslovljeno »Drage časne sestre!«*, Krašić, 25. travnja 1952., CP, sv. XII., str. 162.

in saecula!'[34] Sve drugo prolazi. Pobjeda može i mora biti samo Božja!«[35] »'Narod'[36] će proći, a Isus ostati.«[37]

Živu i postojanu vjeru u Isusovo božanstvo i moć blaženi je Alojzije Stepinac očitovao osobito u pismu što ga je 11. rujna 1959. uputio vlč. Josipu Godrijanu, župniku u Svetome Iliji. Te riječi, koje su mu se usjekle u pamet još iz studentskih dana u Rimu, odjekivale su u njemu kad god bi potiho ili na glas ponavljao i pjevao »Krist Kralj vlada«. Reče, naime, ovo: »Siksto V., papa, dao je uklesati na golemi obelisk na Trgu svetog Petra u Rimu natpis: 'Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat!'[38] Zato da ih ne zaboravimo, te riječi svaki dan, kao najslađu melodiju, prenosi Vatikanski radio. Onaj golemi obelisk stajao je nekada u Egiptu, podiglo ga je staro egipatsko poganstvo. Rimsko poganstvo za vrijeme careva prenijelo ga je u Rim. Naša Crkva zasadila ga je kao znak pobjede nad svim poganstvima do konca svijeta pred bazilikom prvaka apostolskog u Rimu. Nestalo je poganstva egipatskog, nestalo je babilonskog, nestalo je grčkog, nestalo je rimskog, nestalo je nacističkog, nestat će i marksističkog.

Što su naime stari pogani pisali na svoje grobne spomenike, to vrijedi i za nove pogane: 'Umbra, nec umbra. Fato cessit!' 'Sjena, čak niti sjena!' 'Podlegao je svojoj sudbini.' Isus naš nije *umbra*[39] nego Veritas et Vita[40]. Isus naš *nunquam cessit fato, sed mortem voluntarie subiit*,[41] da uskrsne na novi sjajni život i uskrisi na isti život one koji su u Njega vjerovali, vjeruju i vjerovat će.«[42]

Gdje su sada Tito i drugovi?

Tako je mogao govoriti samo čovjek, kršćanin čvrsto oslonjen na Boga. To je sadržaj vjere koja nadilazi vremenitost i već živi vječnost. Utvrđuje nas u tom sudu i pismo što ga je blaženi Alojzije Stepinac napisao prof. Petru Grgecu 16. srpnja 1957.: »Da, mi ćemo ostati pod svaku cijenu uz Stvoritelja našega! I budite posve uvjereni da će Gospodin opet jednoga dana zapitati na svoj način što malo dalje pita preko proroka: 'Ubi nunc est furor tribulationis?'[43] Već smo čuli to pitanje i mi. 'Ubi nunc est furor Hitler? Ubi nunc est furor Stalin? Ubi nunc est furor Beria, Gottwald, Pijade, Dimitrov et innumerorum aliorum?'[44] – A pitat će Gospodin sigurno jednog dana: 'Ubi nunc est furor Tito et sociorum?'[45] – 'Was heut noch grünt und frisch dasteht, wird morgen weggemüht!'[46] Ali Bog ostaje!«[47]

Ostaju i svi oni koji u Gospodinu žive, miču se i jesu! Vjera se u kušnjama provjerava. A on se, zaufan u beskrajno milosrđe Božje i njegovu providnost, tih patnji i kušnji nije bojao. Privijao se uz Gospodina kao bršljan oko snažnog hrasta kako bi rastao u visine! Tu sliku iz prirode često je navodio u svojim propovijedima kao poticaj na pouzdanje u Gospodina Isusa i hrabro nasljedovanje njegova puta. Sve laži bit će razotkrivene, mržnja će morati ustupiti mjesto ljubavi i praštanju, uskrsnuli čovjek ne treba se bojati nasilja i smrti.

(NASTAVAK SLIJEDI)

34 »Isus Krist jučer i danas isti je i u vijeke!« (Heb 13,8).

35 *Pisma*, str. 319.

36 Komunisti.

37 Pismo vlč. Josipu Gjuranu, župniku u Svetoj Jani, Krašić, 12. rujna 1953., *Pisma*, str. 24.

38 »Krist Kralj vlada, Krist pobjeđuje, Krist Kralj kraljuje!«

39 Sjena.

40 Istina i Život.

41 Nije podlegao sudbini, nego je dragovoljno podnio smrt.

42 CP, sv. XIV., str. 763.-765.

43 »Gdje je sada strahota progonstva?«

44 »Gdje je sada strašni Hitler? Gdje strašni Staljin? Gdje su grozoviti Berija, Gottwald, Pijade, Dimitrov i mnogi drugi?«

45 »Gdje je sada strahovlada Tita i drugova?«

46 »Što se još danas zeleni i predstavlja zeleno, sutra će uvenuti!«

47 CP, sv. XIII., str.517.

Propovijed Blaženog Alojzija Stepinca za blagdan Majke Dobroga Pastira, koji se slavio 1. nedjelju u svibnju; sadržaj ove propovijedi prinos je Godini vjere i za poticaj na molitvu za crkvena zvanja.

BLAGDAN MAJKE DOBROGA PASTIRA (1. nedjelja u svibnju)

Dragi vjernici!

Jedna daljnja svetkovina Majke Božje svetkovina je pod imenom Majke Dobroga Pastira. Pod tim imenom počeli su Majku Božju častiti najprije časni oci kapucini u Sevilli u Španjolskoj, i to na drugu nedjelju po Uskrsu. Papa Pio VII. onda je tu svetkovinu dozvolio i u talijanskoj pokrajini Toskani, koja ju je tražila, a kasnije se proširila ta svetkovina Majke Dobroga Pastira po čitavoj Italiji. Papa Pio IX., veliki štovalac Majke Božje, odobrio je i novi oficij za tu svetkovinu da privuče zahvalnu pažnju, ali i potakne vjernike na molitvu Majci Božjoj, koja tako brižno bdije nad ljudskim dušama. Ona je naime doista Majka Dobroga Pastira na-

ših duša, i trudi se svim silama da Mu privede sve ovce koje spadaju u Njegov ovčinjak, ma kako daleko zalutale na stazama života. Ova svetkovina tako lijepo odgovara našoj vjeri, našoj ljubavi i našim najsvetijim interesima.

1. Ako gledamo očima vjere povijest roda ljudskoga, onda nam se odmah nameće misao, da čovječanstvo bez božanskog Pastira ne bi bilo ništa drugo nego žalosna masa ljudi, osuđena na propast i vremenitu i vječnu.

Sjetimo se samo kako je strahovito zalutalo čovječanstvo prije dolaska Kristova na svijet u pitanju vjere u Boga! Rim je u vrijeme careva štovao, kako tvrdi povijest, više od trideset hiljada bogova. I kad im već nisu znali nadijevati imena, dali su Atenjani, kako kaže Sv. Pavao apostol, čast jednom božanstvu pod imenom »nepoznatom bogu«. A kakvi su bili ti bogovi! Jedan je bio predstavnik bluda, kao bludna Venera, drugi bog krađe i tatova, kao Hermes, treći bog pijanica i pijanstva, kao Bakho itd. I takvim žalosnim bogovima gradili su se skupocjeni hramovi na sve strane, kao što svjedoče Venerini hramovi po svim krajevima rimskoga carstva. Kako duboko, kako duboko je pao ljudski rod – u pitanju vjere u Boga, najvažnijem životnom pitanju! I to bi bilo od roda ljudskoga, da se nije pojavio pravi Pastir duša?

A što da kažemo inače o životu ljudi kraj takove vjere? Kakve grozote i sramote! Blud im je bila posve dozvoljena stvar, što više, smatrali su besramne bludne čine posebnom žrtvom svojim božanstvima. Grijeh proti naravi bio je silno raširen i nitko nije iz toga pravio kakvoga pitanja među poganima. Djecu, koja im se ne bi sviđala, mogli su roditelji, bez ikakve kazne sa strane državne vlasti, izložiti u šumi za

»Euharistiju je Isus izrezao iz svoga srca dokazujući nam svoju ljubav!«; slavljenje svete mise bili su najljepši trenutci njegova hoda prema slavi neba

hranu divljim zvijerima ili pticama grabljivicama. Djecu su svoju bacali u ždrijelo lažnih bogova kao žrtvu, kako svjedoči povijest i Sveto pismo za žalosnog lažnog boga Moloha. U Meksiku su, dok nije došlo Evanđelje Dobrog Pastira, žrtvovali godišnje oni nesretni Indijanci na hiljade svojih mladića i djevojaka svojim lažnim bogovima u čast. Mnogi su pogani smatrali za dozvoljeno da ubiju svoje stare roditelje da se ne bi dugo mučili u starosti. Mnogoženstvo bilo je obična stvar. Ubijanje robova nije bilo nikakvo pitanje jer je rob bio izjednačen sa životinjom koja se prodavala na javnom trgu, pa su neki rimski plemići hranili mesom svojih robova ribe u svojim ribnjacima. Mnogi su pogani imali običaj da se, kad umre muž, poubijaju i njegove žene i spale zajedno s njime na lomači.

I da ne bi mislili da su tako radili samo neuki ljudi, moramo znati da su slične grozote dopuštali i najveći filozofi u starim vremenima. Puno bolji nisu ni filozofi iza Krista, koji bi htjeli bez Njega stvoriti novi moral za ljud-

Ako gledamo očima vjere povijest roda ljudskoga, onda nam se odmah nameće misao, da čovječanstvo bez božanskog Pastira ne bi bilo ništa drugo nego žalosna masa ljudi, osuđena na propast i vremenitu i vječnu.

ski rod. Kamo vodi taj i takav moral, imali smo prilike svi vidjeti u prošlom ratu kad su ljude ubijali gore nego divlje zvijeri i kad se modernom bogu Molohu žrtvovalo više ljudi nego možda u svim vremenima prije Krista.

Nikada dakle dosta ne možemo zahvaliti da je Sin Božji došao na svijet da bude Pastir duša pojedinaca, da bude Pastir pojedinih obitelj i da bude Pastir pojedinih naroda, da bude Pastir čitavoga čovječanstva i da ih sve vodi u nebo, one koji žele da slijede glas Njegov, On, za kojega piše Evanđelist Sv. Ivan: »Nitko nije uzašao na nebo osim koji siđe s neba. Sin čovječji, koji je na nebu« (Iv 3,13). I onda, tko je ikada dao svoj život za ovce kao Isus Krist, da dokaže svoju iskrenu ljubav prema nama? Otkada je svijeta i vijeka, nitko se nije našao niti će se ikada naći, koji bi tako mogao, koji bi tako znao, koji bi tako i htio pomoći bijednom čovječanstvu kao Isus Krist. Nitko tako ne može jer je Isus svemogući Bog, a drugi svi kukavni crvi od danas do sutra koji sve što imaju, imaju samo od Boga. Nitko tako ne zna jer je Isus sveznajući Bog, dočim su svi drugi ljudi puke neznalice koji sve što imaju, imaju samo od Boga. Nitko tako ni ne će pomoći jer je, kako kaže Duh Sveti, svaki čovjek spreman na laž, a samo je jedan vjeran i pun ljubavi: Isus Krist. Zato i danas taj Isus baca svoj milostivi pogled na bijedno čovječanstvo, kao što je nekoć na sinove Izraelove, koji su bili ovce bez pastira, kraj svih

svojih velikih svećenika, književnika i mudraca. Jao čovječanstvu ako bude svoju sreću gradilo na nauci Nietzschea umjesto Krista, na nauci masonskih loža umjesto Krista! Jedan je samo pravi Pastir čovječanstva, Isus Krist. Zato i pjeva Crkva na blagdan Tijelova tako lijepo: »Dobar Pastir, pravo jelo, Smiluj nam se, Janje bijelo. Daj nam hranu, svoje tijelo / Brani vodi stado cijelo / K strani žića blaženog!«

2. No ako sada, sretni što imamo takva Pastira, upitamo glas svog srca, odakle taj Dobri Pastir, onda nam se pogled i nehotice zaustavlja na Blaženoj Djevici Mariji. Ona Ga je donijela na svijet u betlehemskoj štalici za sve ljude. Ona nam Ga je dala u javnom životu kad Ga je pustila da otiđe iz svog skromnog stana u Nazaretu, da ide propovijedati evanđelje izgubljenim ovcama kuće Izraelove, a onda po apostolima čitavom svijetu. Ona nam Ga je dala na poseban način kad je pristala na Njegovu krvavu žrtvu na križu, gdje je prolio i posljednju kap svoje Presvete Krvi za svoje ovce, koje su inače bile osuđene na propast.

No ako Ga je dala čitavu svijetu, nije li ga dala i premnogoj pojedinoj duši, koja bi inače bila zauvijek izgubljena? Koliko grješnika treba zahvaliti svoj spas Majci Dobroga Pastira! Poznat je onaj slučaj iz života Sv. Ivana Arškoga kako je jednoga

Ako hoćemo dušu što sigurnije spasiti, onda nam se valja pod svaku cijenu staviti pod zaštitu Majke Božje, Majke Dobroga Pastira, koja, kao nitko osim Boga, zna, može i hoće pomoći u svim nevoljama, bilo da radimo za svoj spas, bilo za spas drugih ljudi.

dana došla neka žena sva zaplakana i u crnini da se izjada svecu radi strašne nesreće koja ju je bila pogodila. Muž joj se naime bio s jednoga moste bacio u rijeku i utopio, počinivši samoubojstvo. Žena je bila očajna. Ali eto, Bog je već bio objavio svecu što se zbilo i on reče ženi: »Budite mirni, on je spašen i u čistilištu, Molite se samo da se što prije izbavi iz čistilišta«. Žena je bila silno iznenađena kad joj svetac reče: »Jest, Vaš se muž spasio, makar je počinio grdnu stvar. U zadnji naime čas, kad se već davio u vodi, Bog mu je dao milost pokajanja. A isprosila mu je tu milost Majka Božja zbog toga, što se trudio u životu da ju češće štuje i okiti Njezinu sliku.« Koliko, koliko grešnika slično kao i ovaj jadnik, ima zahvaliti svoj spas samo Majci Božjoj, zagovoru Majke Dobroga Pastira!

A onda koliko njih ima zahvaliti svoju čistoću Majci Dobroga Pastira! Pripovijeda neka gospođa kako je kao mlada djevojka imala stalnoga ispovjednika koji joj je svaki put naređivao za pokoru po jednu Zdravomariju za očuvanje čistoće. »Već mi je«, kaže ona, »bilo skoro dosadno uvijek i to slušati, ali sam ipak činila, kao što mi je ispovjednik govorio. Danas sam mu zahvalna do groba jer sam prošla kroz sve životne opasnosti bez povrede svoga poštenja.«

Koliko redovnika ima zahvaliti opet svoje zvanje ovoj Majci Dobroga Pastira! Dosta je da spomenemo samo jednoga iz najnovijih dana, mladoga Sv. Gabrijela od Prežalosne Gospe, koga je Ona povukla iz svijeta na poseban način i dovela ga u Družbu, u kojoj je eto postigao svetost i doživio čast oltara. A ne moramo li i mi štošta zahvaliti Majci Dobroga Pastira?

3. Zato, kao što smo rekli na početku, ova svetkovina Majke Božje ne odgovara samo zahtjevu naše vjere i ljubavi našega srca nego i našim najsvetijim interesima. Što koristi naime čovjeku, rekao je Isus, ako cijeli svijet zadobije, a dušu svoju izgubi? Dušu spasiti, u nebo prispjeti, to je naš najveći interes, za koji moramo biti spremni sve žrtvovati. A ako hoćemo dušu što sigurnije spasiti, onda nam se valja pod svaku cijenu staviti pod zaštitu Majke Božje, Majke Dobroga Pastira, koja, kao nitko osim Boga, zna, može i hoće pomoći u svim nevoljama, bilo da radimo za svoj spas, bilo za spas drugih ljudi.

Od srca zahvaljujemo svim čitateljima *Glasnika* koji su nam proslijedili osobne sastavke ili članke već objavljene o Bl. Alojziju Stepincu ili pak dokumente pronađene u pismohranama raznih ustanova, a sve sa željom da s njihovim sadržajem upoznamo širi krug Blaženikovih štovatelja.

Svaki dopis na Postulaturu Bl. Alojzija Stepinca kojim se pripoćuje primljeno uslišanje ili uspomena neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna se pisma ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni neka to napomenu u dopisu.

Hvala svim čitateljima, štovateljima Bl. Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove te za nesebično i velikodušno promicanje glasa svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

»Hrabrost utemeljena na vjeri i ljubavi«

Diljem Hrvatske i svijeta, gdje god živi hrvatski čovjek, i ove je godine svečano proslavljen liturgijski blagdan Blaženog Alojzija Stepinca i 53. obljetnica njegove mučeničke smrti. Uočeno je da je u slavljima sudjelovalo više vjernika nego prošlih godina, a povećan je i broj župa u kojima je Stepinčevo istinski blagdan.

Hodočasnici koji su 10. veljače 2013. ispunili zagrebačku katedralu došli su iz više župa, gradova i hrvatskih krajeva

Trodnevnice i devetnice

Uoči samog blagdana u mnogim su župama održane trodnevne ili devetodnevne priprave. Trodnevna duhovna priprava za proslavu Stepinčeva u zagrebačkoj prvostolnici započela je u četvrtak 7. veljače. Misno slavlje u koncelebraciji s desetak svećenika predvodio je zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski koji je u homiliji istaknuo da je »kriza koju prolazimo izazvana novcem i pokušava se riješiti novcem. No on je sredstvo. Kriza je u čovjeku. Potrebno je mijenjati odnose, uspostaviti ispravnu ljestvicu vrednota koju nam Isus evanđeljem predaje«, istaknuo je biskup te podsjetio kako je Bl. Alojzije Stepinac bio Isusov učenik koji je u svemu slijedio svoga Učitelja. Na misi je pjevao zbor bogoslova.

Drugoga dana trodnevne priprave pred blagdan Bl. Alojzija Stepinca, u petak 8. veljače, u zagrebačkoj prvostolnici euharistijsko slavlje predvodio je pomoćni biskup zagrebački Ivan Šaško. On je u homiliji povezao misna čitanja, lik Bl. Alojzija i naše vrijeme. Zadivljujuće je kako je lako bilo koju stranicu Svetoga pisma povezati sa svjedocima vjere, sa svetim mučenicima. I ako se pitamo zašto je tomu tako, odgovor ćemo naći u istini da su upravo mučenici, poput našega blaženoga Alojzija, evanđelje prerečeno životom; navještaj riječi, slova, slike koji je postao novim govorom, ponašanjem, međusobnim odnosima.

Posljednjega dana trodnevnice uoči Stepinčeva, u subotu 9. veljače, misno slavlje u zagrebačkoj katedrali u koncelebraciji s više svećenika, predvodio je pomoćni biskup zagrebački Valentin Pozaić. Na početku homilije biskup Pozaić podsjetio je na riječi nadbiskupa Stepinca: »Savjest mi je mirna. Povijest će ocijeniti sav moj rad. Znajte, Isus Krist je Bog. Za njega smo spremni umrijeti.« Tom je izjavom javno i hrabro posvjedočio u kritičnom času opasnom po slobodu i život svoju vjeru i vjernost i ocrtao sav tijek svoga života. »Bio je branitelj časti Boga i čovjeka, branitelj prava progonjenih, mučenik za ljudska prava«, rekao je propovjednik. »Hrabrost utemeljena na vjeri i ljubavi jamči u teškim okolnostima način života u skladu s temeljnim i neupitnim vrednotama časti i dostojanstva i tako oplemenjuje i samu osobu i njezine bližnje«, rekao je biskup Pozaić. »Kukavičluk pak razara temelje i osobnog i obiteljskog, i narodnog života. Znao je Bl. Alojzije da hrabro svjedočanstvo za istinu u ljubavi može imati visoku cijenu. To je već bio i osjetio u danima pripreme procesa, tijekom samog procesa i nakon presude kad se u javnosti mogao čuti samo jedan glas, glas optužbe i osude«, istaknuo je biskup Pozaić te podsjetio kako je reći istinu u vremenu sveopće prijevare revolucionaran čin.

Trodnevna duhovna obnova prethodila je proslavi Stepinčeva 2013. i u župi Budaševo, predvodio ju je o. Marko Glogović.

Brojni vjernici sudjelovali su i u devetodnevnim pobožnostima u župi Preslavnog Imena Marijina u Osijeku, u župi blaženog Alojzija Stepinca u Koprivnici, u Blaženikovoj rodnoj župi Presvetog Trojstva i mjestu Blaženikove smrti u Krašiću i drugdje.

Blagdan blaženog Alojzija Stepinca – 10. veljače 2013.

Budući da je ove godine blagdan Bl. Alojzija Stepinca bio u nedjelju, mnogi su svećenici ostali zatečeni naputkom direktorija da se u misama ne uzimaju tekstovi u čast Bl. Alojzija Stepinca osim u katedrali i u Krašiću. A Blaženik nije bio povezan samo uz ta dva mjesta. On je bio nadbiskup zagrebački. Prema uredbama Kongregacije za sveto bogoštovlje Zagrebačka nadbiskupija, jer je Blaženik bio njezin biskup, ima nedjeljom pravo slaviti blagdan tako da barem jedna misa bude u čast Blaženika s prigodnom propovijedi i to ona »za narod«.

Raduje spoznaja da se na ovogodišnje Stepinčevo u svim župama osjećao povećani broj vjernika. To se vidjelo u župama i crkvama u njegovu čast posvećenima, a osobito u Krašiću i u zagrebačkoj prvostolnici. U nemogućnosti zabilježiti sva takva euharistijska slavlja odlučili smo prikazati, ukratko, tek neka od njih.

U zagrebačkoj prvostolnici

U prepunoj zagrebačkoj katedrali glavno euharistijsko slavlje na blagdan Bl. Alojzija Stepinca u nedjelju 10. veljače predvodio je nadbiskup zagrebački i kardinal Josip Bozanić. U misi su koncelebrirali apostolski nuncij nadbiskup Alessandro D'Errico, križevački vladika Nikola Kekić, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, zagrebački pomoćni biskupi Valentin Pozaić, Ivan Šaško i Mijo Gorski i više od stotinu svećenika. Kardinal Bozanić pozdravio je sve nazočne nazvavši ih hodočasnicima, a posebno goste iz Splita i Zadra.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodi molitvu za proglašenje svetim Blaženog Alojzija Stepinca, nakon misnog slavlja u zagrebačkoj prvostolnici, na Stepinčevo, 10. veljače 2013.

Kardinal Bozanić u propovijedi je napomenuo da je »Stepinčevo svake godine slavlje koje u sebi sažima jednogodišnji put naše Crkve i naroda. U ogledalu življenja vjere blaženoga kardinala možemo i mi uvijek iznova odmjeriti svoj život i događaje koji nas se izbliza tiču, koji nas upozoravaju ili ohrabruju. Pred životom svjedoka vjere lakše vidimo što je s našom vjerom. Zato rado dolazimo na grob blaženoga Alojzija jer taj grob ne šuti, jer taj grob uvijek govori istinu onomu tko je želi čuti«.

»Ovo slavlje mučenika blaženog Alojzija« – nastavio je propovjednik – »opominje nas kršćane da ne smijemo pristajati na kompromise kada je riječ o vjeri u Boga, o ljubavi prema Kristu, njegovoj istini, njegovoj Crkvi. Istina je istina, i tu nema kompromisa. Kršćanski život i danas traži 'mučeništvo' svakodnevne vjernosti evanđelju. A to se događa prije svega kada vjernik ne podliježe logici ovoga svijeta, niti njegovim opsjenama i kada brani – uz opasnost vlastite kulturne i društvene marginalizacije – one 'neotuđive vrijednosti' koje su takve jer su od Boga.

Naime, gotovo svakodnevno slušamo kako ne treba miješati vjeru sa životom; kako su gospodarstvo, umjetnost, politika jedno, a vjera u Isusa Krista drugo. Baš tu gdje se vjernicima odnosno Crkvi nudi neki drugi prostor koji ne dodiruje život, a time zapravo osporava glas savjesti i slobode, postajemo svjesni drame u kojoj se sve više promiče nastojanje da se čovjeka odijeli od Boga, od našega Stvoritelja, s uvjeravanjima, objašnjenjima i poukama o demokraciji i o sekularnome društvu. A drama se nastavlja jer nije razvidno polazište, a još manje konačni cilj.

Dobro je što Gospodin dopušta da se u Godini vjere nađemo pred takvim izazovima. Govoriti da smo vjernici, zvati se kršćanima, nema nikakva smisla ako se ta ista vjera ne vidi u našemu svjedočenju. Ono obuhvaća ponajprije ophođenje u ljubavi, požrtvovnost, posebnu brigu za bližnje u

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić propovijeda u zagrebačkoj prvostolnici, 10. veljače 2013.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodi euharistijsko slavlje u zagrebačkoj prvostolnici na Stepinčevo, 10. veljače 2013.

potrebi, ali ono znači i jasno očitovanje da se ne slažemo s onim što je kršćanstvu protivno, što zadire u najdublje pore našega postojanja.«

Osvrćući se na konkretne prilike u hrvatskome društvu i djelovanju Katoličke crkve u njemu, Kardinal je istaknuo: »Posljednjih se mjeseci u hrvatskome društvu suočavamo s pojavama prema kojima nitko komu je stalo do dobra čovjeka i domovine ne može biti ravnodušan. Takve smo pojave i ranije prokazivali kao plodove sjemena komunističkoga mentaliteta. U osobi Blaženog Alojzija Stepinca spaja se, kako je to rekao blaženi papa Ivan Pavao II., cjelokupna tragedija koja je pogodila hrvatsko pučanstvo i Europu tijekom prošloga stoljeća obilježena trima velikim zlima: fašizmom, nacizmom i komunizmom. Blaženi je Alojzije žrtva komunizma, ali kao žrtva postaje i sudac tog režima te nam pruža kompas da bismo se znali orijentirati u našoj suvremenosti.

Točno je da je komunizam kao režim pao, ali njegovo sjeme, njegovi kriteriji, mentalni sklop na mnogim područjima još uvijek traju. Zbog toga je dobro usporediti što je govorio blaženi Alojzije i kako je on postupao, sa sviješću da je riječ o drugim vremenima, ali veoma sličnim metodama.

Prije negoli se razbuktao Drugi svjetski rat, u Okružnici o katehetskim propovijedima (25. listopada 1940.) Kardinal je napisao da se 'rapidno šire svakojake krilatice protiv vjere i ćudoređa štampom, predavanjima i svakovrsnom agitacijom... Neprijatelji danas opsjedaju Crkvu tolikim prepredenostima, navaljuju na nju i protiv nje udaraju tako da bi se moglo pomisliti da će je srušiti, kad se ne bi pouzdavali u ono divno obećanje našega Spasitelja kojim je zajamčio svojoj Crkvi da je *ni vrata paklena neće nadvladati*', isticao je nadbiskup Stepinac. U drugome vremenu, nakon svjetskoga sukoba, on je dobro znao da je put kojim je krenuo komunizam put neistine te da ga režim želi ukorijeniti upravo u sustav odgoja i obrazovanja. Braneći čast Presvete Bogorodice Marije u Duhovnoj oporuci u Krašiću 28. svibnja 1957. godine, blaženi je Alojzije zapisao: 'Samo komunističko bezboštvo, koje je odbacilo svaki stid, bilo je u stanju, kad se dočepalo vlasti u našoj domovini, da čak u školske udžbenike uvrsti besramnu hulu protiv Bogorodice... Ne dao Bog, da ikada itko od vas pođe tragom tih nesretnika u huljenju Bogorodice.'

U poznatim pristupima kojima se sljednici iste ideološke matrice danas služe obično nam kažu da živimo izvan sadašnjega vremena, a tako su razvidne metode njihove anakronosti, uporno ponavljane i čini se sa sličnim ciljevima. Zbog toga se ne smijemo dati zavesti, nego učiti iz prošlosti od najboljih sinova i kćeri koje je Crkva prepoznala u svetima, među kojima prvo mjesto pripada mučenicima.«

Podsjetivši da se kršćanstvo često suprotstavlja i okreće protiv ovozemaljske logike, kardinal Bozanić je nastavio: »Prozivani smo jer smo progovorili protiv ideologije koja razara čovjeka i hrvatsko društvo, počevši od obitelji, od te dragocjene jezgre kojoj sustavno prijeti rasipanje. Prozivani smo jer dajemo na znanje da je u pitanjima odgoja unutar demokratskoga društva potreban razgovor s roditeljima, jer je riječ o odnosu odgo-

Obitelj Markić iz Njemačke i brojni vjernici na misnom slavlju u crkvi Sv. Jeronima Papinskog hrvatskog zavoda Sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2013.

Vjernici zaprešićkih župa predvođeni svojim župnicima na zavjetnom pohodu grobu Bl. Alojzija Stepinca, 9. ožujka 2013. godine

vornih za život države i društva prema svojim građanima. Prozivani smo i napadani jer na poticaj roditelja i drugih vjernika tražimo da se u pitanjima vrijednosti omogući izbor programa. Treba jasno reći da mi promičemo vrijednosti bez kojih kao vjernici ne možemo živjeti; mi nismo dio političkih svrstavanja, stranačkih rasprava i sukobljavanja. Kao Crkva imamo pred sobom istinu koju je Bog objavio po Isusu Kristu. U njoj želimo živjeti i pridonositi društvu, ali smo jednako tako za tu istinu spremni podnijeti i žrtve.

Na uporna nastojanja da se u hrvatski odgojni i obrazovni sustav, kao obveza za sve, nametnu programi koji su suprotni kršćanskoj antropologiji, Crkva ne može šutjeti. Razlog njezina govora jest u njezinu temeljnu poslanju naviještanja Isusa Krista i objavljene istine koja nam je povjerena. Crkva je jednako tako u svojoj odgovornosti pozvana zalagati se za dobro cijeloga društva i sudjelovati u njegovu životu, posebno ondje gdje vidi kršenje temeljnih prava i sloboda. Zbog toga nam je dužnost upozoriti na važnost slobode ispovijedanja vjere, na važno mjesto roditelja u odgoju djece, na važnost mogućnosti izbora vrijednosnih sustava, na nužnost poštovanja prema sastavnicama civilnoga društva.«

U Port-au-Princeu

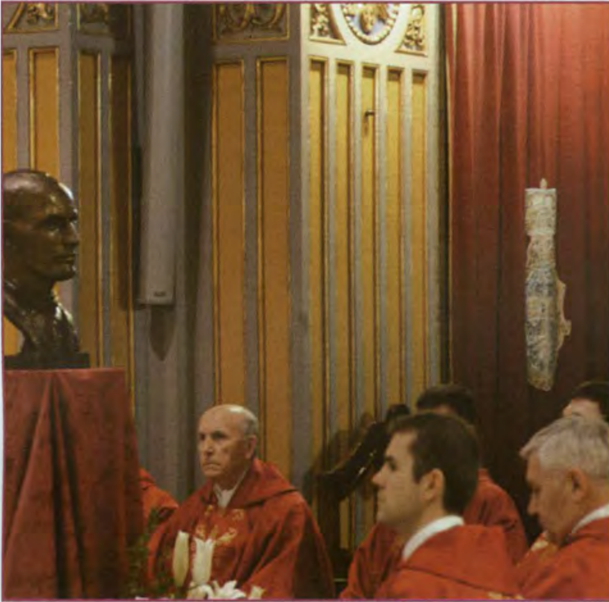
Stepinčevo 2013. svečano je proslavljeno u sirotištu »Bl. Alojzije Stepinac« u Port-au-Princeu, na Haitiju, gdje je misno slavlje predslavio vlč. Giordano Belanich, utemeljitelj sirotišta.

S Isusom je ostvario čudesan ribolov

Odlomak iz propovijedi mons. dr. Stjepana Kožula na Stepinčevo 2013. u zagrebačkoj prvostolnici, 10. veljače 2013., u 8 sati:

»Nakon bogata ulova, Šimunu-Petru biva povjereno loviti ljude. Lovit će ljude da bi ostali na životu, da bi zapravo imali pravi život. *Ne boj se! Lovit ćeš ljude.* Od sada ribarenje postaje slika pastoralnoga rada. Radit ćeš za kraljevstvo nebesko, što znači: donositi ljudima iz obilja Isusove riječi i dovoditi ljude k Isusu.

Nije li, braćo i sestre, slično reagirao i prorok Izaija u Starome zavjetu, kako smo čuli u prvom čitanju? On pomišlja da je izgubljen, da mora umrijeti zato što je osjetio i doživio iskustvo Božje blizine. Takvo je bilo razmišljanje kod mnogih pozvanih tijekom povijesti Crkve. Slično je, ozbiljno i odgovorno, promišljao i Bl. Alojzije Stepinac u svojoj mladosti – prihvatiti ili ne prihvatiti Isusov poziv da pođe u duhovno zvanje? Lomio se, mnogo godina promišljao i molio. No, dok je jednom pustio da Isus posve uđe u lađu njegova života, bio je spreman živjeti od Isusove riječi i njegove prisutnosti. Postao je svećenik i biskup, hranjen riječju Evanđelja i otajstvom Euharistije. I dok su ga progonili, klevetali i osudili, dok su mu sve oduzeli i dok je čamio u komunističkom lepoglavskom kazamatu, dok je u kućnom pritvoru u Krašiću slušao samo jednu stranu, samo jedno zvono komunističke lažne promidžbe da je 'zločinac i izdajnik'; jedino što mu je ostalo i što je imao, bila je Božja riječ i Euharistija! I doista, s Isusom je ostvario čudesan ribolov, na strašnoj morskoj pučini zla 20. stoljeća, štoviše, snagom Kristovom, snagom Božje riječi i snagom Euharistije postao je mnogima svjetionik da ne dožive brodolom, da ne ostanu bez duše i srca, bez savjesti i ideala, da čuvaju svoje ljudsko i

U svetištu hrvatske nacionalne crkve Sv. Jeronima u Rimu na Stepinčevo, 10. veljače 2013. dominirao je lik Bl. Alojzija Stepinca

Časne sestre i Kristovi vjernici laici ispunili su hrvatsku nacionalnu crkvu Sv. Jeronima u Rimu i sudjelovali u misnom slavlju u čast Bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače 2013.

kršćansko dostojanstvo, da žive i svjedoče svoju vjeru!«

U Varaždinu

Blagdan blaženog kardinala Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa, koji je od 1946. do kraja 1951. godine otrpio mučeništvo kao osuđenik komunističkog režima i zatvorenik u lepoglavskoj kaznionici na području današnje Varaždinske biskupije, svečano je proslavljen u katedrali Uznesenja BDM u Varaždinu u nedjelju 10. veljače misnim slavljem koje je predvodio varaždinski biskup Josip Mrzljak. Koncelebrirali su generalni vikar mons. Ivan Godina, kancelar mons. Antun Perčić, rektor katedrale preč. Blaž Horvat i drugi svećenici.

U Krašiću

U župnoj crkvi Presvetoga Trojstva u Krašiću na blagdan Bl. Alojzija Stepinca o 53. obljetnici smrti, u nedjelju 10. veljače 2013. središnje misno slavlje predvodio je mons. Juraj Batelja, promicatelj postupka za proglašenje svetim Alojzija Stepinca. U koncelebraciji je bilo više svećenika Zagrebačke nadbiskupije.

Misno slavlje okupilo je velik broj hodočasnika, među kojima su bili i hodočasnici pješaci iz Zagreba, Karlovca i Duge Rese. Sve okupljene pozdravio je župnik i čuvar krašićkog svetišta preč. Dragutin Kučan.

Misno slavlje pjevanjem je uveličao zbor domaće župe pod ravnanjem s. Mirjam Dedić.

U Bjelovaru

U bjelovarskoj katedrali Sv. Terezije Avilske svečano misno slavlje u prigodi Stepinčeva 10. veljače predvodio je bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak u zajedništvu s generalnim vikarom i katedralnim župnikom mons. Stjepanom Ptičekom, biskupijskim ekonomom Josipom Stipančevićem te vlč. Andrijom Owcom.

U Kölnu

Hrvatska katolička misija u Kölnu u Njemačkoj proslavila je u nedjelju 10. veljače svoga nebeskog zaštitnika Bl. Alojzija Stepinca. Svečano euharistijsko slavlje u crkvi Male braće (Minoritenkirche) predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. Koncelebrirali su voditelj misije fra Josip Sušić i gvardijan samostana Sv. Gabriela u Münchenu fra Ante Babić, a đakonirao je nadbiskupov tajnik don Franjo-Frankopan Velić koji potječe iz te misije. Uz brojne vjernike nazočni su bili generalni konzul Republike Hrvatske u Düsseldorfu Vjekoslav Križanec i konzul Kristijan Tušek.

U hrvatskoj crkvi Sv. Jeronima u Rimu

Na spomendan Bl. Alojzija Stepinca 10. veljače 2013. hrvatska rimska zajednica svečano je obilježila liturgijski spomen i obljetnicu smrti Blaženoga Alojzija Stepinca. Koncelebrirano večernje misno slavlje u hrvatskoj crkvi Sv. Jeronima u Rimu predvodio je pročelnik kongregacije za kler kardinal Mauro Piacenza.

U koncelebraciji su bili glavni tajnik Biskupske sinode nadbiskup msgr. Nikola Eterović, rektor Papinskoga hrvatskoga zavoda Sv. Jeronima msgr. Jure Bogdan, duhovnik Zavoda p. Mihály Szentmártoni SJ, rektori rimskih crkvenih zavoda: P. Éric Sylvestre P. S. S. (kanadski), p. Benedikt Lautenbacher S.J. (Germanicum -Hungaricum), Dom Mariano Herrera Fraile (španjolski), mons. Bogusław Kośmider (poljski), Mons. Šiurys Petras (litvanski), P. Zdenko Križić OCC (karme-

Mons. Jure Bogdan, rektor Papinskog hrvatskog zavoda Sv. Jeronima u Rimu, pozdravlja kardinala Piacenzu, mons. Nikolu Eterovića, djelatnike vatikanskih ureda, rektore rimskih bogoslovija i zavoda, šezdesetak hrvatskih svećenika studenata i brojne Kristove vjernike laike na misnom slavlju na Stepinčevo 2013.

Skladu i pobožnosti misnoga slavlja na Stepinčevo 2013. u crkvi Sv. Jeronima u Rimu pridonijeli su i pjevači svetojeronimskog zbora na čelu s don Robertom Tonsatijem i članovima glazbene skupine obitelji Tomašić iz Zagreba

lićani Teresianum), P. Siniša Balajić OFM (franjevci Antonianum), Don Juan Carlos Dominguez (Svećenički zavod Altomonte za biskupijske svećenike na Papinskome sveučilištu Sv. Križa), vicerektor Russicuma p. Ante Lozuk SJ. Na slavlju je sudjelovao i rektor Papinskoga dominikanskoga sveučilišta Sv. Tome Akvinskoga (Angelicum) p. Miroslav Konštanc Adam OP, profesor p. Stipe Jurič OP itd. Koncelebriralo je šezdesetak svećenika koji rade ili studiraju u Rimu.

U asistenciji su bili bogoslovi iz Papinskog zavoda Germanicum et Hungaricum.

Na misi su bili veleposlanici pri Svetoj Stolici: Filip Vučak (Hrvatska), Slavica Karačić (Bosna i Hercegovina), Fernando Zegeres (Čile), Gjoko Gjorgjevski (Makedonija). Slavlju je nazočio prof. Damir Grubiša, hrvatski veleposlanik u Italiji, te više hrvatskih diplomatskih službenika pri Svetoj Stolici i u Italiji. Uz hrvatske vjernike iz Rima te mnogobrojne redovnice na misnome slavlju sudjelovali su i bogoslovi i sjemeništarci te talijanski vjernici štovatelji Bl. Alojzija Stepinca. Sv. misa slavljena je na talijanskome jeziku uz pjevanje hrvatskih litrugijskih pjesama.

Tumačeći nedjeljne misne tekstove, kardinal Piacenza je u svojoj homiliji istaknuo vjeru i vjernost velikog sina Katoličke crkve Bl. Alojzija Stepinca. Reče: »Unutar pravoga pravcatoga političkog i društvenog razarajućeg vala ('tzunamija'), najprije nacifašističke, a zatim i komunističke diktature, blaženi se zagrebački knez odupro zamamnim ponudama moći, platívši osobno za to što je branio čovjeka, njegovo dostojanstvo i njegovu slobodu, bez obzira na pripadnost, do te mjere da je branio i onoga koji mu se maloprije pokazao neprijateljem.

Promatrajući te strašne godine i kako se blaženi Alojzije nije dopustio obeshrabriti pred silama zla, i kako je hrabro podnosio umiranje svojih svećenika; on koji je za svakoga od njih gajio očinsku 'sućutnu brižnost'; gledajući kako je podnosio laž i nepravdu u montiranim procesima koji su samo potvrđivali njegovu osudu; kako je prihvatio zatočeništvo i progonstvo, udaljen od svoga naroda, moramo se diviti djelovanju milosti u tome ljubljenom sinu Crkve, koji je platio visokom cijenom palmu mučeništva, svjedočeći tako junačku ljubav, uistinu 'katoličku' ljubav!«

Svećenici studenti don Pavao Gospodnetić i don Mario Popović otpjevali su zazive iz molitve vjernih »Bože, daj mir jedinstvo svetoj Crkvi kršćanskoj«.

Pozdravljajući kardinala Maura Piacenzu, pročelnika Kongregacije za kler, rektor Zavoda spomenuo se brojnih hrvatskih mučenika koji su nakon II. svjetskog rata osvijetlili domovinsku Crkvu svojom vjernošću i postojanošću. Posebice je istaknuo lik vlč. Miroslava Bulešića, koji će ove godine biti proglašen blaženim. Istaknuo je također živu vjeru i čvrstu nadu hrvatskih katolika zajedno s njihovim pastirima u kanonizaciju Bl. Alojzija Stepinca. Crkva u hrvatskome narodu za to se žarko moli.

Skladu i pobožnosti misnoga slavlja pridonijeli su i pjevači svetojeronimskog zbora na čelu s don Robertom Tonsatijem i čla-

Mnoštvo hodočasnika ostalo je ispred župne crkve i u dubokoj sabranosti sudjelovalo u misnom slavlju na Stepinčevo, 10. veljače 2013. u Krašiću

Spomenik Blaženog Alojzija Stepinca pokraj župne crkve u Krašiću bio je ukrašen cvijećem i plamenom svijeća tisuća hodočasnikâ, na Stepinčevo 2013.

novi glazbene grupe obitelji Tomašić iz Zagreba: prof. Mandica Tomašić – majka s kćerkom Zrinkom i sinom Hrvojem.

Sisak / Kutinska Slatina

Blagdan Bl. Alojzija Stepinca svečano je proslavljen u nedjelju 10. veljače u župama Bl. Alojzija Stepinca u Budaševu i Kutinskoj Slatini. Misna slavlja predvodio je sisački biskup Vlado Košić u koncelebraciji s domaćim župnicima Nikolom Majcenom i Dragutinom Papićem, svećenstvom i uz sudjelovanje brojnih vjernika sisačkog i kutinskog kraja, štovatelja ovoga hrvatskog blaženika.

Misnom slavlju u Kutinskoj Slatini prethodio je blagoslov spomen-ploče na mjesnom groblju za 16 poginulih mještana u komunističkom režimu. Šest žrtava poginulo je tijekom II. svjetskog rata, sedam nosi godinu smrti 1945., poslije ratnih operacija, a tri 1946. godinu. Zajedničko obilježje podigli su Mjesni odbor Kutinske Slatine i kutinska udruga ratnih veterana »Hrvatski domobran«, blagoslovio ga je biskup Košić.

U New Yorku

U hrvatskoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda u New Yorku svečano je proslavljen dan Blaženoga Alojzija Stepinca. Misu je predvodio vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini biskup Tomo Vukšić uz koncelebraciju župnika fra Nikole Pašalića, župnog vikara fra Dražana Borasa te svećenika Vrhbosanske nadbiskupije na poslijediplomskom studiju u New Yorku, don Tomislava Mlakića i don Ivana Lovrića. Među brojnim narodom isticali su se mladi župne zajednice okupljeni u Kolo grupu i Hrvatsku školu »Kardinal Stepinac«. Na misi su bili nazočni diplomatski predstavnici Republike Hrvatske pri stalnoj misiji pri Ujedinjenim narodima te djelatnici Generalnog konzulata u New Yorku.

Poslije mise upriličen je kulturni program u dvorani pastoralnih okupljanja gdje su članovi Kolo grupe i Hrvatske škole izveli program.

U sarajevskoj katedrali

Na spomendan Blaženog Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika, 10. veljače u katedrali Srca Isusova u Sarajevu misu je predvodio vrhbosanski nadbiskup i metropolit kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s banjolučkim biskupom Franjom Komaricom, predsjednikom Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, i još 11 svećenika.

U propovijedi kardinal Puljić osvrnuo se na vjernost Blaženog Alojzija Stepinca Bogu, savjesti i Crkvi te ljubav prema čovjeku i svome narodu. Kazao je kako tijekom čitanja životopisa Bl. Alojzija odmah upada u oči da mu je cijelog života Bog bio na prvom mjestu te da je to usađeno majčinim mlijekom, roditeljskim svjedočenjem i vjerničkim odgojem. »Proživljavajući Božju blizinu i surađujući s Bogom iz svoje vjere, odgojio je svoju savjest koja mu je bila nutarnji svjetionik u životnom hodu. Kroz svoju savjest sačuvao je vjernost Bogu jer je bio

Tek dio domaćih župljana i hodočasnika uspio je ući u župnu crkvu Presvetoga Trojstva u Krašiću i sudjelovati u misnom slavlju, na Stepinčevo 2013. godine

Mons. Antun Škvorčević, biskup požeški i mons. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski u crkvi Sv. Lovre u Požegi, 10. veljače 2013.

vjeran glasu savjesti. To će i na suđenju jasno posvjedočiti da mu je savjest čista«, kazao je kardinal Puljić ističući da se, krenuvši putem svećeništva te posebno biskupskim ređenjem, sav zdušno predao u krilo Crkve za Crkvu. Istaknuo je njegovu brigu za potrebne i ugrožene te da je, zajedno sa svojim narodom, sanjao o slobodi i samostalnosti svoga naroda. »Ali je znao koje su vrijednosti važne za jedan narod: vrednovanje života, kršćanski odgoj u obitelji, molitveni i sakramentalni život. Zato neustrašivo to propovijeda i upućuje na načela evanđelja, morala i ljudskog dostojanstva, te vjernost u braku i pobožnost Majci Božjoj.«

U Subotici

U subotičkoj franjevačkoj crkvi u nedjelju 10. veljače svečano je proslavljen blagdan Bl. Alojzija Stepinca. Bilo je to i ove godine u sklopu devetnice Gospi Lurdskoj koja se ondje svake godine održava od 2. do 11. veljače. Misu je predvodio subotički biskup Ivan Penzeš u zajedništvu s gvardijanom subotičkoga franjevačkog samostana o. Ivanom Bošnjakom i još desetak svećenika. Biskup Penzeš u propovijedi je istaknuo snagu Blaženikove nepokolebljive vjere, protumačivši kako je kardinal Stepinac svojim životom stajao iza svoga gesla »U tebe se, Gospodine, uzdam«.

Ove godine na proslavi blagdana sudjelovalo je pedesetak mlađih i starijih osoba u bunjevačkoj nošnji. Oni su nakon mise sudjelovali u tzv. »Prelu sićanja« koje je organizirao Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« iz Subotice, uz glazbenu pratnju renomiranog ansambla »Hajo« i ansambla mladih tamburaša »Klasovi«. Smisao toga prela jest iskazati zahvalnost precima koji su se upravo tako obučeni okupljali svake godine na »Velikom prelu« da očituju snagu svoga zajedništva i učvrste svoju pripadnost Katoličkoj crkvi i svoju nacionalnu pripadnost hrvatskom narodu i bunjevačkom rodu. Pozdravne riječi u ime organizatora uputio je pročelnik Izdavačkog odjela Instituta mons. Andrija Anišić. Među nazočnima bio je i generalni konzul RH u Subotici Dragan Đurić.

U Hrvatskoj katoličkoj misiji München

U crkvi Sv. Mihaela u središtu Münchena u nedjelju 10. veljače svečanim euharistijskim slavljem proslavljeni su blagdan zaštitnika Misije Bl. Alojzija Stepinca i 65. obljetnica postojanja najveće hrvatske katoličke iseljeničke zajednice u svijetu. Slavlju je prethodila duhovna obnova pod geslom »Moj život je u Božjim rukama«, koju je od 6. do 8. veljače u kapeli Bl. Alojzija Stepinca predvodio dr. fra Ante Čovo, gvardijan makarskog samostana.

Svečano euharistijsko slavlje predvodio je ordinarij nadbiskupije München-Freising kardinal Reinhard Marx, uz koncelebraciju većeg broja hrvatskih svećenika, među kojima su bili fra Boris Čarić, voditelj HKM München, vlč. Ivica Komadina, delegat za inozemnu pastvu u Njemačkoj, fra Jozo Župić, fra Krešo Samardžić, fra Ante Jojo Marković, fra Filip Mimica, fra Vuk Buljan te đakoni Mate Kutleša i Ivica Visković.

Euharistijsko slavlje počelo je procesijom u kojoj su uz kardinala i svećenike sudjelovali mladi hrvatski folkloraši iz folklorne skupine „Fra Andrija Kačić Miošić" te brojni ministranti. U procesiji su nošene i relikvije Bl. Stepinca koje je godine 2007. HKM München darovao kardinal Josip Bozanić.

Predstavljanje knjige »Blaženi Alojzije Stepinac, *Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih*«, u Splitu, 21. veljače 2013.

»Kukavičluk pak razara temelje i osobnog i obiteljskog, i narodnog života. Znao je Bl. Alojzije da hrabro svjedočanstvo za istinu u ljubavi može imati visoku cijenu. To je već bio i osjetio u danima pripreme procesa, tijekom samog procesa i nakon presude kad se u javnosti mogao čuti samo jedan glas, glas optužbe i osude«.

Petnaest godina od posljednjeg posjeta biskupa mjesne Crkve hrvatskim vjernicima u Münchenu dolazak kardinala Marxa na obilježavanje proslave zaštitnika i obljetnice misije okupio je više od 2000 vjernika. Dolazak njemačkog kardinala shvaćen je i kao potpora nastojanjima hrvatskih svećenika koji su radili i koji rade u iseljeništvu da u 65 godina tuđine i odvojenosti od matične domovine očuvaju hrvatski identitet i vjeru svoga naroda.

»Velika mi je radost biti danas s vama da pokažemo kako smo zajedno i kako smo dio jedne Crkve, Crkve bez nacionalnih granica. Unatoč dugim iseljeničkim godinama očuvali ste svoj jezik, svoje običaje i svoju vjeru. U blaženom mučeniku i kardinalu Alojziju Stepincu imate snažan primjer odanosti i ljubavi prema Isusu, neka vam on bude pokazatelj kako se živi život bez kompromisa, život istine i odanosti Isusovu nauku«, poručio je kardinal Marx na početku misnog slavlja. U propovijedi istaknuo je kako je uloga vjernika širiti i živjeti ljubav i istinu. »To je zahtjevan put, put istine i ljubavi, a da je moguće povezati ljubav i istinu pokazao je vaš blaženik i mučenik Stepinac. On nije želio živjeti u laži kao što su komunisti tražili od njega, on je ostao vjeran istini bez obzira na križ i patnju koja je proizišla iz odanosti istini. Budite sretni što ste se kao narod oslobodili komunizma i laži, jer u komunizmu su ljudi bili osuđeni živjeti u laži koja je ubijala nadu i ljubav. U današnje vrijeme nije lako biti dosljedan istini i nesebičnoj ljubavi prema drugima, kada nam moderno društvo nameće druge vrijednosti i načine ponašanja, ali to je jedini put kojim vjernik treba ići na koji je pozvan, to je put kojim je išao naš Gospodin. Putem ljubavi i istine možemo ići samo ako snagu tražimo u Svetom Duhu«, poručio je kardinal Marx.

Euharistijsko slavlje pjevanjem na hrvatskom i latinskom jeziku pod vodstvom s. Nikoline Bilić uveličali su članovi mješovitog zbora HKM-a sastavljenog od članova muške klape Croatie, članica ženske vokalne skupine Lira te članica zbora mladih Misije. Potpunom glazbenom ugođaju svoj doprinos dali su i mladi svirači HKM-a.

U Požegi

Na blagdan Bl. Alojzija Stepinca, drugog zaštitnika Požeške biskupije, 10. veljače svečano euharistijsko slavlje u požeškoj crkvi Sv. Lovre u zajedništvu s domaćim biskupom Antunom Škvorčevićem, svećenicima Stolnog kaptola i svećenicima Katedralnog arhiđakonata predvodio je porečki i pulski biskup Dražen Kutleša.

Uvodeći u slavlje, biskup Škvorčević rekao je kako su se okupili u požeškoj crkvi Sv. Lovre kojoj je Bl. Alojzije drugi zaštitnik i u čiji je oltar položen dio njegova smrtnog tijela da bi u Godini vjere iskazali Bogu zahvalnost za njegovu čvrstu vjeru potvrđenu mučeništvom i kao drugom zaštitniku biskupije iskazali čast i odanost, povjerili svoje plemenite nakane. Pozdravljajući biskupa Kutlešu, biskup Škvorčević rekao je kako on dolazi iz biskupija koje nisu mimoišli teški komunistički progoni i stradanja nakon II. svjetskog rata, a među nedužno ubijenima i svećenik je Miroslav Bulešić koji će iduće jeseni biti proglašen blaženim i pridružen u slavi biskupu mučeniku Alojziju.

U homiliji biskup Kutleša povezao je živote Bl. Stepinca i budućeg blaženika iz Porečke i pulske biskupije Miroslava Bulešića te primijetio kako su blaženici i sveci putokaz vjernicima kako ići kroz život. Oni nam daju određenu sigurnost i u vremenu trpljenja i patnje što je sastavni dio ljubavi, rekao je. Biskup Kutle-

ša vjernicima je predstavio život ubijenog mladog istarskog svećenika Miroslava Bulešića i primijetio nekoliko snažnih poveznica između njega i blaženog kardinala Stepinca. U vremenu progona istarskog biskupa od strane komunističkog režima upravo se kardinal Stepinac zauzeo za mladog svećenika Bulešića i pomagao mu u trenutcima materijalne oskudice. Nadalje, i Bulešić i kardinal Stepinac potječu iz malih sredina, iz siromašnih obitelji i za svoga života osobito su imali sluha za potrebe »malog« čovjeka. Njegovali su osobitu ljubav prema Petrovu nasljedniku i bili su spremni dati svoj život za Krista i Crkvu i nikada se nisu sramili svoga naroda.

Slavlje je glazbom animirao zbor crkve Sv. Lovre, a prigodnu pjesmu Bl. Alojziju Stepincu s radošću su otpjevali učenici Katoličke osnovne škole.

U Sopu

Spomendan Bl. Alojzija Stepinca, zaštitnika župe Sv. Ivana Krstitelja, proslavljen je 10. veljače svečanim misnim slavljem u filijalnoj kapeli Bl. Alojzija Stepinca u Sopu. Misno slavlje predvodio je župni vikar Darko Bručić Pavuk, koji je u homiliji povukao paralelu između djelovanja Bl. Alojzija Stepinca s temom evanđelja 5. nedjelje kroz godinu, navodeći kako je »upravo Bl. Alojzije Stepinac svojim primjerom apsolutnog pouzdanja u Boga živio svoj život i vodio Katoličku crkvu u Hrvatskoj«. Propovijed je završio mišlju Bl. Alojzija Stepinca koja bi, kako je i sam rekao, »svima trebala biti vodilja u životu, u vremenu neizvjesnosti i gubitka nade: 'Kada vam sve uzmu, ostaju vam dvije ruke. Sklopite ih na molitvu i tada ćete biti najjači.'«

Proslava spomendana obilježena je i prigodnim programom KUD-a »Tančec« iz obližnjeg Jalševca Nartskog, koji su izveli splet prigorskih pjesama i napjeva, te domjenkom.

U Zadru

»Stepinac je poruka Istine i dobrote. On je pouka kako biti i ostati vjeran Bogu i čovjeku«, rekao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi misnog slavlja koje je predvodio na Stepinčevo, u nedjelju 10. veljače u župi Bl. Alojzija Stepinca na Bilom brigu u Zadru. »Blaženi Alojzije je službu naviještanja Evanđelja ispunio svojom patnjom za Crkvu, a svoju je poruku vjere zapečatio smrću. Draža mu je bila tamnica nego sloboda, i to samo zato da bi obranio slobodu Crkve i njeno jedinstvo. Nije se strašio okova kako ne bi bile okovane riječi Evanđelja. Hrvao se s moćnicima da zaštiti nemoćne. Branio je Božja prava i ljudsko dostojanstvo i nije se plašio ni povijao pred moćnicima ovog svijeta. Imao je osjećaj pomazanog sluge koji je pozvan i poslan navješćivati sužnjima oslobođenje«, rekao je mons. Puljić, istaknuvši da će ga povijest Crkve i svijeta upisati u niz najhrabrijih biskupa Europe onog tragičnog vremena.

Mons. Đuro Marić predvodi euharistijsko slavlje na Stepinčevo u župnoj crkvi Sv. Mihovila u Stražemanu, 10. veljače 2013.

U Karmelu u Mariji Bistrici

Proslava Stepinčeva započela je u Karmelu u Mariji Bistrici trodnevnicom koju je predvodio vlč. Antun Motočić koji je prisutnima u propovijedi približio lik blaženoga kardinala Alojzija Stepinca kao uzora vjere i pouzdanja u Boga u teškim vremenima. On može biti uzor i u današnje vrlo zahtjevno vrijeme. Na njegov blagdan svečano je misno slavlje predvodio mons. Ivan Miklenić, kanonik Prvostolnog kaptola zagrebačkog i urednik *Glasa Koncila*. U koncelebraciji je sudjelovao vlč. Antun Motočić, koji je na početku pozdravio predvoditelja slavlja i na kraju mu zahvalio u ime sestara karmelićanki.

Na kraju misnog slavlja bio je blagoslov bombona Blaženiku u čast, čime se željelo na taj način njegov lik približiti djeci i sve prisutne podsjetiti na zgode iz njegova uzništva u Krašiću kad je djeci s veseljem dijelio bombone.

U Stražemanu

U župnoj crkvi u Stražemanu, prvoj u Hrvatskoj u kojoj je prije 31 godinu postavljena slika kardinala Alojzija Stepinca, na njegov blagdan svečano misno slavlje predvodio je mons. Vjekoslav Marić, umirovljeni požeški župnik.

Na početku slavlja stražemanački župnik mons. Jozo Devčić, koji je zbog lika kardinala Stepinca završio u zatvoru, podsjetio je kako je na današnji dan prije 53 godine umro kardinal koji je završio ovozemaljski život patnje, muke, ali čvrste vjere i nade, nepokolebljiv kao stijena.

»Hostija sveta, Tebe sakriva – al' vjera zbori: ovdje je Bog!«

Piše: dr. Juraj Batelja

Nepregledno mnoštvo vjernika okupljalo se, u razdoblju između Prvoga i Drugoga svjetskog rata u 20. st., u proslavama nacionalnih, biskupijskih, krajevnih, dekanatskih i župnih euharistijskih kongresa

Hrvatski su se katolici u program međunarodnih euharistijskih kongresa postupno uključivali i ostvarili velebno djelo euharistijskoga pokreta, u koji je bio uključen gotovo sav kršćanski narod, a Crkvi je osvjetlao lice pred političkim protivnicima kojih nije manjkalo. Također je učvrstilo unutarnje jedinstvo srdaca koje je uslijed nasrtaja raznih, osobito bezbožnih, ideologija i političkih prilika bilo ugroženo.
U nizu prikaza euharistijskih kongresa u hrvatskim biskupijama između dvaju svjetskih ratova u prvoj polovini 20. stoljeća, kako župnih tako i dekanatskih, krajevnih, biskupijskih i nacionalnih, želim na korijenima novije povijesti Crkve u Hrvata prepoznati preporodnu snagu euharistijske evangelizacije suvremenog čovjeka i društvenih prilika u kojima živi i proročki govor Crkve, koji je po slavljenju, časćenju i blagovanju Euharistije svakom čovjeku dostupan i shvatijiv.

Prvi euharistijski sastanak na Trsatu godine 1902.

Prvi euharistijski manifestativni sastanak u Crkvi u Hrvata bio je sastanak hrvatsko-slovenskih svećenika klanjalaca u samostanu i svetištu Majke Božje na Trsatu 2. i 3. rujna 1902. Taj sastanak bio je moguć, kako o tome izvješćuje proglas i poziv na sastanak, tek »pošto se čulo za mnienje nekojih presvijetlih biskupa i dijecezanskih upravitelja hrvatsko-slovenskih svećenika klanjalaca«.[1] Za zborovanje se trebalo pripraviti i animirati svećenike. Učinio je to najvjerojatnije biskup Mahnić u nepotpisanom članku na slovenskom jeziku: *Nekaj misli za shod na Trsatu*, u kojem je istaknuo potrebu euharistijske organizacije koja treba postati »euharistijska falanga«.[2]

1 Vrhbosna, XVI. (1902.), br. 13. i 14., str. 253. – 326.; usp. »SS. Eucharistia«. Vjesnik svećenika klanjalaca hrvatskih i slovenskih, Krk, god. I., br. 8., str. 125.-127.

2 *SS. Eucharistia*, god. I., br. 7., str. 102-104.; Autor napominje: »Ako je res, da dvajseto stoletje ima biti stoletje evharističnega Jezusa, (...) neobhodno potrebna evharistična organizacija. Ta pa se mora pričeti v broj onih, kater stoje z evharističnim Jezusom v najožji zvezi, v krogo našem bratje v Kristusu. Mi se moramo eden drugoga tesno okleniti, združiti v evharistično falango. – Začetak tej organizaciji mej nami se je vže storil. Evo nas zbrane, združene v internacijonalnem evharističnem društvu.«, str. 104.

Živa slika: »David prima posvećeni hljeb«, izvedena prigodom Euharistijskog kongresa u Ogulinu, 19. lipnja 1932.

Domaćin toga prvog euharistijskog sastanka bio je senjsko-modruški biskup dr. Anton Maurović, a predsjednik pripravnog odbora bio je senjski kanonik dr. Roko Vučić.

Na sastanku su prisustvovala tri biskupa: senjsko-modruški dr. Anton Maurović, ljubljanski Anton Bonaventura Ježić i kao gost Josip Teodorovicz, armenski nadbiskup lavovski koji je, zahvaljujući na gostoprimstvu, rekao prisutnima: „Uzeli ste u ruke dušu Vašega ljudstva, a uzeste ju još u pravi čas: nijeste došli prekasno, tako te su protivnici Vaši i vjere, koji dodjoše za Vama, našli već zatvorena vrata Vašega ljudstva, i mjera njihove mržnje protiv Vas kaže samo mjeru njihove vlastite slabosti (...). I ovaj euharistički sastanak živim mi je dokazom, da Vi želite i nastojite sačuvati harmoniju medju duševnim izdatcima, što ih zahtijeva apostolski rad i medju duševnim dohodcima, koje si stičete molitvom i klanjanjem presv. Sakramentu. I u tom nutarnjem nastojanju i radu, kako lijepo združene vidim Hrvate i Slovence. Ne poznate drugoga rivaliziranja – do natjecanja za dobro. Da bi i u buduće hrvatski i slovenski narod tako ujedinjen i katoličkoj crkvi vjerno odani crpali iz tog studenca svoju moć i napredak! Hrvatska i Slovenska *vivat, crescat, floreat*!“[3]

Sastanku nije prisustvovao krčki biskup dr. Antun Mahnić jer se upravo tih dana austrijski car nalazio u njegovoj biskupiji, odnosno u Malom Lošinju, te je kao domaćin morao biti na Lošinju, pa je poslao brzojav solidarnosti napisan hrvatskim i slovenskim jezikom sljedećeg sadržaja: »Mali Lošinj. – Euharistički sastanak. Trsat. Vrlo žaleći što mi nije moguće prisustvovati sastanku, pozdravljam ovim putem presvijetlu i velečasnu braću u Isusu; iskreno prosim Boga, da bi se Njegovo evharistično kraljestvo zelo razširilo po našem jugu in duhove v srcu Jezusovem zedinilo. To je goruča želja tudi Nj. Svetosti Leona, kateri kongres in njegovo delo blagoslovlja. Biskup Mahnić.«[4]

Na sastanku je održano više teološki utemeljenih predavanja. Dr. Ivan Kukanić, župnik i kanonik riječki, održao je predavanje na temu: *Euharistija, Marija i svećenik*,[5] dr. Josip Pazman izložio je temu: *Eucharistia – memoria mirabilium Dei*,[6] vlč. Ignat Nadrah: *Sveta Evharistija – vinculum caritatis*,[7] Fr. Lorbek govorio je na temu: *Kako imademo Isusa Krista u presv. Oltarskom Otajstvu pohadjati*,[8] a vrlo zapažen i aktualan govor održao je kanonik i župnik iz Novoga, Mate Cvetko.[9] Spomenimo i to da je dr. Bonefačić, tajnik biskupa Mahnića, na plenumu iznio *Izvještaj o postanku i stanju Vjesnika SS. Eucharistia*, časopisa hrvatskih i slovenskih »Svećenika klanjalaca«, čija je svrha bila širenje »euharističnoga kraljevstva«.[10]

Sastanak na Trsatu je, osim teološko-znanstvenog, imao i prak-

Sastanak na Trsatu je, osim teološko-znanstvenog,imao i praktičan, pastoralni značaj. Tako je na poticaj prisutnih svećenika ljubljanski pastoralac, potpisan inicijalima A. O., objelodanio svoje poticajne propovijedi za uspostavu Vječne molitve u pojedinim župama.

3 *S.S. Eucharistia*, br. 11., str. 162.

4 Usp. *Isto*, str. 164. Mahnićev telegram glasi: *Mali Lošinj. – Euharistički sastanak. Trsat.* »Vrlo žaleći što mi nije moguće prisustvovati sastanku, pozdravljam ovim putem presvijetlu i velečasnu braću u Isusu; iskreno prosim Boga, da bi se Njegovo evharistično kraljestvo zelo razširilo po našem jugu in duhove v srcu Jezusovem zedinilo. To je goruča želja tudi Nj. Svetosti Leona, kateri kongres in njegovo delo blagoslovlja. Biskup Mahnić.«

5 *Isto*, br. 10., str. 146.

6 Usp. *S.S. Eucharistia*, god. II. (1903.), br. 1., str. 1.-4; br. 2., str. 25.-34.; br. 3., str. 59.-68. i br. 4., str. 89.-93.

7 *S.S. Eucharistia*, god. I. (1902.), br. 10., str. 148., 167.-163.

8 To predavanje je otisnuto u *S.S. Eucharistia*, god. II. (1903.), br. 5, str. 111-114., i II, 6, str. 121-125.

9 *S.S. Eucharistia*, god. I., br. 12., str. 183.-188.

10 *S.S. Eucharistia*, br. 10., str. 154.-159.

Euharistijska procesija bila je prigoda za ispovijest vjere i izraz oduševljenja na svim Euharistijskim kongresima Crkve u Hrvata

Samostan i crkva Majke Božje Milosti na Trsatu bili su domaćini prvog sastanaka hrvatskih i slovenskih svećenika klanjatelja Euharistije, 2. i 3. rujna 1902.

tičan, pastoralni značaj. Tako je na poticaj prisutnih svećenika ljubljanski pastoralac, potpisan inicijalima A. O., objelodanio svoje poticajne propovijedi za uspostavu *Vječne molitve* u pojedinim župama.[11] Naime, sami svećenici, osobito iz Istre, Hrvatskog primorja i Dalmacije, »kad su čuli kakvim lijepim plodom radja klanjanje presv. Sakramentu, poimence poznato u formi *Vječne molitve*, izraziše misao i želju, da bi mnogi pokušao uvesti nešto slična i u svojoj župi, ali da ne zna, kako ni čime početi...«[12]

Dana 3. rujna je, nakon što je svaki svećenik proslavio misu na nekom od oltara trsatskog svetišta, uz veliku i svečanu podvorbu slavio je svetu misu na staroslavenskom jeziku mjesni biskup mons. Maurović. Staroslavensku Kuklinu misu izvodilo je trsatsko pjevačko društvo »Primorski Hrvat«, a nakon evanđelja propovijed je održao knez-biskup ljubljanski dr. A. B. Jeglič. Jedan od prisutnih svećenika zabilježio je: »Kroz cijelu uru bile su oči svih uprte u visokog govornika, koji je sa svetim žarom i oduševljenjem govorio najprije slovenski o Majci Božjoj, Djevici Mariji, po kojoj smo primili svjedočanstvo ljubavi, presv. oltarski Sakramenat; a zatim hrvatski o tom Sakramentu ljubavi, te o koristima i učincima čestog i dostojnog primanja sv. pričesti.«

Nakon mise slijedila su predavanja, čitanja izvješća i plenarna rasprava. U raspravu se uključio i danas Sluga Božji dr. Josip Lang, a tada duhovnik u Bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu i upravitelj »Svećenika klanjatelja« za Zagrebačku nadbiskupiju, čija su oba prijedloga usvojena. Naime, predložio je da se od Središnjeg ravnateljstva »Svećenika klanjatelja« u Bözenu ishode dva dopuštenja:

»1. Da bi se u potrebi moglo, osobito radi zime u nekojim predjelima, a i radi obilja posala kadikad, mjesto *jedne cijele ure* klanjanja na tjedan, obaviti isto klanjanje *u dva puta po pol ure*;

2. da bi bilo dopušteno bar dio obvezatne ove ure uporabiti u recitiranju brevira ili sličnog čitanja, jer svaki svećenik ne može tako dugo da razmišlja, a mnogi niti ne zna.«[13]

Ovaj 1. hrvatski euharistijski sastanak završio je svečanim klanjanjem pred izloženim Presvetim Sakramentom. Nakon što su svećenici izmolili Večernju, propovijed na temu »Kako imamo Isusa Krista u Presvetom Oltarskom Otajstvu pohadjati« održao je modruški kanonik Fr. Lorbek, a potom je trsatskim ulicama krenula veličanstvena procesija. »Iza križa koračala su djeca, redovnici i preko 200 svećenika: neki u roketama, drugi u planetama i pluvialima, a svi s gorućim voštanicama u rukama. Pod nebom, koje su nosili svećenici, okružen sjajnom podvorbom i drugim svećenicima sa svjetnjacima, stupao je presv. senjski biskup s Presvetim Sakramentom u rukama; iza njega pak biskupi, kanonici i ostali dostojanstvenici, nebrojena množina pobožnih vjernika (...). Putem odlijegalo je iz stotine svećeničkih grla lijepo koralno pjevanje uzvišenih pjesama: *O jezici, hvalu dajte – čudu Tijela slavnoga* ..., i *Hvali Sion stvoritelja – pastira i vladatelja*. Prozori kuća kuda je procesija prolazila bili su iskićeni cvijećem, zelenilom, sagovima i zastavama (...). Povrativši se u crkvu zaorilo se starodrevnim hramom oduševljeno Tebe Boga hvalimo ...«[14]

Ovoj prvoj euharistijskoj manifestaciji u Crkvi u Hrvata papa

11 Usp. *SS. Eucharistia*, II. (1903.), br. 1, str. 5.-18; br. 2., str. 35.-44; br. 3., str. 68.-79.; br. 4., str. 93.; br. 5., str. 105.

12 Usp. *SS. Eucharistia*, br. 1,. str. 4.

13 *SS. Eucharistia*, god. I., br. 10., str. 148.

14 *SS. Eucharistia*, god. I. (1902.), br. 11., str. 163.

Plakat – obavijest i poziv na Euharistijski kongres u Dubrovniku, koji se održao od 15. do 18. srpnja 1937.

Plakat – obavijest i poziv na Euharistijski kongres u Križevcima od 14. do 16. kolovoza 1931.

Lav XIII. poslao je brzojav sljedećeg sadržaja:

»Hrvatskim i slovenskim svećenicima, koji su zajedno sa svojim biskupima okupljeni u Djevičinom svetištu Svetome Ocu obnovili vjernost i štovanje, on potvrđuje svoju naklonost i šalje apostolski blagoslov.«[15] Brzojav je potpisao kard. Rampolla.

Drugi euharistijski sastanak u Ljubljani 1904. godine

Drugi sastanak trebao se održati sljedeće 1903. godine u Ljubljani. Otkazan je jer se u zakazano vrijeme u toj biskupiji održavala biskupijska sinoda.[16] Stoga je 2. euharistijski sastanak slovenskih i hrvatskih svećenika klanjatelja održan 23. i 24. kolovoza 1904. u Ljubljani.[17] Na tom sastanku sudjelovala su 292 svećenika. Hrvata je bilo oko 70, najviše iz Zagrebačke nadbiskupije, a biskup Antun Mahnić je ovaj put bio zapriječen zdravstvenim razlogom. Prisutni sudionici to su izbivanje popratili žaljenjem, jer »presvjetli biskup krčki dr. Antun Mahnić, koga je svatko želio vidjeti i čuti, sada radi nuždnog odpočinka i oporavka u gorskim krajevima evo je po drugi put zapriječen da dodje na euharistički sastanak«.[18] Na ovom drugom sastanku,

Na drugom sastanku bilo je i ovakvih iskustava: »Osvjedočili smo se, kako li je lijepo bratu uz brata. Znali smo i prije Hrvati i Slovenci da smo braća, ali kao da nijesmo ćutili da smo si tako blizu. Sretna je bila misao da smo se počeli ujedinjavati u Kristu – počelu jedinstva«.

sada već i starih poznanika s Trsata, bilo je i ovakvih iskustava: »Osvjedočili smo se, kako li je lijepo bratu uz brata. Znali smo i prije Hrvati i Slovenci da smo braća, ali kao da nijesmo ćutili da smo si tako blizu. Sretna je bila misao da smo se počeli ujedinjavati u Kristu – počelu jedinstva.«[19]

Vjesnik »SS. Eucaristia« je, kao glasilo društva, među prvima tiskao predavanje koje je na tom sastanku održao J. Ukmar pod naslovom »Duhovnik v luči Evharistije«,[20] a sljedeće godine predavanje dr. Josipa Pazmana pod naslovom »Svećenik i dom Gospodnji«.[21]

U međuvremenu, između prvog i drugog euharistijskog sastanka, broj članova porastao je za nekoliko stotina. U svom izvješću Pavao Šabalja, kapelan u Malom Lošinju, u ime dr. Bonefačića poručio je skupu u Ljubljani: »Utješljivo je, što Družba S.(većenika) K.(lanjalaca) u našim stranama dobiva svojih novih članova najviše iz krugova mladjih, do najmlađih svećenika, koji tek postaju svećenici. Upravo ta okolnost sklonula je uredništvo Vjesnika, da je početkom tekuće godine (1905.) objelodanilo i priposlalo svim predbrojnicima vjesnika knjižicu: *Statuta Associationis S. A.*; Ura klanjanja, pitanja i praktični odgovori! A tako je zagrebački dijecezanski upravitelj preuzeo skrb i posao dijecezanskog upravitelja za križevačku eparhiju i za Bosnu.«[22]

(NASTAVAK SLIJEDI)

---

15 Isto.

16 Usp. *S.S. Eucharistia*, god. II. (1903.), br. 7., str. 150.-152.

17 *S.S. Eucharistia*, god. III. (1904.), br. 8., str. 113-114.

18 *S.S. Eucharistia*, god. III., br. 9., str. 130.

19 *S.S. Eucharistia*, god. III., br. 9., str. 136.

20 Vidi: *S.S. Eucharistia*, god. III., br. 9., str. 136-139.

21 *S.S. Eucharistia*, god. IV. (1905.), br. 3., str. 33-39; br. 4., str. 53-57.

22 *S.S. Eucharistia*, god. IV, br. 1., str. 11-14. Izvješće o stanju vjesnika pod naslovom *Pridi cesarstvo tvoje Euharistično*, iznio je Dubašljanin Pavao Šabalja. Pored ostaloga, Šabalja izvješćuje: *„Vjesnik naš se sada razašilje po prilici u 930-940 primjeraka, a zalazi i u Ameriku i u slobodnu Švicarsku; tiska se pak u 1000 primjeraka“*; usp. Franjo VELČIĆ, »Hrvatsko-slovenski vjesnik »Sanctissima Eucharistia« (1902.-1911.) i društvo svećenika klanjalaca«, u: *Teološki časopis*, Rijeka, br. 1. (2010.), str. 151.-169.

POSTUPAK ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM SLUGE BOŽJEGA FRANJE KUHARIĆA

Brojni vjernici koji su se okupili na misnom slavlju prigodom 11. obljetnice smrti kardinala Franje Kuharića željeli su dotaknuti bistu koja im predstavlja voljenog pastira

Sluga Božji Franjo KUHARIĆ: Sjećanja na župnički život (2)

Donosimo svjedočanstvo Sluge Božjega Franje Kuharića o njegovu svećeničkom radu i pastoralnom župničkom iskustvu. Sastavio ga je on sâm, a objavljen je u knjizi *Pod Okićem*, (ur. Dragutin PAVLIČEVIĆ), u Zagrebu, 1993., str. 502.-512. Nakon što ga je nadbiskup Alojzije Stepinac zaredio za svećenika u zagrebačkoj katedrali 15. srpnja 1945., povjerena mu je služba kapelana u župi Radoboj, a od 28. kolovoza 1946. nadbiskup Stepinac postavlja ga upraviteljem župe Rakov Potok i Pavučnjak. U službu je nastupio četiri dana kasnije, tj. 1. rujna 1946.

Odslužio sam sv. misu u 9 sati i krenuo pješice za Rakov Potok (5 kilometara). Kad sam se uspeo na Galgovo, čekao me je zvonar iz Rakova Potoka Dragutin Slunjski. Dao mi je znak da zaostanem jer sam išao s ljudima. Kazao mi je: »Da ste bili sinoć kod kuće, bili biste ubijeni!« Ispričao mi je što je bilo. Tražili su me najprije u kući moga stana, onda kod Težakovih (Vladimir), onda kod Garašićevih. Kod Garašićevih su pucali u psa. Dobio je tri metka, ali je preživio. Vratili su se natrag u kuću. Neko su vrijeme čekali, a onda su provalili u moju sobu. Razbili su raspelo, teško oštetili kalež, strgali pokaznicu, odnijeli svu moju odjeću (reverendu, odijela, kaput). Znalo se odmah tko je bio glavni izvršitelj. S njim sam koju godinu poslije razgovarao kad sam ga vjenčao. Sve sam mu oprostio i kazao mu da znam sve! OZNA nije znala ono što je znala cijela župa.

Tada nisam išao u Rakov Potok nego sam još poslije podne obavio jedno vjenčanje u Sv. Martinu, a onda preko Sv. Nedjelje otišao u Zagreb k svome bratu Mati. Do Sv. Nedjelje po blatnoj cesti, raskvašenoj rastopljenim snijegom, odvezao me kolima Milan Golubić. U ponedjeljak sam se javio biskupu Lachu i kazao mu što se dogodilo. On mi je kazao: »Ne možemo se povlačiti.« Shvatio sam i odlučio vratiti se u župu, dogodilo se što mu drago. U utorak sam sam s bratom otišao u Rakov Potok. Uzeli smo taksi. Otišao sam na miliciju, koja se već prije iselila u drugu kuću, malo bliže crkvi, i zatražio da mi otpečate sobu jer su je nakon provale zapečatili. Učinili su to. Našao sam papir i pustoš. Na papiru je pisalo nezgrapnim rukopisom: »Druže pope, makni se što prije jer će te magla pojesti!« Taj mi je papir zadržala OZNA u svrhu »istrage«. Doznao sam da je milicija dala oružje napadačima. Ispitivali su me na miliciji da li na

Biskupi i suslavitelji upućuju se prema glavnom oltaru u zagrebačkoj prvostolnici na euharistijsko slavlje na 11. obljetnicu smrti kardinala Franje Kuharića, 11. ožujka 2013.

nekoga sumnjam. Kazao sam da nisam nikome ništa nažao učinio, pa nema nitko razloga da me napada! Znao sam, ne samo sumnjao, ali da sam kazao ime i prezime počinitelja, ljudi se ne bi usudili svjedočiti, i ja bih bio najvjerojatnije optužen da klevećem »najboljega od najboljih«. Tako je pisalo na plakatu prije glasovanja za tu osobu. Dok su mene ispitivali, dotrčao je netko s viješću da je šofer taksija u Babićevoj gostionici pričao jedan politički vic. Sad je bila to važna tema za istraživače. Ipak smo se vratili u Zagreb.

Kazao sam biskupu Lachu da mi dade dekret za sve župe toga kraja ako ostanu bez svećenika. U subotu sam preko Sv. Nedjelje pošao u Rakov Potok ili Sv. Martin, kako bude moguće. Izvidit ću u Sv. Nedjelji. Kad sam stigao u župni dvor u Sv. Nedjelji, prestrašeni ukućani (župnikova sestra) rekoše mi da je sinoć bio napad na župni dvor. Kod župnika Srketića boravio je još svećenik Bešenić. Napadači su provalili već u prizemlje. Svećenici su s prvog kata dozivali u pomoć. U mjestu su se počela paliti svjetla, pa su se napadači povukli i izvana su pucali u kuću te otišli. Župnik i svećenik Bešenić toga su jutra otišli u Zagreb. Tada sam ostao u Sv. Nedjelji i slavio misu i vratio se opet u Zagreb. Konačno se odlučih iz baze u Sv. Nedjelji »zaletavati« u svoje područje. Spavao sam neko vrijeme kod nekih obitelji kojima sam dolazio u sjeni mraka. Bile su to obitelji: Lujo i Ignac Holetić u Sv. Martinu, Josip Žitković i Milan Bašić u Molvicama, Ivan Razum u Konščici, Dragutin Slunjski u Rakovu Potoku i Stjepan Garašić kraj crkve u Rakovu Potoku. Iz kuće u kojoj sam stanovao mjesne su mi vlasti dale otkaz stana. Svi su službeni dokumenti imali pozdrav: »Smrt fašizmu – sloboda narodu!« Dokument kojim mi je otkazan stan završavao je pozdravom: »S Titom u bolji život!« Prilična ironija.

Konačno mi je Ivan Razum ponudio da se stalno nastanim kod njega. Imao je dvije kuće. U jednoj je stanovala njegova obitelj, a u drugoj, zidanoj katnici, spavao je domaćin. U kući je bilo tajno sklonište za slučaj napada na kuću. Tako sam se nastanio kod obitelji Razum od proljeća 1947. do ljeta 1955. kad sam uspio u župnom dvoru u Sv. Martinu smjestiti se u dvosobni stan s nećakinjom Anom, a poslije sa sestrom Maricom. Zahvalan sam za gostoprimstvo Razumovih! Zahvalan sam svim hrabrim obiteljima i vjernicima koji su mi pružali utočište i davali podršku. Bili su pripravni sa svećenikom trpjeti!

Kad su od komunističke vlasti bili protjerani trapisti iz svoga samostana »Marija Zvijezda« kraj Banje Luke, u zagrebačku nadbiskupiju je došao o. Lovro (Mato) Galić. Dana 15. srpnja1945. u zagrebačkoj su katedrali s nama ređena i trojica trapista. Među njima je bio Galić. Vlč. Lovro Galić dao se na raspolaganje zagrebačkoj Nadbiskupiji. Nakon smrti starog župnika u Okićkoj Sv. Mariji, u župu je došao za upravitelja vlč. Lovro Galić. Tako smo se našli kao susjedi! On je počeo podizati župu vjerski i

Kad sam se uspeo na Galgovo, čekao me je zvonar iz Rakova Potoka Dragutin Slunjski. Dao mi je znak da zaostanem jer sam išao s ljudima. Kazao mi je: »Da ste bili sinoć kod kuće, bili biste ubijeni!« Ispričao mi je što je bilo. Tražili su me najprije u kući moga stana, onda kod Težakovih (Vladimir), onda kod Garašićevih. Kod Garašićevih su pucali u psa. Dobio je tri metka, ali je preživio. Vratili su se natrag u kuću. Neko su vrijeme čekali, a onda su provalili u moju sobu. Razbili su raspelo, teško oštetili kalež, strgali pokaznicu, odnijeli svu moju odjeću (reverendu, odijela, kaput). Znalo se odmah tko je bio glavni izvršitelj. S njim sam koju godinu poslije razgovarao kad sam ga vjenčao. Sve sam mu oprostio i kazao mu da znam sve! OZNA nije znala ono što je znala cijela župa.

Propovijed dr. Jurja Batelje, postulatora, u Krašiću na Stepinčevo 2013.

»Poput zore sviće svjetlost njegova!«

Čitanja: Iz 6,1-2a.3-8; 1 Kor 15,1-11; Lk 5,1-11

Predragi u Kristu Isusu!

U Evanđelju smo čuli navještaj o čudesnom ribolovu. Nakon što je Isus rekao Sv. Petru da baci mreže, on je uzvratio: »Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali na Tvoju riječ bacit ću mreže« (Lk 5,5). Razveselio se vidjevši ulov obilan, iznenadan i čudesan. Petar se tada bacio na koljena pred Isusa i zavapio: »Idi od mene! Grješan sam čovjek, Gospodine!« (Lk 5,8).

1. Evanđeoski prizor doziva nam u svijest Noinu lađu u kojoj je sačuvana zbilja života, ne samo nerazumnih stvorenja, nego i čovjeka kojega Bog postavi za njihova čuvara. Upućuje nas i na Petrovu lađu koja je Crkva. U njoj se ljudski rod preporađa za slavu neba.

Iskustvo ribarenja i poslanja apostola Petra podsjeća nas na Blaženog Alojzija Stepinca. On je 8. svibnja 1898., na obalama Kupčine i Kupe, ovdje u Brezariću i Krašiću, postao Isusov učenik, apostol, a 10. veljače 1960. i mučenik. Čitav njegov život bio je hod za Kristom i s Kristom, uvijek svjestan da je u lađi Crkve: kao časnik na bojišnici Prvoga svjetskog rata, kao učenik na studiju u Rimu, kao svećenik i biskup u radu s mladima, osobito sveučilištarcima, s poljoprivrednicima i radnicima, s ljudima znanosti i kulture, sa siromasima i odgovornim ljudima u obnašanju javne vlasti. Bio je uvijek s ljudima i oni ga prozvaše »miljenikom hrvatskog naroda«.

2. Prorok Izaija predočio nam je miljenika Božjega riječima: »Poput zore sviće svjetlost njegova!« (Iz 58,8). Doista, Alojzije je snagom svjedočanstva za vjeru zasjao na obzorju hrvatskog neba i zrakama božanskog svjetla što se u nj prosulo s Kristova lica prosvijetlio ljude koje je susretao i doba u kojem je živio. U besmislom života natopljenu hrvatsku grudu sijao je dar vjere koji je, čuli smo Sv. Pavla, »da Krist umrije za naše grijehe po Pismima, bî pokopan i uskrišen treći dan po Pismima« (1 Kor 15,3-4). Bez obzira na poruge i prijetnje, u poplavi zabluda i bezumlja, ribario je i za Boga osvajao duše. Poput Sv. Atanazija, biskupa, poput Sv. Tome Moorea, državnika, koji je pred razularenim kraljem branio Crkvu Božju, i on je zastupao svjetlo katoličke vjere, katoličku prošlost svoga hrvatskog naroda. Dok su drugi rušili on je gradio, dok su drugi zveckali oružjem, on je pozivao na mir, dok su drugi pozivali na barikade, na mržnju i smrt, on je pozivao na ljubav i život, dok su drugi stvarali neslogu, on je vlastiti život uložio da pokaže potrebu sloge i jedinstva hrvatskog naroda!

Kako su aktualne njegove riječi na montiranom sudskom postupku 3. listopada 1946., kad je razotkrio klevete, laži i podmetanja da je, navodno, izdao svoj narod. Rekao je: »U školskim udžbenicima tvrdite, protivno od svih dokaza povijesti, da Isus Krist nije postojao. Znajte, Isus Krist je Bog! Za Njega smo spremni umirati, a danas je nauka to, da on uopće nije postojao! Kad bi se koji profesor usudio učiti protivno, mogao bi se sigurno nadati, da će izletjeti iz škole ... Za Majku Božju kaže se u knjigama, da je bila bludnica.

A znadete li, da je ona za pravoslavne i katolike najsvetiji pojam? ... Po vašem shvaćanju materijalizam je jedini naučni sustav, a to znači izbrisati Boga i kršćanstvo. Ako nema ništa osim materije, onda vam hvala na slobodi.«[1]

Tako govore svjedoci i učenici Uskrslog Gospodina. Bez straha od ikoga, bez kompromisa s lažnim ideologijama. Jer Krist nije priča, stvar prošlosti – nego danas živući u Svetom pismu, u svetim sakramentima, u Crkvi, u svećeniku, u svakom kršteniku! Tko god pogrđuje krštenika – pogrđuje samoga Boga! To bi trebali znati i poštovati svi koji se upiru govoriti o dragom Bogu, o Crkvi katoličkoj, o nama vjernicima.

O Sveta Djevice, Majko Božja, Kraljice Hrvata. Pozdravljamo Te i molimo zaštiti ovaj narod u trenutcima kad se u njem nastoji zatrti hrvatska svijest i katolička vjera. Nisi ti »Neka Marija!« - kako te vrijeđao Tito[2] i ružio Ivo Mihovilović. Zbog huljenja Majke Božje, koja je doživio u komunističkoj diktaturi, Blaženi Alojzije nas u oporuci upozorava: »Ne dao Bog, da ikada itko od vas pođe tragom tih nesretnika u huljenju Bogorodice!«[3]

»Presveta Bogorodice«, kako ju je od milja zvao i mi govorimo: Ti si doista Majka Isusova i Majka naša. Kraljica mira i Početak boljega svijeta. Oprosti onima koji te pogrđuju! Usliši one koji te časte, Sveta Djevo Marijo! Kako ti zanosno pjevaju tisuće hodočasnika noseći Tvoj sveti lik iz Staroga grada u novi grad Pag: »Slava Ti, slava Ti, slava Ti, Marijo!« A vjerni narod na Mariji Bistrici: »Umnoži našu vjeru, učvrsti ufanje, obrati mila Majčice, sve izgubljene!«

Mons. Juraj Jezerinac predvodi misno slavlje prije križnog puta Jaskanskog dekanata, u Krašiću, 2. ožujka 2013.

Osvjedočen da je »najveće zlo naših dana polovičnost u pitanjima naše vjere«, uskliknuo je: »Ili smo katolici, ili nismo! Ako jesmo, tada se naša vjera mora očitovati na svim područjima našega života. Ne možemo biti katolici u crkvi, a na ulici živjeti po instinktu osobnog raspoloženja.«[4]

3. Poput zore svanula je na obzorju čovječanstva svjetlost Alojzijeva! Pritisnut nevoljama često je ponavljao: »U Tebe se, Gospodine, uzdam!« (Ps 30,1). »Naša vjera u Tebe, Gospode, i u pobjedu Tvojih načela, ostaje nepokolebiva, jer će sve proći, ali 'Ti ostaješ!'«[5] Zato nas je u oporuci savjetovao: »Dragi moji vjernici, ono što je Sveti Pavao doviknuo Filipljanima to i ja dovikujem vama na rastanku: 'Stojte čvrsto u Gospodinu!' (Fil 4,1) Samo u Bogu je vaša sreća i vremenita i vječna. Izvan Boga ne ostaje ništa nego propast.«[6]

Tako je mogao govoriti čovjek, kršćanin, čvrsto oslonjen na Boga, ne na nekog dalekog demijurga, nego živoga Boga, stvoritelja čovjekova i njegova spasitelja. Dok su neki zdvajali, Alojzije je širio nadu, optimizam u Božju pobjedu i vjerovao »da će se Rusija obratiti i da će kip Bogorodice stajati na Kremlju«. On, koji je nebo nalazio u žrtvi Sv. Mise,[7] vjerom je prosuđivao događaje u svijetu i svjedočio život vječni.

Shvaćao je da je i njegova dužnost bacati mrežu ljubavi Božje! Pri tom je hrabro upozoravao na opasnosti morskih oluja – na protivnike Božje koji su lađu Crkve Božje htjeli upokojiti u Cesarićevu »mrtvu luku« u kojoj lađa ne plovi, već stoji usidrena, ne miče se, ali baš zato neće ništa uloviti niti stići u određenu joj luku. Njeno mjesto nije dȍk, sakristija, nego čovjek, ljubav njegova srca i besmrtnost njegove duše. Svjestan da se ne može Evanđelje naviještati gladnome i žednome čovjeku tražio je socijalnu pravdu i poštivanje čovjeka radnika, koji ima pravo na zasluženu plaću. Kako je to snažna poruka vremenu u kojem živimo!

U danima kad se smrtna stvorenja usprotiviše besmrtnom Bogu, napisao je prof. Petru Grgecu: »Da, mi ćemo ostati pod svaku cijenu uz Stvoritelja našega! I budite posve uvjereni da će Gospodin opet jednoga dana zapitati na svoj način, što malo dalje pita preko proroka: 'Gdje je sada strahota progonstva?'[8] Već smo čuli to pitanje i mi. 'Gdje je sada strašni Hitler? Gdje strašni Staljin? Gdje su grozoviti Berija, Gottwald, Pijade, Dimitrov i bezbrojni njihovi

1 »Govor na sudu 3. listopada 1946.«, u: *Propovijedi, govori, poruke (1941.-1946.)*, str. 509.-510.

2 Usp. Josip VRANEKOVIĆ, *Dnevnik. Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca*, Zagreb, 2011., str. 283.

3 »Duhovna oporuka«, Krašić, 28. svibnja 1957., u: *Pisma iz sužanjstva*, str. 2245.

4 Govor u katedrali, na svetkovinu Sv. Petra apostola, 29. lipnja 1942., *Propovijedi, govori, poruke (1941.-1946.)*, str. 197.

5 »Propovijed na Staru godinu 1935.«, u: *Propovijedi, govori, poruke (1934.-1940.)*, str. 87.-91.

6 »Duhovna oporuka«, Krašić, 28. svibnja 1957., u: *Pisma iz sužanjstva*, str. 243.

7 *Pismo kolegama Germaničarima*, Zagreb, 1931.

8 Iz 51, 13.

drugovi? A pitat će Gospodin sigurno jednog dana: 'Gdje su sada Tito i drugovi?' Što se još danas zeleni i predstavlja zeleno, sutra će uvenuti! Ali Bog ostaje!'«[9]

Ostaju i svi oni koji u Bogu žive, miču se i jesu! Naš Blaženi Alojzije, osvjedočen u vjerodostojnost istine zajamčene Petrovim, ribarevim prstenom, hrabrio je i učio Božji narod da »vjera nije kabanica koju možeš po volji okrenuti«,[10] ne sastoji se »u izvanjskom obliku koji sakriva trulo srce«,[11] već se očituje djelima.[12] Vjerovati za Alojzija znači »ljubiti Boga svim srcem svojim... Morali bismo, kad bi htjeli dostojno ljubiti Boga«, reče, »pozajmiti si na neki način Njegovo srce, da Mu barem donekle vratimo ljubav za ljubav«.[13]

4. Bio je ribar-dušobrižnik dostojan svoga doba. U suočeljavanju bezbožnih ideologija i tiranija on je lađu Crkve Kristove upravljao k svjetioniku istine i života. Nema mu premca u Europi u zastupanju ljudskih prava! »Ne ubij! Ni začeto, ni iznemoglo, ni onoga tko nije tvoje krvi, ni tvoje vjere!« Svaki je čovjek stvoren na sliku Božju. Muško i žensko stvori ih. Alojzije je poput jutarnjih sunčanih zraka koje griju promrzlu zemlju dok je zbrinjavao na tisuće Slovenaca prognanika, na tisuće Srba u smrtnoj opasnosti, na tisuće Židova pred silinom progona, na tisuće Hrvata koji se nisu slagali s nasiljem i bezakonjem ne samo za vrijeme Drugoga svjetskog rata nego i u komunističkom progonu Crkve u ratu i poraću.

Njegova jasna riječ i odlučan stav nailazili su na protivljenje u ratu, ali osobito u poraću. Progonili su njega, njegovu Crkvu i narod, ali ih nisu mogli zastrašiti, zarobiti, slomiti jer su bili jačani snagom Duha Božjega. »Nisu uzalud«, kako svjedoči Sv. Pavao, »primili milost Božju«. Narod koji ga je pratio, slušao i slijedio osjećajući da iz njega i na njih prelazi snaga njegova duha ugođena po Duhu Svetome. I vjernici su poprimali i usvajali Stepinčev duh, zavoljeli sve što je on volio, odbacivali sve što je on odbacivao. To je bio razlog da ga je šačica protivnika Božjih izolirala od naroda da njegov duh, da snaga Božjega Duha, bude onemogućena.

Njegova jasna riječ i odlučan stav nailazili su na protivljenje u ratu, ali osobito u poraću. Progonili su njega, njegovu Crkvu i narod, ali ih nisu mogli zastrašiti, zarobiti, slomiti jer su bili jačani snagom Duha Božjega.

Tu je razlog što neprijatelj nije mogao zavarati Božji narod niti ga pridobiti za sebe, jer je bio Stepinčeva duha, Božjega Duha. Tako je sa svakim Kristovim učenikom. Mogu ga protivnici Božji ponižavati, ismjehivati, zatvarati, mogu mu sve oduzeti, ali ne besmrtne duše iz mreže privučene na lađu Božje ljubavi.

5. Poput apostola Petra povjerovao je na Isusovu riječ, vjerovao je u zbilju Isusove riječi, Isusa je učinio programom svog života. Zato je bio čist i privlačan, neodoljiv i pravedan. To ga je ovjerovilo da je u svakom društvenom sustavu, u skladu Božje poruke, učio i svjedočio da je »svaka vlast od Boga«. Nikada nije osuđivao vlast u sebi, ali se protivio vlasti koja to nije, nego je tiranija, nepravedna, bezbožna.[14] Poučna je i njegova opomena da »tko bi svjesno birao u sabor neprijatelja Boga i Crkve, teško bi ogriješio svoju dušu«.[15]

6. Kako bi primjereno bilo prozvati ga zaštitnikom hrvatske mladeži! Njega koji je na završetku uskrsnih konferencija, 14. travnja 1940., ustvrdio: »U Vama, vjernoj akademskoj omladini, gledam u ovim danima neizvjesnosti najsolidniji zalog sretne budućnosti hrvatskog naroda (...) Sretan sam da vas u dane kad opća raskalašenost i nemoral izjedaju narode, nalazim gdje srcem i ustima govorite: 'Poći ću k oltaru Božjem - k Bogu, koji je radost mladosti moje!' (Ps 43,4). Sretan sam, kad vas mogu nahraniti kruhom, iz kojeg niču čisti i neokaljani ljiljani. Sretan sam, što vam za velike i teške zadatke budućnosti mogu pružiti hranu jakih i nesavladivih. Sretan sam, da vam pred katastrofom, koja prijeti svima, mogu staviti u srce klicu uskrsnuća i besmrtnosti. Ali osobito se veselim, što u tamnoj noći opasnih zabluda, kad Otac naš nebeski svojim svemoćnim prstom piše po zemlji ozbiljnu opomenu: 'Jao si ga vama, što velite dobru zlo, a zlu dobro!' (Iz 5,20), i kad Istinu neprestano prati zabluda kao sjena, ne bi li se 'prevarili, kad bi bilo moguće, i izabrani' (Mk 13,22), što mogu opet jednom u vaše mlade duše punom pregršti baciti sjajne zrake nebeskog svjetla nauke.«[16]

Shvaćajući da je vjera najveće dobro naroda prozborio je godine 1938. sveučilištarcima u Zagrebu o kršćanskoj obitelji i moralnom životu prema nauku Katoličke crkve. Bile su to proročke riječi. Kamo sreće kad bi ih i danas poslušali mladi ljudi u Hrvatskoj, u Europi, u Americi i na svim ostalim kontinentima! Reče: »A što je, pitam vas, najveće dobro i pojedinca i naroda? ... Jest, vjera je katolička prvo i najveće dobro hrvatskog naroda ... Drugo narodno dobro jest narodna egzistencija. Na svojim vizitacij-

9 Pismo je napisano 16. srpnja 1957., CP, sv. XIII., str. 517.

10 »Govor na svetkovinu Krista Kralja 1935.«, u: *Katolički list* (1935.), str. 542.

11 *Homilije prema Poslanicama*, str. 51.

12 Usp. isto, str. 117.

13 Isto, str. 69.

14 *Propovijed na Deset zapovijedi Božjih*, str. 107.-108.

15 *Propovijed na 4. zapovijed Božju (Izl 20, 12)*, str. 79.

16 *Propovijedi, govori, poruke (1934.-1940.)*, str. 391.

skim putovanjima vidio sam dosta toga, što me je napunilo tugom i bolju. Lijepa i krasna sela a katkad gotovo prazna. Umjesto veselog smijeha djece neka samrtna tišina. Bijela kuga poharala je selo. A kako selo tako i gradove. Može li se govoriti o patriotizmu kod onih kojima su usta puna rodoljublja, narodnog ponosa i veličine, a domovinu lišavaju podmlatka?[17] Već danas osjećamo posljedice što se nije poslušalo ove proročke riječi!

Bio je uvijek optimist, jer biljka pesimizma po njemu »nalazi plodno tlo samo ondje, gdje je nestalo vjere u Boga, u Krista. Na kršćanskom, katoličkom tlu nema joj mjesta«.[18]

Neustrašivo je prosvijetljen Božjom objavom zastupao i odgoj mladeži prema načelima vjere. Njome ojačan osudio je izjavu vodećeg komunista Milovana Đilasa, »da valja Crkvi oteti svaki utjecaj već i na onu mladež, koja još nije došla k razumu, da i ne govorimo onda o drugoj mladeži od pučke škole do svršenog sveučilišta«.[19] Poput Izaije, Sv. Pavla i Sv. Petra on nas i danas uči da »tko svjesno i proračunano propagira ateizam na svakom koraku, svim mogućim sredstvima, taj istodobno, hoćeš nećeš, pruža uporište i svakom nemoralu. To je jasno svakome koji znade kakvu je pustoš u čovjekovoj duši ostavio *peccatum originale* - istočni grijeh«.

Ljudski život, dakle, ne može biti prazna igra bez istine i značenja. U čovjeku progovara Božji glas, savjest, koja hvali za dobro djelo i prekorava za zlo djelo. Kako bi izgledao svijet upravljan samo instinktom, nagonom, s neobuzdanom ljudskom voljom, bez upravljanja razumom, bez osluškivanja savjesti. To je srž ljudskog odgoja! Kako je bolno kroz povijest čovječanstvo iskusilo da je istina bez ljubavi kruta i može ubijati, a ljubav bez istine vodi u slijepe smjerove. O Alojzije, svjedoče, čiste savjesti, zagovaraj sve koji su odgovorni za sudbinu djece i mladih, sve nevino optužene i progonjene samo zato što vjerni svojoj savjesti ne mogu pogasiti Božje svjetlo koje je po krštenju zapaljeno u njihovim dušama.

7. O, sretne li Crkve iz koje dolazi i sretna li naroda iz kojega potječe Blaženi Alojzije Stepinac. U njemu i narod i Crkva nalaze »kompas za ravnanje«[20] na valovlju uzburkanog mora povijesti, u njemu imaju vrelo utjehe i zaštite. Njegov ljudski, kršćanski, svećenički, biskupski i narodni značaj obilježili su blistavu stranicu hrvatske i svjetske povjesnice. Zato je on i danas izazov povratka vjeri otaca onih Hrvata koji su se od nje udaljili, obnovi vjernosti onih koji su se Kristu iznevjerili, još većoj postojanosti onih koji su prokušani sačuvali zdrav osjećaj rodoljublja i ljubavi prema domovini te obraćenju grješnika i neprijatelja prema njegovoj oporuci: »Molimo se samo, da grešnici i neprijatelji naši ugledaju pravi put, da se obrate Gospodinu, da tolike duše ne propadnu.«[21]

8. U vremenu kad nije bilo srca koje vlastodršci nisu ranili, bio je liječnik i odvjetnik ranjenih i obespravljenih. Osudiše ga nepravedno, a on nije mrmljao, satrli mu tijelo, a on nije proklinjao, spališe mu srce, a on je za njih molio. Poslušajmo lekciju ljubavi u pismu sestri Štefaniji, napisanom ovdje iz Krašića, 3. siječnja 1954.: »Proći će i sve nevolje ovoga svijeta. Zato ne kloni duhom kraj sve bijesne mržnje, kojom progone komunisti Tebe i Tvoga sina, kojega su strašno mučili, do živčanog sloma samo zato jer se nije mogao odreći Boga niti zanijekati krvno srodstvo sa mnom, već se digni uvijek nad njihovu đavolsku rabotu i moli s Isusom na križu: 'Oče, oprosti im jer ne znaju što čine.'«[22]

9. Blaženi koji prebivaju u domu tvome Gospodine! Doista, pobjeda pripada prijateljima Božjim. Stoga nas ne čudi što su već na sudu ovozemaljske povijesti obeskrijepljene riječi dr. Vladimira Bakarića, koji je na partijskoj sjednici, na upit gdje pokopati nadbiskupa Stepinca, rekao: »Pokopati ga da mu se za grob ne zna!« A njegov grob postade slavan, vrelo pobožnosti i nadahnuća. »S njegovim grobom postade jača zemlja u kojoj počiva.«[23] Odvedoše ga »kao janje na klanje« (usp. Iz 53,7), a on nije molio Višnjega za sebe već za njih, što ga mržnjom okovaše i lažnim optužbama osudiše. Snagom Duha Svetoga izrastao je kao div usred patuljaka zadojenih ideologijom bezboštva i postao njihov sudac snažna i vjerodostojna svjedočanstva: »Tko se Boga boji, ne treba strepiti pred ljudima!«[24] I dok su mnogi postali žrtve straha bezbožne diktature, on je postao uzor vjernika u jedinoga pravoga Boga, istinski hrvatski rodoljub, odvjetnik roda i pokrovitelj Crkve Božje.

Dakle, poučeni primjerom apostola Petra iz današnjeg Evanđelja, molimo: Gospodine ne napuštaj nas kad smo grješni! Blaženi Alojzije, izmoli nam duh prave i zdrave vjere, duh kršćanskog ponosa i jakosti! Amen.

17 *Hrvatska Straža*, (29. ožujka 1938.), br. 72, str. 2.-3.

18 »Govor mladeži godine 1944.«, u: *Propovijedi, govori, poruke (1941.-1946.)*, str. 319.

19 *Osvrt na komunizam u Jugoslaviji i nagađanja za budućnost*, str. 244.

20 IVAN PAVAO II., »Govor u Mariji Bistrici 3. listopada 1998.«, u: *Bit ćete mi svjedoci. Govori za vrijeme pastoralnog pohoda Hrvatskoj od 2. do 4. listopada 1998.*, Zagreb, 1998., str. 19.

21 VRANEKOVIĆ Josip, *Dnevnik*, 28. studenoga 1955., str. 449.

22 Lk 23,34.; »Pismo sestri Štefaniji Štengl«, *Pisma iz sužanjstva*, str. 35.

23 Franjo kardinal KUHARIĆ, *Poruke sa Stepinčeva groba*, Zagreb, 1990., str. 185.

24 VRANEKOVIĆ Josip, *Dnevnik*, 17. prosinca 1951., str. 47.

Sluga Božji Franjo Kuharić sa svećenicima Jurjem Jezerincem, Josipom Gjuranom i Valentinom Bogadijem u Torontu godine 1983.

duhovno. Na Veliku subotu, 8. travnja 1950. bila je veoma uspjela uskrsna procesija. Na uskrsni ponedjeljak, 10. travnja 1950. poslije podne izvršen je na njega napad u župnom dvoru. Bio je u kuhinji sa svojom majkom, sestrom i dvojicom župljana. Došla su dvojica ljudi i odmah s vrata jedan reče: »U ime zakona, uhapšeni ste!« Odmah je pucao! Župnik je bio pogođen u trbuh i pao. Napadač je opalio drugi metak prema glavi ranjenika, ali je promašio. Metak je okrznuo nogu župnikove majke. Napadači su se povukli, a jedan hrabri župljanin iz susjedstva odvezao je župnika u bolnicu u Karlovac gdje je bio operiran. Život mu je spašen i sada je župnik u župi Sv. Marija na Muri u Međimurju. Napadači su bili poznati i samo simbolično suđeni!

(NASTAVAK SLIJEDI)

JEDANAESTA OBLJETNICA SMRTI KARDINALA FRANJE KUHARIĆA

U Crkvi u Hrvata svečano je obilježena 11. obljetnica smrti sluge Božjega Franje Kuharića. Donosimo nekoliko kraćih prikaza s tih slavlja.

ZAGREB. U zagrebačkoj prvostolnici misno slavlje predvodio je zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski. U propovijedi je podsjetio kako je iz cijelog kardinalova života, iz riječi i djela, izbijala duboka i nepokolebljiva vjera u Isusa Krista Spasitelja, vjera gotovo djetinjeg pouzdanja u Božju blizinu i njegovo vodstvo svijeta i Crkve. Podsjećajući da je prije godinu dana zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić najavio početak prikupljanja dokaza potrebnih za proces Kuharićeve beatifikacije, biskup Gorski zahvalio je svima koji su dostavili svoja svjedočanstva i potaknuo sve koji imaju pisani tekst, fotografiju ili vlastito svjedočanstvo o ljubavi i vjeri blagopokojnog kardinala da te dragocjene dokaze dostave Nadbiskupskom duhovnom stolu.

PRIBIĆ. Uoči 11. obljetnice smrti kardinala Kuharića održana je u njegovom rodnom Pribiću trodnevna priprema pod geslom »Gospodine, umnoži nam vjeru«. Svečanu misu zadušnicu na samu obljetnicu smrti u ponedjeljak 11. ožujka predvodio je mons. Juraj Jerneić u koncelebraciji sa župnikom preč. Stjepanom Dijanešom i svećenicima Jastrebarskog dekanata. U misnom su slavlju sudjelovali i hodočasnici iz okolnih žumberačkih župa i članovi molitvene zajednice »Kardinal Franjo Kuharić«.

ZADAR. U katedrali Sv. Stošije u Zadru misno slavlje predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić, koji je propovijed protkao mislima iz oporuke kardinala Kuharića, istaknuvši i ovu njegovu misao: »Smrt je sveti trenutak rađanja za vječnost. Kad budete čitali ovu oporuku, ja ću već proći kroz iskustvo tog otajstvenog prijelaza i susreta s božanskim Sucem. Kakva spoznaja! O tome neka se govori, a ne o meni! Samo Bog je istina! Svima nam bio radostan susret s Bogom našim u nebeskoj Crkvi!'«

POŽEGA. U požeškoj katedrali misu je predslavio požeški biskup Antun Škvorčević u zajedništvu s prepoštom Stolnoga kaptola Josipom Devčićem, gvardijanom požeškog franjevačkog samostana Josipom Poletom, katedralnim župnikom Ivicom Žuljevićem i svećenicima iz središnjih biskupijskih ustanova. Podsjećajući na lik Sluge Božjeg kardinala Kuharića, mons. Škvorčević napomenuo kako je većina hrvatskih građana bila uvje-

rena da je kardinal Franjo svojim predanim vjerničkim životom najbolje služio svojoj domovini i dostojanstvu čovjeka te je pozvao nazočne da ga nasljeduju.

DRENOVCI. Udruga vjere i kulture iz Drenovaca »Duhovno hrašće« priredila je 11. ožujka tradicionalne »145. razgovore ugodne« u povodu sjećanja na kardinala Franju Kuharića. U vjeronaučnoj dvorani udruga je znalački osmislila izložbu sa 60 uradaka iz kardinalova života, a nazočni su čuli njegove govore snimljene na nosaču zvuka u izdanju Glasa Koncila. Posebno ozračje zavičajnosti dala je muška pjevačka skupina »Sinovi Cvelferije« iz Drenovaca, otpjevavši više duhovnih pjesama.

SVJEDOČANSTVO OBITELJI SAKOMAN O SLUZI BOŽJEMU FRANJI KUHARIĆU

JOSIP SAKOMAN rođen je 28. studenoga 1929. u Klinča Selu. Oženjen je Milicom Halinčić r. 14. srpnja 1931. u Petkovu Bregu. Vjenčan je 11. veljače 1950. u župi Srca Isusova u Rakovu Potoku. U braku su imali petero djece. Vjenčao ih je župnik Franjo Kuharić. Znao je da su mladenci iz katoličkih obitelji i vjerni Crkvi. Josip se prisjeća:

»Jednom kad je išao biciklom iz Rakova Potoka u Sv. Martin pod Okićem u šumi kod Galgova je naišao na ljude koji su pilili drva. Rekao im je da se to ne radi nedjeljom, a oni su mu drsko odgovorili: 'Neka svaki radi svoj posao!' Župnik Kuharić bez dodatnog komentara udaljio se moleći za ljude koji nisu imali osjećaja za Dan Gospodnji.

Njegove propovijedi bile su uvijek aktualne, stvarne; nije fantazirao. Svi su ga ljudi voljeli. Bio je na otvorenju crkve Sv. Josipa u Klinča Selu i u svojoj propovijedi osvrnuo se na dane kad je kao svećenik radio u Klinča Selu i zaželio da budemo što bolji i solidarniji jedni prema drugima.

Sjećam se da je jednom spomenuo kako je izbjegavši atentat, vlakom otišao u Karlovac. Ja mislim da je išao preko Desinca, a ne preko Zdenčine jer je sigurnije bilo putovati preko Desinca.«

Od brojnih Josipovih uspomena zabilježili smo i sljedeće: »Zapamtio sam župnika Franju Kuharića osobito prigodom blagoslova kuća. Moj pokojni tast Martin Halinčić išao je s njim i bila je susnježica. Nije mu smetalo. Prvi put smo se sastali baš u tastovoj kući. Bio je nježan i fin u ophođenju. Čestitao mi je na uspjehu u školi i zaželio da budem i nadalje dobar kršćanin. Tada smo stanovali u Klinča Selu, župa Sv. Marija Okićka, a danas je to župa Sv. Josipa radnika u Klinča Selu. Dolazio je slaviti misu i u Klinča Selo. Naime, na Ambruševu bio je lijep dječji dom koji je prije Drugoga svjetskog rata sagradio Milan Ambruš iz Zagreba. Tu smo mi kao djeca dolazili na misu jer je u sklopu doma bila kapela. Danas je tu starački dom.

Sjećam se još jednog susreta s nadbiskupom Franjom Kuharićem. Kao izvrsnog matematičara i vrijednog radnika dva puta su me vlastodršci tražili da uđem u partiju. Budući da sam to odbio, izgubio sam posao u hrvatskim željeznicama. Bilo je to 29. prosinca 1971.! Motivacija otpuštanja iz službe prikrivena je bila optužbom 'da sam neprijatelj države i naroda'.

Tada sam zamolio susret s nadbiskupom Kuharićem. Primio me vrlo ljubazno. Njegovim zauzimanjem i posredstvom biskupa Salača omogućeno mi je da sam od 1972. do 1976. s obitelji mogao proboraviti na Krku.

Želim spomenuti još jedan susret. Nakon što je 16. prosinca 1991. u Jurjevcima kod Đakova stradao moj sin Željko kao član ZNG-a 101. brigade Hrvatske vojske (ubio ga je kosovac u hrvatskim redovima), ojađen sam došao k nadbiskupu Kuhariću i ispričao mu kakva se nepravda događa u državi jer javni tužitelj Republike Hrvatske nije htio pozvati na red ubojicu moga sina. Kardinal je mirno slušao i nakon mojih riječi on je duže govorio i svoje riječi zaključio: 'Ali Vi, u ime Božje morate oprostiti!' Odgovorio sam: 'Kardinale, ja mu nikada neću oprostiti. Bog neka mu oprosti!' Kardinal se nije dao pomiriti s tom mojom tvrdnjom, nego me i dalje uvjeravao riječima: 'Ali vi morate oprostiti. Samo tako se može graditi bolji svijet.'

Razgovarali smo i o Milki Kufrin, o Radi Bulatu i o tolikim zločinima koje su partizani, a potom komunisti učinili u okićkom i plješivičkom kraju. Vidio sam da su mu u živom sjećanju ostale tolike uspomene i toliki susreti. Imao je blag pogled, veliko razumijevanje i silnu moć opraštanja. Bio je to vrlo srdačan razgovor, na kraju kojega mi je stisnuo ruku i potapšao me po ramenu poželjevši mi optimističan pogled na život.«

Svjedočanstvo Milice Sakoman r. Halinčić, Josipove supruge

»Župnik Franjo Kuharić i kasnije zagrebački nadbiskup i kardinal bio je živi svetac, hodajući po zemlji. Bio je miran, tih, uvijek blag prema djeci kojoj je dijelio bombone, sličice. Imao je raspoloženje radije dati nego uzeti. Bio je veliki vjernik. Vidjelo se to kad je s uvjerenjem propovijedao, tumačio vjeru. Širio je dobrotu oko sebe i žrtvovao se za druge. Dolazio je pješice i biciklom, umoran i znojan, ali je mirno slavio svetu misu, razgovijetno i s osvjedočenjem govorio i mi smo te riječi upijali kao spužva.

Na blagoslovu kuća gdje god je bilo više djece, nije uzimao novčani dar nego bi od već dobivanoga davao djeci. Išli smo s njime na Mariju Bistricu. Osvajao je ljude riječima i pobožnošću, pa i suzama. Tako se dogodilo kad je umrla Jaga Lencur iz Petkova Brega, rođena Sasanović, udana za Franju Lencura, čiji je brat Lojzek svirao orgulje u Svetom Martinu. Jaga je umrla u porodu. Ostalo je dijete Tomo koji je i danas živ. Kad su podigli lijes s mrtvom majkom, suze su oblile i lice župnika Kuharića. Zaplakao je. Zaplakali su i svi nazočni, ali župnikove suze nisu bile samo suze žalosnice, nego i suze ohrabrenja i solidarnosti. Takvih nam svećenika treba.

Često je bio u mojoj kući jer je moj tata bio crkveni odbornik. Volio se šaliti na svoj račun. U govoru je imao posebnu dikciju, čisto i lijepo je izgovarao, lijepo pjevao. Ako su kada ljudi štogod i primijetili na župnikov račun, on nikada nikoga nije prozvao s oltara. Osjećam se i danas sretnom što me je on vjenčao i upućivao u život.«

Darovatelji za postupak proglašenja svetim Sluge Božjega Franje Kuharića: mons. Lovro CINDORI – Zagreb.

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca.

Mons. Ivan Milovan, umirovljeni biskup porečki i pulski, predvodi euharistijsko slavlje u čast Bl. Alojzija Stepinca u župnoj crkvi Sv. Bernarda u Funtani, 10. veljače 2013.

OBAVIJEST ČITATELJIMA GLASNIKA

Vjernici koji na Blaženikov zagovor budu uslišani – zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost – neka opis uslišanja i cjelovitu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 18, p. p. 949
10001 ZAGREB

U Muzeju Bl. Alojzija na Kaptolu 31 možete nabaviti medalju Bl. Alojzija – odlivenu u srebru ili bronci, uokvirenu staklenim okvirom – koja može biti dragi dar ili uspomena. Cijena je 150 kn.

POSTUPAK ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM SLUGE BOŽJEGA JOSIPA LANGA

Čitateljima *Glasnika Bl. Alojzija Stepinca* poznato je da je u tijeku kanonski postupak za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega Josipa Langa, pomoćnog biskupa zagrebačkoga. Postulator kauze dr. Juraj Batelja nastoji da i taj postupak što prije bude priveden k svome sretnom završetku. No, to je dugotrajan postupak. Svjedočanstva o njegovom herojskom stupnju svetosti sačuvana su na tisućama stranica i sve ih treba proučiti i pripremiti za tisak, kako bi ih teolozi mogli proučiti i donijeti zaključak radi li se doista o kršćanskim krjepostima življenima u herojskom stupnju.

Sluga Božji Josip Lang, mladomisnik

Otkako se pobliže upoznao s iskazima svjedoka i pročitao veći dio pismene ostavštine sluge Božjega Josipa Langa, postulator je osvjedočen da je riječ o izvanrednom apostolu kršćanske ljubavi i navjestitelju kršćanske vjere u hrvatskom narodu. Da njegovo uvjerenje nije u raskoraku s osvjedočenjem Langovih suvremenika, u ovom broju *Glasnika* donosimo Langovo pismo kolegama i duhovniku Papinskog zavoda Germanicum Hungaricum u Rimu, gdje je Josip bio pitomac, kasnijem kardinalu Steinhuberu o osjećajima nakon svećeničkog ređenja te svjedočanstvo isusovca Josipa Vrbaneka.

Uredništvo *Katoličkog lista* svojim je čitateljima ovim riječima predočilo Langovo pismo o 60. godišnjici mlade mise dr. Langa kolegama u Rimu

Sav iscrpljen od nauka i teških duševnih muka vratio se mladi germaničar Lang sredinom kolovoza g. 1883. u Zagreb da se na domovinskom zraku oporavi, pa da mogne izdržati teret zadnje godine rimskih nauka. Poglavari se u Zagrebu pobojali da ne bi uopće postradao, pa se odlučili da ga zarede i kod kuće zadrže. Tako mu je kardinal Mihalović podijelio više redove: na nedjelju Sv. Anđelâ subđakonat; na svetkovinu Imena Marijina 12. IX. đakonat i 15. IX. na svetkovinu Žalosne Gospe prezbiterat. 24. IX. na svetkovinu Gospe Otkupiteljice robova prikazao je svoju prvu sv. misu u istoj dvoranskoj kapeli Bl. Gospe, gdje je bio i zaređivan.

Vriedno je iznieti njegov list, što ga je odmah tih dana – 19. IX. – pisao svome duhovnom otcu, kasnijem kardinalu Steinhuberu, jer nam odkriva njegovu ćud i visinu svetosti, o kojoj su svi drugovi i poglavari već tada bili uvjereni. Dok on sam govori o pretjeranosti i neposluhu, vele oni jednoglasno: »Živio je u neprestanom sjedinjenju s Gospodinom«. Neka bi njegov primjer i zagovor pomogao i našim bogoslovima, koji započinju opet u najtežim prilikama svoju naučnu godinu.

Pismo u hrvatskom prijevodu glasi:

Hvaljen Isus i Marija!

Zagreb, 19. 9.[18]83.

Velečastni i u Kristu mili Otče!

O kako je ipak dobar Bog! Kako dobra majka postupa s bolestnim djetetom i svom nježnošću ga njeguje, tako i sa mnom postupa premilosrdni Bog. I premda sam ja svojom pretjeranošću, svojom prenapetošću i svojim neposluhom postao nevriedan da budem do kraja među dragom »crvenom braćom«,[1] On mi je brzo sve oprostio i ljubezno me prigrlio, kako i majka svom djetetu što plače, daje crvenu jabuku, da ne plače više, da što prije bude opet vedro i veselo! »Veliko je milosrđe Tvoje, Gospodine, veliko, veliko!«

Što sam bio, a što sam sada! »Ne zovem vas više slugama, nego prijateljima svojima.« Svećenikom sam postao! Vele častni! Već su Vam valjda kazali, da sam na svetkovinu milih Sv. Anđela primio sv. red subđakonata, na svetkovinu Sedam žalosti Marijinih svećeništva. Najljepše zahvaljujem na Vašim pobožnim molitvama! No zar ne, da je išlo vrlo brzo, i to

1 Pitomci Papinskog Zavoda Germanicum Hungaricum nosili su reverende crvene boje.

preko moje želje. Želio sam doduše primiti subđakonat i đakonat, no onda sam se htio najprije dobro oporaviti pa tek onda primiti svećenički red. Ali ne tako predobri Bog! I tko mu ne bi zahvalio, što je sve tako udesio, te sam za vrieme liepih svetkovina obavio duhovne vježbe, da sam na svetkovine nebeske Kraljice primio svete Redove, pa još u njoj posvećenoj kapeli! O da, Velečastni, ja mu na tom od svega srdca zahvaljujem, a i Vi ćete mi, mili Otče, pomoći Bogu zahvaliti...

Iza ređenja te nakon što sam dobio jurisdikciju za izpoviedanje pozvao me uzoriti gospodin kardinal k sebi i ponudio mi, da u njegovoj kapeli rečem svoju prvu sv. misu. Što sam mogao na to reći?

Na svetkovinu mile Majke Božje »S. M. de Mercede«, dopusti li Bog, čitat ću svoju prvu sv. misu. Molite, dragi Otče, za mene, kako i ja mislim na Vas, kako sam i kod sv. Ređenja... Da, molite se, da budem svećenik po Srdcu Isusovu i da takav uviek ostanem...

S Bogom, dobri Otče! Molite se »ut Domino semper placeam, illumque in dies magis magisque diligam« — da Gospodinu uviek omilim: njega da od dana u dan sve više i više ljubim,« Liepi Vam i srdačni pozdrav od prečastnog Stepinca[2] i Frankla.[3] Tisuć puta hvala za sve, sve. — Tisuću pozdrava veleč. Otcima i mojoj predragoj »crvenoj braći« — germaničanima.

Pozdravlja Vas u Presvetim Srdcima Isusa i Marije

Vaš najmanji gojenac

J. Lang[4]

Pozivam stoga svakog čitatelja *Glasnika* da bude pronositelj glasa svetosti ovog Sluge Božjega i moli da Bog na njegov zagovor učini koji čudesan znak, kao potvrdu da se Bogu u potpunosti svidio.

2 STEPINAC, Matija (Mathias), mons. (Brezarić /Krašić/, 27.VIII.1840. – Varaždin, 27.III.1921.). Stric, brat djeda bl. Alojzija Stepinca. Svećenički red primio je 8. prosinca 1867. u Münchenu. Duhovnik u zagrebačkom sjemeništu (1873. – 1895.). Kanonik Zbornoga kaptola čazmanskog, sa sjedištem u Varaždinu (1895. – 1921.); počasni doktor Hrvatskog sveučilišta (1918. – 1921.). Nadbiskupski povjerenik za uršulinski samostan u Varaždinu (– 1921.). Umro je na glasu svetosti. Pokopan je u Varaždinu. Zemni ostatci preneseni su 1971. godine u Brezarić. Za biografske podatke mons. M. Stepinca i dr. F. Frankla zahvaljujem dr. Stjepanu Razumu, arhivaru Nadbiskupije zagrebačke.

3 FRANKL, Ferdinand, dr. (Vrbovec, 28.III.1858. – Zagreb, 10.III.1896.). Nekoć student Papinskog zavoda Germanicum Hungaricum u Rimu. Bio je pomoćni urednik *Katoličkog lista* (1895.) i urednik *Glasnika sv. Josipa*, te duhovnik u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu, usp. Razum, S. *Leksikon svećenika Zagrebačke metropolije* (u pripremi).

4 *O 60-godišnjici Mlade mise bl. Biskupa dra Langa*, *Katolički list*, 94. (25. rujna 1943.), br. 38., str. 432. – 433.

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjega broja *Glasnika* svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Ljerka EŠKINJA; Zdenka ROKULJIĆ; Sanja KOVAČIĆ; John HRDI – Cleveland; Hodočasnici Jastrebarskog dekanata prigodom Križnoga puta u Krašiću 2. ožujka 2013.; Anka N. iz Žumberka; gđa. HUMSKI – Split; Dobrila PAVLINIĆ – Metković; Samostan ss. benediktinki – Hvar; vlč. Nikola BENKO; Irena SLIŠKOVIĆ – Trilj; Jure DŽAJA – Stobreč; Ana Marija LABOŠ – Zagreb.

Uplatu i pretplatu za *Glasnik* i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:
Postulatura kard. Stepinca i kunski račun: 2360000–1101605758
ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto:

ZAGREBAČKA BANKA d. d. – ZAGREB
SAMOBORSKA 145 – HRVATSKA

SWIFT: ZABAHR 2X
KORISNIK: NADBISKUPIJA ZAGREBAČKA
POSTULATURA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA
KAPTOL 31 – ZAGREB

IBAN: HR 40 2360000 1101605758

Blaženi Alojzije Stepinac u Posavskim Bregima

Pokrajnji oltar Prečistog Srca Marijina u Posavskim Bregima s oltarnikom u narodnom vezu Moslavine

Novine *Hrvatska straža* objavile su 24. lipnja 1939. godine: »16. lipnja u Posavskim je Bregima održan blagoslov zastava Hrvatskih katoličkih žena, Mladih junakinja i Mladih junaka, a u povodu blagdana Presvetog Srca Isusova. U 10 i pol sati župnu je crkvu obišla procesija. Na svečanoj je misi krasnu propovijed održao dr. Ivan Šimunović u čast Presvetog Srca Isusova. Djevojke su nosile sliku Srca Isusova. Sudjelovalo je i mjesno Vatrogasno društvo. 20. lipnja bila je misa zadušnica za lipanjske žrtve. Misi su prisustvovali narodni zastupnik Nikola Sidinić i mjesni načelnik Franjo Zorko.«

Dana 23. lipnja bila je izvedena drama o Sv. Agnezi i prikupljala se novčana pomoć za popravak orgulja, a već početkom srpnja na popravljenim orguljama svirala je časna sestra Vjenceslava iz Ivanić Grada.

U sklopu navedenih svečanosti bila je održana i krizma.

Kako su se Brežani pripremali za krizmu i po čemu su upamtili tu 1939. godinu, najbolje svjedoče sudionici u svečanostima i vjerodostojni svjedoci vremena. Stanovnica Posavskih Brega Barica Kunovec-Varga, r. Kralj, rođena godine 1928., slikovito pripovijeda kako je ona doživjela svoju krizmu i krizmu svojih vršnjaka Brežana.

»Bila sam učenica 5. razreda naše pučke škole u Posavskim Bregima. To su bile opetovnice pri pučkim školama u koje su učenici u određene dane dolazili na dodatnu nastavu. Tu su ponavljali gradivo iz 4. razreda, ali i proširivali znanje iz povijesti, zemljopisa i domaćinstva.

Dječaci su učili cijepiti voćke i vinovu lozu kao i sve o gospodarstvu onoga vremena. Djevojčice su osim ručnih radova morale naučiti koji ih poslovi čekaju u domu, u dvorištu i u vrtu. Kad smo čuli da će svetu Potvrdu dijeliti naš omiljeni nadbiskup Alojzije Stepinac, osjećali smo se počašćeno. Mame i kume još su jedanput pregledale odabrane nošnje i halbice. Krizmanici moraju zasjati u novoj odjeći. Moja učiteljica Helena Golub rekla nam je početkom lipnja da ćemo ovu školsku godinu završiti ranije jer se moramo pripremiti za krizmu prije Petrova. Budući da će preuzvišeni Nadbiskup ući najprije u našu učionu, moramo je temeljito očistiti i ukrasiti ručnim radovima. Mene je učiteljica zadužila da za uvod u svečanost pozdravim nadbiskupa Stepinca. Ona mi je napisala govor. Sjećam se samo početka pozdrava: Preuzvišeni gospodine...! Bila sam ponosna. Danas mi je žao što nisam sačuvala najljepši pozdrav iz djetinjstva.

Osim Helene Golub, u učioni je bio i mladi učitelj Božidar Golner. Nadbiskupa je pratio naš župnik Ivan Pavlović. A pred crkvom, Bože, kakva slika! Roditelji, kumovi, krizmanici u domaćem ruhu. Izložba posavske ljepote na otvorenom. Na dočeku nadbiskupa Alojzija Stepinca isticalo se 25 djevojaka, sve u bjelini. Bile su to članice

Društva Srca Isusova. Do njih su stajali vatrogasci sa svojom zastavom i sjajnim šljemovima na glavama. Nisam znala tko su pred crkvom mlađe žene u gradskim haljinama. Netko mi je rekao da su to članice crkvenog pjevačkog zbora iz Ivanić Grada. One će pjevati na našoj svečanoj misi.

Crkva Sv. Maksimilijana dočekala nas je urešena vijencima ispletenim od hrastova lišća, cvijećem i prekrasnim ručnicima.«

»Prema usmenoj predaji«, kaže sadašnji predsjednik DVD-a u Posavskim Bregima Vlado Guštek, »vatrogasci su uvijek na svečanim misama u crkvi stajali desno uz klecala.«

Marija Puretić, r. Harapin Mikezi, rođena godine 1920., gotovo jednako kao i Barica Kunovec opisuje kako su izgledale pripreme u selu za značajne svečanosti. Marija je bila članica mjesnog folklornog društva već godine 1934.

»Prekrasne su bile naše tijelovske procesije, dočeci za krizmu, obilježavanje crkvenog goda ili koje druge obljetnice. Narod se tada okupljao u zajedništvo. Cijenili smo rad i poštenje. Svoju smo crkvu ukrašavali girlandama od hrastova lišća i najljepšim ručnim radovima. Znalo se tko će na kojemu mjestu u crkvi stajati ili sjediti«, sjeća se devedesetdvogodišnja Marija. Marijina kći, umirovljena učiteljica Zlata Budiša dodaje: »Djevojke u bjelini na svečanoj misi u povodu krizme stajale su lijevo uz klecala, a vatrogasci desno. Takav je bio red.«

Ivka Gračan, r. Meštrović, rođena godine 1920., već je 1936. pjevala u svojoj župnoj crkvi Sv. Petra i u mjesnom pjevačkom društvu »Posavac«. Nije zanemarila ni svoje šarampovsko kulturno-umjetničko društvo. »Živjela sam za svoju porodicu, za ljepotu riječi i glazbe. Svoje sam nosila i svojim se ponosila«, znala bi reći Ivka. Još smo je ratne 2002. godine mogli vidjeti u ivanićgradskoj crkvi. Umrla je 2010. godine.

Otprilike godinu dana prije njezine smrti razgovarale smo o životu u starom Ivaniću. Bilo je to vrijeme kad smo se dičili zajedništvom i zavidnom kulturom ponašanja. Sve svečanosti, uzdasi i molitve završavali su u crkvi Sv. Petra.

Ovako je ona, kao članica crkvenog pjevačkog zbora u Ivanić Gradu, doživjela i opisala susret s nadbiskupom Alojzijem Stepincem 1939. u Posavskim Bregima:

»Do nebesa
nek se ori
Naših grudi
gromki glas,
Neka jeknu
rajski dvori,
Nek nas čuje
Isus Spas!

Crkveni pjevački zbor iz Ivanić Grada koji je nastupio na Krizmi u Posavskim Bregima godine 1939. godine

'Pjevale smo mi članice zbora iz Ivanića i s nadbiskupom Stepincem.' 'Ma daj, molim te! Gdje i kada?' Nisam mogla prikriti čuđenje. Bilo je to 1939. godine u Posavskim Bregima. Znam da je bio mjesec lipanj, ali se ne sjećam datuma. Kad smo mi pjevačice našeg ivanićkog koruša stigle u Brege, tamo je već sve bilo u znaku krizme. Ljepota do ljepote, poštovanje do poštovanja. Mi smo stale ispred crkve. U zakazano vrijeme pojavio se crni 'mercedes'. Iz automobila je izišao Stjepan Kranjčec, osobni Stepinčev vozač, da bi mu otvorio vrata s druge strane sjedišta, žamor se pretvorio u tišinu.

Ugledali smo mladog čovjeka, uspravna stasa i pravilnih crta lica.

Kako je dostojanstven i ozbiljan! Ulijeva povjerenje. Bila sam ponosna što je baš taj čovjek naš nadbiskup.

U prigodno dekoriranoj crkvi Sv. Maksimilijana pjevali smo uglavnom na latinskom jeziku. Nakon mise i obreda krizme nadbiskup Stepinac se u pratnji domaćeg župnika uputio ravno k nama, pjevačicama iz Ivanića. Srdačno nas je pozdravio i kao dobar pedagog najprije je pohvalio uvježbanost našega zbora, kvalitetne glasove i izvrstan sluh. Mi smo 'rasle'. 'Ali znate', nastavio je Nadbiskup, 'ovu, ovu i ovu riječ niste pravilno izgovorile na latinskom, treba reći ovako.' Nadbiskup je polako izgovarao na latinskom riječi koje je trebalo ispraviti. Mi smo za njim ponavljale kao prave učenice. Učenje je teklo uz obostrani smijeh.

Najzad smo zapjevale zajedno s učiteljem, Nadbiskupom. Bila nam je čast. Zahvaljujući 'našem' latinskom, nadbiskup Stepinac postao je nakratko pjevač ivanićgradskog crkvenog pjevačkog zbora.«

»Zamisli«, kaže Ivka, »on cijenjena ličnost, poznat po širini naobrazbe, jedan nadbiskup, a jednostavan i srdačan. Tko bi to rekao. Učio nas je, pjevao je s nama i veselio se. Nezaboravno.«

»Da, draga Ivka, istinski vjernici, humanitarci koji su se stavili u službu Bogu i čovjeku, vrlo su jednostavni i srdačni. Plemenita djela ih nadživljuju. Ona su dio njihove svetosti.«

»Taj mladi Nadbiskup je svetac,« rekla je Marija Propetog Petković, osnivačica Družbe kćeri milosrđa, koja je bila 24. lipnja 1934. u Zagrebu na svečanosti promaknuća Alojzija Stepinca u službu nadbiskupa. Marija Petković je tada novom hrvatskom biskupu koadjutoru poklonila sliku Propete Ljubavi, sluteći da će njegov pastirski put biti posut trnjem i križem u službi Crkve i Domovine. I nije se prevarila.

Dosljedan svome poslanju, Nadbiskup se uskoro našao u kandžama (zakonima) dviju svjetskih diktatura.

Bio je osnivač nadbiskupskog karitasa, skrbnik za bolesnu djecu, sirotinju i bližnje u potrebi. Pisao je molbe vlastima NDH, intervenirao kod poglavnika i njemačkih generala za zatočene Židove, Srbe i osuđene ljude drugih nacionalnosti. Neke je sakrivao. Osmišljavao je načine kako im pomoći. Neke su molbe bile pozitivno riješene.

Unutrašnjost župne crkve u Posavskim Bregima (brigom Nevenke Kauzlarić i mons. Josipa Ćorića)

»Svaki narod i svaka rasa, kako se danas odrazuje na zemlji, ima pravo na život dostojan čovjeka i na postupak dostojan čovjeka«, propovijedao je u zagrebačkoj katedrali 25. listopada 1942. Takvim stavom i radom i sam se izlagao opasnosti. Godine 1945., kad su komunisti došli na vlast, nije pobjegao iz Zagreba. Moralno uspravan pred Bogom i ljudima dočekao je tu novu vlast.

Prvi put je bio uhićen 17. svibnja 1945. U zatvoru ostaje do 4. lipnja kad ga je na razgovor pozvao oslobodilac, drug Tito. Tito je od Stepinca zahtijevao da se odrekne Rima, da hrvatsku katoličku crkvu izdvoji iz zajedništva s Vatikanom i papom. Nadbiskup nije pristao na Titovu ucjenu kao ni na prijedlog da trajno napusti Zagreb. Do listopada 1946. sve je bilo spremno za montirani politički sud.

Na sudu se nisu smjeli spomenuti ni pojaviti dokumenti i svjedoci koji bi govorili istinu o Stepinčevu radu. Rasnih zakona kao da nije ni bilo, ni spašenih 1370 ljudi od progona i smrti. Ništa nije značila ni skrb za 7500 kozaračke djece.

Dana 11. listopada 1946. nadbiskup Stepinac proglašen je krivim na političkom, komunističkom procesu. Kao narodni »neprijatelj« i »zločinac« osuđen je na 16 godina zatvora s prisilnim radom i na pet godina oduzimanja svih građanskih prava.

Umro je u internaciji u Krašiću 10. veljače 1960. Jedan onovremeni političar, drug Bakarić, predložio je: »Zakopajte ga negdje da mu se ne zna za grob.«

Presudila je povijest. Drugu Vladi nije se ispunila želja. Ne znam tko danas pita za njegov grob i tko ga posjećuje. Neka mu sudi najpravedniji Sudac iz Vječnosti.

Danas grob Blaženika, nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca u zagrebačkoj prvostolnici svakodnevno posjećuju vjernici. Svak nastoji dodirnuti njegovu posmrtnu masku. Na blagdane k Stepinčevu grobu hodočaste povorke ljudi. Tu se moli, zahvaljuje i svjedoči. O uslišanim molbama svjedoče oko groba postavljene pločice s upisanim zahvalama.

Uz literaturu: Andrija Lukinović, *Župa Ivanić Grad*, Zagreb, 2007. i Ksenija Režić, *Odsjaj nade*, Zagreb, 1999., dobro su mi došla priopćenja koja su mi dali: Ivka Gračan, Ivanić Grad; Barica Kunovec Varga, Zlata Budiša, Marija Puretić i Vlado Guštek i mještani Posavskih Brega.

Zahvaljujem mons. Josipu Ćoriću, župniku u Ivanić Gradu, te Danijelu Radočaju koji je fotografirao vanjski i unutarnji izgled breške župne crkve Sv. Maksimilijana i upornoj, za povijest Posavskih Brega zainteresiranoj Nadi Alić, koja mi je poslala preslike Danijelovih fotografija.

Posavski Bregi, 2012.

Nevenka Kauzlarić

SVJEDOČANSTVO MONS. SILVIJA PADOINA O BLAŽENOM ALOJZIJU STEPINCU

Prigodom ukopa mons. Alda Rome u župi Piombino Dese 17. travnja 2012. postulator dr. Juraj Batelja susreo je mons. Silvija Padoina, umirovljenog biskupa talijanske biskupije Pozzuoli. Tom prigodom biskup Padoin ispripovjedio je nekoliko vrlo zanimljivih podataka o Bl. Alojziju Stepincu kao nadahnuću njegovoj svećeničkoj i biskupskoj službi. Na postulatorovu molbu mons. Padoin je spomenuto svjedočanstvo sastavio, potpisao 12. prosinca 2012. i proslijedio Postulaturi, koja ga u hrvatskom prijevodu s radošću priopćuje čitateljima *Glasnika*.

Rođen sam u Pieve di Soligo (TV) u Italiji 11. travnja 1930. Studij teologije i prava završio sam kao pitomac Velikog rimskog sjemeništa na Papinskom lateranskom sveučilištu. Za svećenika me je zaredio mons. Giuseppe Zaffonato 9. travnja 1955. u katedrali u Pieve di Soligo. Za biskupa sam imenovan 8. svibnja 1993., posvećen 26. lipnja 1993. u Pozzuoliju pokraj Napulja. Posvetitelj je bio uzoriti kardinal Bernardin Gantin. Tom prigodom posvećeni su za biskupe i mons. Eugenio Ravignani, biskup talijanske biskupije Vittorio Veneto i mons. Salvatore Sorrentino, moj prethodnik u Pozzuoliju. Pozzuoli je staro povijesno vrlo važno biskupsko sjedište, u davnini zvano Puteoli. Prema svjedočanstvu *Djela apostolskih* 28,14 u tom je mjestu tjedan dana proboravio apostol Pavao kao »sužanj Kristov« na putu prema Rimu.

Između različitih dužnosti koje su mi bile povjerene poučavao sam kanonsko pravo i književnost u sjemeništu u gradu Vittorio Veneto, a potom sam više od trideset godina bio u službi Kongregacije za biskupe, gdje sam posljednjih nekoliko godina bio podtajnik.

Prvih godina moga svećeništva, zajedno sa svojim kolegama, pomno sam čitao članke koji su se posebno obilježeni pojavljivali u novinama i talijanskom tisku o zemljama europskog istoka i u njima progonjenoj Crkvi. Stanje progonjenih kršćana s posebnom su pozornošću pratili svi vjernici u talijanskim biskupijama i župama moleći da se što prije skrati progonstvo i zavladaju mir i pravda. Svi vjernici i pastiri divili su se likovima velikih pastira: nadbiskupa zagrebačkoga (Alojzije Stepinac), budimpeštanskoga(Jozeph Mydzenty) i varšavskoga (Stephan Wiszińsky).

Lik kardinala Stepinca uvijek me je oduševljavao zbog izuzetnog predanja Zagrebačkoj nadbiskupiji i Crkvi u Hrvata te hrabrom svjedočanstvu u najtežim vremenima progonstva, a nadahnjivala me njegova uzorna izdržljivost u podnošenju duhovnih i fizičkih patnji. S osobitim raspoloženjem divio sam se njegovoj hrabroj (»adamantina – čeličnoj«) vjeri i nepokolebljivoj vjernosti papi i rimskoj Crkvi te njegovoj punoj privrženosti svojemu narodu s osobitim odnosom prema svećenicima i vjernicima laicima.

Premda nisam imao prigodu osobno ga susresti, njegov sjajni primjer pomogao mi je živjeti sve snažnije i predanije moje svećeničko služenje. Isto tako, kardinal Alojzije Stepinac nadahnjivao me je u prenošenju oduševljenja i ljubavi prema Crkvi i na sjemeništarce koje sam pratio u Malom rimskom sjemeništu.

Držim da je njegov sjajni lik hrabrog i neslomljivog pastira bio i još uvijek može biti poticaj i nadahnuće za sve pastire u našoj Europi, a osobito u biskupijama i Crkvama koje su povezane Jadranskim morem.

Hvala vam što čitate i drugima omogućujete primati *Glasnik Blaženi Alojzije Stepinac*. Ako na vrijeme podmirite svoje obveze prema *Glasniku*, on će moći redovito izlaziti i biti vjesnik Blaženikovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskoga naroda. *Glasnik* može svaki čitatelj i svjedok obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dionikom koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome putem *Glasnika* sve prijatelje i štovatelje kard. Stepinca.

Pohod nadbiskupa Stepinca Bosni i Hercegovini

170 osoba s fra Ivanom Markovićem na konju nosilo je daske iz Turbeta kroz Travnik u Guču Goru za izgradnju crkve i samostana

O pohodu nadbiskupa Bl. Alojzija Stepinca katoličkim vjernicima i svim ljudima dobre volje u Bosni i Hercegovini već smo izvijestili u članku Josipa Joze Sutona »Dr. Alojzije Stepinac na putu kroz Bosnu i Hercegovinu 1938. godine«.* Želja nam je objaviti posebnu spomen-knjigu o tom značajnom događaju za hrvatski narod i Katoličku crkvu u Bosni i Hercegovini, pa ćemo u nekoliko sljedećih brojeva Glasnika o njemu izvješćivati prema opisu prof. Vjenceslava Topalovića.
Ako tko od čitatelja zna koju pojedinost o tom događaju ili posjeduje fotografiju o njemu, neka ih proslijedi na adresu Postulature u Zagrebu.

Piše: prof. mr. sc. Vjenceslav TOPALOVIĆ

Nadbiskup Stepinac upoznaje život katolika u Travniku

Kancelar Vrhbosanske nadbiskupije obavijestio je brzoglasom rektora travničke nadbiskupske gimnazije prof. dr. Anđelka Jurića i prelata Franju Vrebca, dekana Travničkog dekanata, o dolasku uglednih gostiju: zagrebačkog nadbiskupa dr. Alojzija Stepinca, vladike križevačkog Dionizija Njaradija, biskupa Garića i drugih. Uglednici su došli u Travnik u predvečerje 26. lipnja i otišli su u Veliku nadbiskupsku gimnaziju ispred koje su ih izuzetno srdačno dočekali rektor gimnazije prof. dr. Anđelko Jurić, dekan Travničkog dekanata Franjo Vrebac, gvardijan franjevačkog samostana u Gučoj Gori o. Anto Strukar, OFM, svi oci isusovci iz travničke gimnazije, braća redovnici i redovnice Travničkoga dekanata.

Kako su gosti bili umorni, posluženi su u sjemenišnoj blagovaonici svečanim objedom, a potom su nakon molitve u kapelici otišli na počinak.

U jutro 27. lipnja 1938. nadbiskup Stepinac predvodio je svečanu misu u 9 sati u sjemenišnoj crkvi Sv. Alojzija u Travniku. Crkva i prostor ispred crkve, veliko gimnazijsko dvorište i okolne ulice bili su dupkom puni. Prema crkvi se slilo oko pet tisuća vjernika. Veće okupljanje katoličkog puka bilo je jedino godinu dana ranije, kada je u Travniku održan euharistijski kongres Travničke dekanije.

Nakon svečane svete mise Nadbiskup se spustio u kriptu ispod crkve gdje je bio lijes s posmrtnim ostatcima sluge Božjega Petra Barbarića, koji je 1935. godine prenesen u crkvu Sv. Alojzija nakon ekshumacije s groblja Bojna. Tu se pomolio s ostalim osobama iz pratnje, a potom su se svi vratili u prostor gimnazi-

* Usp. *Glasnik Blaženi Alojzije Stepinac*, br. 4 (2002.), str. 98.-101.; br. 1. (2002.), str. 35.-36.

je gdje su u Velikoj dvorani nadbiskupu Stepincu predstavljeni predstavnici političkih, zdravstvenih, vojnih i kulturnih institucija Travnika, predstavnici hrvatskog kulturnog društva »Napredak«, Pjevačkog društva »Vlašić«, travničke limene glazbe, »Hrvatskog doma«, »Hrvatskog sokola«, predstavnici muslimanskog društva »Gajret«, predstavnici Židovskog doma, predstavnici Pravoslavne crkve, predstavnici tvrtke »Ugar«, tvornice žigica »Dolac«, predstavnici vojarne i mnogi drugi.

Nakon predstavljanja rektor gimnazije prof. dr. Anđelko Jurić ugledne je goste kratko upoznao s poviješću Travnika, posebno se osvrnuo na sadašnjeg vrhbosanskog nadbiskupa Šarića koji se rodio u Travniku, blizu gimnazijske zgrade, u ulici Paša mahala, u kući bosanskoga stila koja je kasnije u vrijeme Austro-Ugarske srušena te je izgrađena nova na istoj lokaciji. I tada, a i danas, u narodu se ta kuća zove »biskupova kuća«.

Rektor Jurić naglasio je kako se nadbiskup Šarić nakon pučke škole kod sestara milosrdnica školovao osam godina u njihovoj Velikoj nadbiskupskoj gimnaziji, a potom je u Travniku pohađao i dvije godine teologije. Naime, prvi fakultet u Bosni i Hercegovini bila je visoka bogoslovna škola u Travniku, a izgradnjom visoke teološke škole u Sarajevu travnička je ugašena i nadbiskup Šarić je školovanje nastavio u Sarajevu.

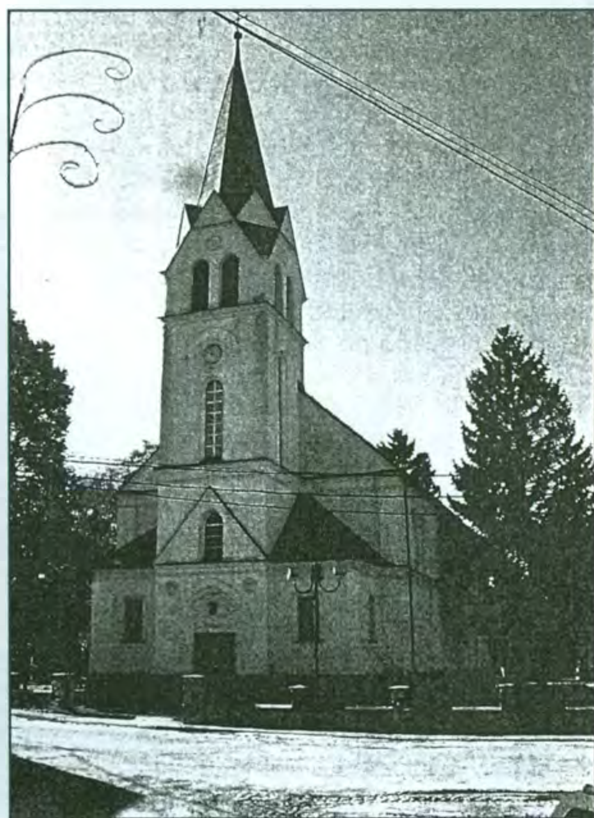
Rektor se osvrnuo na prosvjetno-kulturni život Travnika gdje su, u vrijeme nadbiskupova djetinjstva i mladosti, bile četiri srednje škole: Nadbiskupska velika gimnazija s pravom javnosti, franjevačka gimnazija u Gučoj Gori, gimnazija časnih sestara milosrdnica i muslimanska Medresa, te sedam pučkih škola, a pored toga još nekoliko hrvatskih, srpskih, muslimanskih i židovskih kulturnih društava i ostalih nenacionalnih društava.

Poslije toga ugledni su se gosti uputili do samostana časnih sestara gdje ih je srdačno dočekala časna predstojnica s. Jelisava Kirin i predstavila im je rad svoga reda u Travniku. Razgledali su divnu samostansku kapelicu. Divili su se oltarnoj slici Majke Divne, koju je časnim sestrama poklonio prvi vrhbosanski nadbiskup Josip Stadler.

Potom su se uputili u travničku bolnicu gdje su sestre milosrdnice radile, posjetili su neke bolesnike i bolničku kapelicu. Kapelica je bila uređena u potkrovlju a oltarnu sliku koja prikazuje Sv. Vinka kako pruža ruke prema bolesniku naslikao je prof. Gabrijel Jurkić. U bolnici je radilo deset časnih sestara koje su uz kapelicu u potkrovlju imale i lijepo uređeni stan u kojem su stanovale.

Ugledni su gosti posjetili malo isusovačko sjemenište (»Vila Dei») na Bašbunaru, prekrasnom brežuljku poviše Travnika, koje se smjestilo na površini od tri hektara. Tu su razgledali sjemenište, dvije kapelice i ljiljan, prenesen s groba Petra Barbarića, koji je na grobu Petra Barbarića, na groblju Bojna, procvjetao u zimi. Godine 1935. posmrtni ostatci sluge Božjega Petra Barbarića ekshumirani su i preneseni u kriptu ispod sjemenišne crkve u Travniku, a ljiljan s groba u malo isusovačko sjemenište na Bašbunaru.

Ugledni gosti, na čelu s preuzvišenim nadbiskupom Stepincem, potom su se uputili u samostansku župu Guča Gora, nedaleko od Travnika, gdje ih je srdačno dočekao otac fra Anto Strukar, gvardijan, sa svojim franjevcima. Doček je bio iznimno

Župna crkva Sv. Jurja u Travniku u kojoj se u dugoj molitvi zadržao Bl. Alojzije Stepinac, 27. lipnja 1938.

Krajolici i kanjoni rijeka kroz Bosnu i Hercegovinu pružali su odmor i razonodu Bl. Alojziju Stepincu u putovanju kroz Bosnu i Hercegovinu

Samostan i crkva sv. Franje Asiškoga u Gučoj Gori ugostili su Bl. Alojzija Stepinca, 27. lipnja 1938.

Prvi fakultet u Bosni i Hercegovini bila je visoka bogoslovna škola u Travniku, a izgradnjom visoke teološke škole u Sarajevu travnička je ugašena i nadbiskup Šarić je školovanje nastavio u Sarajevu.

Isusovačko sjemenište u Travniku bilo je ponos Hrvata u Bosni. Tu je bilo prvo bogoslovno sjemenište i najslavnija gimnazija u Bosni. Tu su se odškolovali brojni biskupi, svećenici i nositelji znanstvenih titula i političkih vlasti.

Bl. Alojzije Stepinac izlazi iz samostana sestara milosrdnica u Travniku, 27. lipnja 1938.

srdačan, na franjevcima svojstven način. Gosti su se divili lijepoj lokaciji crkve i samostana na brijegu.

Prvo su obišli crkvu i u njoj grob fra Marijana Šunjića, velikog humanista, graditelja i borca za opstanak Hrvata katolika na prostorima Bosne. Fra Marijan Šunjić rođen je u Bučićima, nedaleko od Guče Gore. Bio je biskup franjevačkog reda, a posvetio ga je biskup Strossmayer. Nažalost, biskupsku službu obnašao je svega pet godina. Zbog dugotrajne bolesti otišao je u Beč na liječenje. Nedugo zatim umro je 28. rujna 1860. u Beču. U Beč je došao biskup Strossmayer te je o svom trošku tijelo dao balzamirati. Lijes s balzamiranim tijelom preminuloga biskupa otpremljen je prvo željeznicom, a potom na kraju i zaprežnim kolima do Guče Gore, gdje je pokopan u samostanskoj crkvi. Biskup Šunjić je u Sarajevu učio čitati, pisati i govoriti turski jezik jer je franjevcima u Bosni u vrijeme osmanske uprave bilo bitno da imaju nekoga tko je znao turski jezik kako bi mogli pregovarati s turskim namjesnicima u Bosni. Biskup Šunjić znao je i mnoge europske jezike.

Nakon obilaska crkve gosti su razgledali bogate zbirke u samostanu: povijesnu, numizmatičku, prirodoslovnu, lapidarij i veliku biblioteku. Gvardijan fra Anto Strukar naglasio je kako je u sklopu franjevačkog samostana radila od 1882. do 1900. franjevačka gimnazija u obliku probandata. Godine 1900. premještena je u novoizgrađenu reprezentativnu zgradu gimnazije u Visokom zbog blizine glavnog grada Sarajeva i svoja tri samostana koji su bili u obližnjim mjesti-

Glazbenici u Travniku

> Gvardijan fra Anto Strukar naglasio je kako je u sklopu franjevačkog samostana radila od 1882. do 1900. franjevačka gimnazija u obliku probandata. Godine 1900. premještena je u novoizgrađenu reprezentativnu zgradu gimnazije u Visokom zbog blizine glavnog grada Sarajeva i svoja tri samostana koji su bili u obližnjim mjestima: Fojnici, Kreševu i Kraljevoj Sutjesci.

ma: Fojnici, Kreševu i Kraljevoj Sutjesci.

Potom su se, nakon kraćeg odmora i okrjepe, kada je gvardijan nadbiskupu Stepincu uručio album s fotografijama fojničkoga grbovnika, vratili u Travnik na svečani objed u velikoj nadbiskupskoj gimnaziji. Nakon objeda rektor otac Anđelko Jurić zahvalio je nadbiskupu Stepincu na posjetu i uručio mu album s fotografijama Travnika i okolice. Nadbiskup je toplo zahvalio svim domaćinima: rektoru nadbiskupskog sjemeništa dr. Anđelku Juriću, svim ocima i profesorima isusovcima, travničkom dekanu Franji Vrebcu, svim redovnicima, redovnicama, predstavnicima Pravoslavne crkve, islamske vjerske zajednice, židovske zajednice, političarima, te kulturnim i zdravstvenim djelatnicima. Istaknuo je kako je tijekom boravka u Bosni i Hercegovini duboko dirnut srdačnim i toplim dočekom te dubinom vjerničkog života i da se to sve ponovo i u potpunosti očituje i ovdje u Travniku.

Nakon ovih pozdravnih riječi Nadbiskup je u pratnji vladike Njaradija i biskupa Garića krenuo dalje prema Banjoj Luci te nakon oproštaja od biskupa Garića iz Banje Luke otputovao za Zagreb.

Time je završen ovaj prvi, povijesni posjet nadbiskupa Stepinca Bosni i Hercegovini, a glavni cilj putovanja bilo je prisustvovanje proslavi 30. obljetnice biskupstva nadbiskupa Šarića. Nakon povratka u Zagreb nadbiskup Stepinac isticao je svim svojim suradnicima koliko je oduševljen i dirnut dubinom vjerničkog života Hrvata Bosne i Hercegovine i dobrom organizacijom Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini.

Stoga je nadbiskup Stepinac s radošću prihvatio poziv da bude svečani gost na posveti novog mostarskoga biskupa dr. Petra Čule u Mostaru sljedeće godine (1939.). S radošću je te 1939. godine zrakoplovom otišao u Mostar. To je, zbog povijesnih okolnosti, bio i posljednji posjet nadbiskupa Stepinca Bosni i Hercegovini.

(SVRŠETAK)

Sve čitatelje *Glasnika* i štovatelje Bl. Alojzija Stepinca koji su se pismenim putem preporučili u zagovor Bl. Alojzija Stepinca i zatražili molitvu na njegovu grobu potičemo da se u molitvi sjedine sa svim njegovim štovateljima koji sudjeluju u svetoj Misi svakog 10. u mjesecu u zagrebačkoj prvostolnici u 18 sati.

Molitva u čast Bl. Alojzija Stepinca

Gospodine, Bože naš, Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost čvrsto vjerovati u Isusa Krista i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti. Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio i služili Crkvi kako joj je on služio sve do darivanja vlastitoga života za nju. Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja. Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova našim biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, svećeničkim i redovničkim pripravnicima, našim obiteljima, da budu čvrste u vjeri i blagoslovljene novim i brojnijim životima. Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima. Očeve i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela. Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.
/Po njegovu zagovoru udijeli mi milost ... /
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.
Nakon toga izmoli: Oče naš, Zdravo, Marijo, Slava Ocu, sa zazivom: *Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!*

MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA

Već sedmu godinu u Zagrebu djeluje Molitvena zajednica Blaženoga Alojzija Stepinca. To je skupina katoličkih vjernika koja nastoji živjeti evanđelje nadahnuta primjerom Bl. Alojzija Stepinca. Do sada se u zajednicu uključilo oko 5000 molitelja. Ta naša braća i sestre nastoje molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time i duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samoga hrvatskoga naroda, na temeljima četrnaeststoljetne katoličke baštine.

Tko može postati članom i što čini član Molitvene zajednice Bl. Alojzija Stepinca?

Svaki se kršćanin može uključiti u Molitvenu zajednicu Blaženoga Alojzija Stepinca, koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i Bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja
BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA
10000 Zagreb, Kaptol 31
tel. (01) 4894 879

Svaki štovatelj Blaženoga Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i svakoga čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti Bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove kauze za proglašenje svetim.

Uz molitvu svaki štovatelj Bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu svojim radom nastoji:

- savjesno obavljati svoje svakodnevne obveze
- svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu
- surađivati s Postulaturom u promicanju Blaženikova glasa svetosti
- sudjelovati svakoga 10. dana u mjesecu u slavlju svete mise ili na molitvenom sastanku
- darom i žrtvom pridonositi uspješnom dovršetku postupka za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca.

S vjerom u Općinstvo svetih članovi »Zajednice štovatelja Blaženoga Alojzija Stepinca« mole za svoje potrebe i potrebe braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika. Posebna nakana njihovih pobožnosti je molitva da Blaženi Alojzije Stepinac bude što prije proglašen svetim.

Blagoslov pastoralnog centra Bl. Alojzija Stepinca

Đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić blagoslovio je 6. veljače, nakon svečanog misnog slavlja u župi Preslavnog Imena Marijina u Osijeku, novi suvremeni pastoralni centar koji je po njegovoj želji dobio ime Bl. Alojzija Stepinca. Blagoslovljen je tijekom devetnice Blaženiku koji se časti i čije se moći čuvaju u ovoj donjogradskoj crkvi. Na misnom slavlju i blagoslovu sudjelovali su brojni vjernici i članovi 23 župne skupine koji će pastoralni centar koristiti i zbog kojih je on proširen i obnovljen. Sve ih je pozdravio župnik Ivan Jurić kazavši kako je pastoralni centar projektirao Ivan Cvenić, radove je realiziralo poduzeće Zuber.

Pokrenuta mrežna stranica slavonskobrodske župe Bl. Alojzija Stepinca

Proslava ovogodišnjeg Stepinčeva u župi Bl. Alojzija Stepinca u Naselju A. Hebranga u Slavonskom Brodu počela je srijedu 6. veljače predstavljanjem prve mrežne stranice te župe. Stranicu je svečano pustio u virtualni svijet domaći župnik Tomislav Ćurić. O sadržaju te bogato opremljene stranice informativnoga i formativnog karaktera, koju je župi donirao Silvio Baričević i njegova tvrtka Silens, govorio je župljanin Zrinoslav Macan, administrator stranice.

Sve informacije o životu te najmlađe slavonskobrodske župe dostupne su sada na adresi www.zupa-stepinac.org. Kako je prvotni cilj njezina pokretanja bio bolje upoznavanje života i djela Bl. Alojzija Stepinca, saznavanje prave istine o njemu, stranica je jedinstvena i po tome što donosi brojne informacije, slikom, riječju i videozapisom o Bl. Alojziju Stepincu, od njegove mladosti do nadbiskupske službe, napose zatočeništva, montiranog procesa suđenja i smrti te beatifikacije i svim daljnjim događanjima vezanim uz Blaženikov lik. Tu su i brojne molitve Blaženiku. Jedinstvenost stranice jesu i fotografije i originalni rukopisi koje je župljanin Macan uspio dobiti čak iz Amerike iz privatne zbirke, a do sada nisu nigdje objavljene.

U Križevcima održana manifestacija »Uzorni likovi vjere«

Prigodnim programom posvećenim Sv. Marku Križevčaninu, misnim slavljem koje je predvodio bjelovarsko-križevački biskup mons. dr. Vjekoslav Huzjak te premijerom dokumentarnoga filma »Sveti Marko Križevčanin u obrani vjere« u križevačkoj župnoj crkvi Sv. Ane u nedjelju 27. siječnja završeni su 5. dani hrvatskih svetaca i blaženika u organizaciji obiju križevačkih župa i Udruge za promicanje znamenitih Križevčana »Dr. Stjepan Kranjčić«.

Prizor iz đačke radionice »Uzorni likovi vjere« na proslavi 5. dana hrvatskih svetaca i blaženika u Križevcima, 27. siječnja 2013.

Posljednjeg je dana Sv. Marku Križevčaninu posvećen molitveni i umjetnički program predvodio križevački zbor mladih »Crisinus«. Tijekom manifestacije riječju su, pjesmom i slikom predočeni uzorni likovi vjere i hrvatski kandidati za čast oltara: Sluga Božji Ante Antić, Sluge Božji fra Leo Petrović i 65 subraće, s. Žarka Ivasić, koju su 1946. strijeljale komunističke vlasti u Gospiću, Sluga Božji Placido Cortese, talijanski franjevac konventualac, rodom s Cresa, Službenica Božja Ana Marija Marović i Službenica Božja Marica Stanković.

U Gradskoj galeriji tih je dana otvorena i izložba oltarnih slika »Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu« akademske slikarice Maje Vidović u tehnici akrila na drvu. U svečanosti otvorenja sudjelovali su gradonačelnik Branko Hrg, Ksenija Abramović, direktorica Galerije hrvatske sakralne umjetnosti »Laudato«, koja je organizirala izložbu, likovni kritičar Stanko Špoljarić te sama autorica. Umjetnički obol svečanosti dao je ansambl »Crisinus« i glumac Dubravko Sidor.

Duhovna obnova i molitve u Krašiću za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca

Već više godina vjernici župe Krašić, kojima se sve više pridružuju i vjernici ostalih župa i dekanata, sudjeluju u molitvenoj pobožnosti – devetnici uoči Stepinčeva – i mole za proglašenje svetim sina svoje župe Blaženog Alojzija Stepinca. U devet dana Blaženikovi štovatelji dolazili su i ove godine u crkvu Presvetoga Trojstva u Krašiću, za koju je Blaženi Alojzije Stepinac rekao »da ga neprestano poziva na molitvu«. I on je sam u njoj puno molio.

Blaženi Alojzije Stepinac pred špiljom Gospe Lurdske koju je on dao urediti u župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Krašiću u Marijanskoj godini 1954. prigodom stote obljetnice proglašenja dogme o Bezgrješnom Začeću Blažene Djevice Marije

Molitveno okupljanje započeli smo i ove godine na blagdan Svijećnice, blagoslovom svijeća, i tako se spomenuli da je njegova svijeća koju je držao u ruci prigodom umiranja bila blagoslovljena upravo na Svijećnicu. Kad su nam vremenske prilike dopustile, pobožnosti smo imali na novopostavljenom prostoru s postajama pobožnosti križnoga puta. Aktivno su sudjelovala i djeca od petog razreda osnovne škole, a i srednjoškolci. U kišne dane, djeca su predvodila molitvu krunice u crkvi, a nakon krunice bilo je klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu i sveta misa.

Svih tih dana molili smo u našim organiziranim molitvenim slavljima za Stepinčevo proglašenje svetim.

Ove godine pridružili su nam se u molitvi organiziranim dolaskom svećenici i vjernici Dugoselskog dekanata, pjevački zbor i vjernici župe Sveta Klara iz Zagreba, pjevački zbor i vjernici župe Svete Obitelji iz Zagreba, a posebnu radost pričinila nam je klapa HRM »Sveti Juraj« koja je u petak 8. veljače svojim pjevanjem pratila pobožnost križnoga puta i misno slavlje. Duh molitve nadahnut riječima i primjerom blaženog Stepinca posebno se osjećao u crkvi i oko nje svih tih dana, kao i čitave veljače, kada su u lijepom broju u Krašić dolazili brojni hodočasnici, štovatelji Blaženog Alojzija Stepinca unatoč hladnom vremenu i snijegu koji otežava putovanje. Potražili su ovo mjesto i crkvu i oni koji ne poznaju previše Blaženika. Tijekom kateheza u crkvi i njih se nastoji potaknuti na molitvu Blaženiku te poznavanje ovog svetog prostora u kojemu je Blaženik provodio dane svojega zatočeništva.

Stepinčev duh u pobožnost križnoga puta zahvaća i naše mlade. Kako su lijepo upamtili njegove riječi: »Sve ste mi oduzeli, ali jedno niste! Da kao Mojsije uzdižem ruke k Bogu...«

U subotu 2. ožujka 2013. hodočastili su u Krašić i vjernici Jaskanskoga dekanata. Bili su doista pravi hodočasnici. Pješice su pošli iz svojih kuća do Krašića gdje su bili sudionici misnoga slavlja i molitve za Blaženikovo proglašenje svetim. Njihova žrtva pješačenja prikazana je Bogu na tu nakanu. Misno slavlje na prvu hodočasničku subotu predvodio je Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. Okupilo se oko 500 vjernika.

Pjevao je zbor mladih iz župe Sv. Jurja iz Draganića. Nakon okrjepe koja slijedila poslije svete mise i posjeta prostorijama u kojima je živio Blaženik, započeli smo u 13.30 sati pobožnost križnoga puta. I ovom prigodom djeca iz župe Krašić predvodila su molitvu u zajedništvu s nazočnim svećenicima. Pobožnosti križnoga puta pridružili su se u velikom broju i domaći vjernici, tako da je na toj pobožnosti sudjelovalo oko 700 vjernika. Vjernike – hodočasnike ova je pobožnost duboko dirnula, a mnogi su od njih zatražili da otisnemo molitve ovoga križnoga puta jer bi i oni željeli imati te tekstove i tako širiti štovanje Blaženog Alojzija Stepinca.

Poseban duh pobožnosti osjeća se u Krašiću baš ove godine kada slavimo 115. godišnjicu Stepinčeva rođenja, 100.

obljetnicu posvećenja nove župne crkve u Krašiću i spominjemo se 15. obljetnice Stepinčeva proglašenja blaženim. Taj duh molitve izražava želju vjernika i njihovo iščekivanje Blaženikova proglašenja svetim. U župnoj crkvi u Krašiću okuplja se i Molitvena zajednica Bl. Alojzija Stepinca koja svake srijede posebnom pobožnošću moli za njegovo proglašenje svetim. Neka dobri Bog usliši naše molitve da bismo već ove godine doživjeli njegovo proglašenje svetim.

Dragutin Kučan, župnik

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić otvara izložbu »Stepinčevim stazama po Svetoj zemlji« u predvorju Pastoralnog instituta Zagrebačke nadbiskupije, 7. veljače 2013.

Izložba »Stepinčevim stazama po Svetoj zemlji«

Izložba »Stepinčevim stazama po Svetoj zemlji« otvorena je u četvrtak 7. veljače u Nadbiskupijskome pastoralnom institutu u Zagrebu. Izložbu o spomenu na hrvatsko hodočašće u Svetu zemlju, koje je 1937. godine u povodu 1900. obljetnice Kristove muke i smrti predvodio tadašnji zagrebački nadbiskup koadjutor Alojzije Stepinac, organizirali su Nadbiskupski duhovni stol, Postulatura kauze za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca i *Glas Koncila*.

Otvarajući izložbu, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić istaknuo je važnost okupljanja oko križa i Blaženog Stepinca. »Svjedoci smo s kakvim su ponosom naši mladići i muževi protekle godine za vrijeme misija u gradovima nosili Stepinčev križ od župe do župe po našem gradu«, podsjetio je kardinal Bozanić poručivši da se i na ovom otvaranju izložbe osjeća kako Bl. Stepinac okuplja, povezuje i usmjeruje. »Došli smo jer osjećamo da nam Bl. Stepinac i danas ima što reći, da je on danas ne samo uzor, nego i poziv i usmjerenje«, rekao je kardinal Bozanić.

Autor izložbe Claude Grbeša pojasnio je kako je poticaj za izložbu bilo produbljenje činjenice da je Alojzije Stepinac bio vitez Papinskog viteškog reda Svetog groba jeruzalemskog, kojem i Grbeša pripada od svibnja 2010. godine.

»Glavno je djelo izložbe križ koji je Bl. Stepinac donio iz Svete zemlje. Tu su i osobni predmeti koje je nosio, koji dolaze iz Muzeja Bl. Alojzija Stepinca. Velik dio ove izložbe jesu fotografije Ljudevita Griesbacha i arhivski predmeti iz zbirke Josipa Andrića«, istaknuo je Grbeša naglašavajući najvažnije od 84 fotografije i predmeta s izložbe, među kojima je i reprodukcija zastave s hodočašća.

Govoreći o postavu izložbe, profesorica Maja Juras istaknula je kako se fotografijama i predmetima obnavlja uspomena na Blaženika, na njegovo putovanje u Svetu zemlju, na događaje koji su se tamo zbili i na riječi izrečene i zapisane za vrijeme i nakon hodočašća koje zauvijek ostaju svjedočiti Blaženikovu ljubav prema Bogu, čovjeku i svome narodu.

»Subjekt izložbe je Bl. Alojzije Stepinac, a uz njega to je i križ. Križ koji je na njegovim leđima od simbola patnje postao simbolom slave«, pojasnila je Juras.

O važnosti ove izložbe progovorili su moderator Nadbiskupskoga duhovnog stola mons. Nedjeljko Pintarić, postulator kauze za kanonizaciju Bl. Alojzija Stepinca mons. Juraj Batelja, domaćin izložbe i ravnatelj NPI dr. Tomislav Markić.

Zagrebački gradonačelnik Milan Bandić istaknuo je kako je i ova izložba svjedok nikad prekinute povezanosti i ljubavi hrvatskog naroda, hrvatske kulture sa Svetom Stolicom i Svetom zemljom.

Svečanost otvorenja izložbe pjevanjem je uveličao zbor župe Bl. Alojzija Stepinca Bestovje-Novaki-Rakitje, program je vodila Tanja Popec.

Prigodom izložbe javnosti je predstavljen i katalog »Stepinčevim stazama po Svetoj zemlji«. Prihod od prodaje kataloga namijenjen je kršćanima u Svetoj zemlji.

Naslovnica kataloga s izložbe »Stepinčevim stazama po Svetoj zemlji«

Predstavljena knjiga »Blaženi Alojzije Stepinac, Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih«

Štovatelji Bl. Alojzija Stepinca ispunili su dvoranu »Vijenac« Nadbiskupijskog pastoralnog instituta 8. veljače 2013. i pomno pratili predstavljanje knjige »Blaženi Alojzije Stepinac, Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih«

Predstavljanje knjige »Blaženi Alojzije Stepinac – Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih« u Zagrebu 8. veljače 2013. svojom pjesmom popratio je KUD »Laz«

Knjiga »Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih« Blaženog Alojzija Stepinca predstavljena je u dvorani »Vijenac« Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu u petak 8. veljače. Predstavljanju knjige, koju je o ovogodišnjem Stepinčevu objavila Postulatura Bl. Alojzija Stepinca, nazočili su vojni biskup Juraj Jezerinac, križevački vladika Nikola Kekić, zagrebački pomoćni biskup Valentin Pozaić i generalni vikar Varaždinske biskupije Ivan Godina te Blaženikova rodbina.

Govoreći o važnosti propovijedi, dr. Hohnjec istaknuo je kako homilija daje život tekstu, a poruka se po nasljedovanju pretvara u djelo. Za mnoge katolike propovijed jest i ostaje jedini govor o vjeri, usprkos katoličkom tisku i svim hvalevrijednim ponudama u javnosti, posebno na radiju i televiziji. Zato je propovijed najsnažnije i najdjelotvornije pastoralno zalaganje i ona zahvaća u ljudski život i čovjeka usmjeruje prema Bogu, tumači vjerska načela te potiče i uvodi moralno vladanje.

»Evanđelje Blaženik uspoređuje s navještajem Riječi Božje, tj. sa sijanjem sjemena i povezuje ga s urodom. Znao je Bl. Alojzije da je propovijedanje sinonim za svećenikovo djelovanje. Prema onom što kažu apostoli da su pozvani na molitvu i propovijedanje, osnovni je zadatak svakog svećenika dijakonija, služenje Božjoj riječi, a u pitanju učinka propovijedi vrijedi činjenica da su i propovjednik i slušatelj odgovorni za uspjeh«, rekao je na kraju dr. Hohnjec.

Osobni doživljaj propovijedi i sadržaj knjige predstavio je biskup Jezerinac. Istaknuo je da je kardinal Stepinac, premda zatočen, vršio biskupsku, učiteljsku službu. Kao dječak biskup Jezerinac slušao je Blaženikove propovijedi, a riječi kojima je istine vjere on tumačio malom stadu krašićkih vjernika ovom knjigom postaju dostupne Crkvi raširenoj diljem svijeta i svim ljudima dobre volje.

Govoreći o sadržaju, istaknuo je kako u djelu susrećemo Bl. Stepinca kao vjeroučitelja koji istine vjere tumači na jednostavan način, razumljiv svakome čovjeku i s jasnom porukom: da mladi i odrasli upoznaju smisao života, radost i ponos života po načelima katoličke vjere i da kao slobodna djeca Božja izgrađuju svijet mira, međusobnog uvažavanja i kršćanske ljubavi.

Postulator Batelja, koji je propovijedi pripremio za tisak, popratio bilješkama i kazalom, istaknuo je tri misli dominantne u propovijedima i presudne za našu Crkvu: prva je snažna vjera u Boga, druga vjernost savjesti i službi te naposljetku kršćanski odgoj i sadržaj vjere. Uz ovu posljednju napomenuo je kako je Bl. Alojzije zapisao »u predmet vjere računamo mi i uzgoj mladeži prema načelima te vjere«. Knjigu je objavila Postulatura Bl. Alojzija Stepinca.

U toj prigodi postulator je izložio i put kanonskoga postupka za proglašenje blaženim i svetim kardinala Stepinca predočujući knjige i dokumente koji su pri tome poslužili.

U programu predstavljanja knjige »Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih« sudjelovao je KUD »Laz« iz Laza te voditeljica Valerija Žlabar.

Predstavljanje »Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih« u Splitu

U velikoj dvorani Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu u četvrtak 21. veljače predstavljena je knjiga »Blaženi Alojzije Stepinac – Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih«, u kojoj su objavljene 33 Stepinčeve propovijedi na temelju deset Božjih zapovijedi što ih je govorio na misama u Krašiću za vrijeme zatočeništva i koje su do sada bile nepoznate široj javnosti. Knjigu objavljenu u izdanju Postulature Blaženog Alojzija Stepinca predstavili su duhovnik bogoslovije dr. don Eduard Punda, vojni biskup Juraj Jezerinac i priređivač mons. Juraj Batelja, promicatelj postupka za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca.

Predstavljanje ove najnovije knjige u Bl. Alojziju Stepincu pjesmom je izvrsno upotpunila klapa »Sveti Juraj« Hrvatske ratne mornarice.

Vjernici grada Zaprešića na grobu Bl. Stepinca

Vjernici grada Zaprešića, predvođeni svojim pastirima iz obiju zaprešićkih župa, hodočastili su na svoje deveto zavjetno hodočašće 9. ožujka u zagrebačku prvostolnicu na grob Bl. kardinala Alojzija Stepinca. Euharistijsko slavlje predvodio je zaprešićki dekan župnik Ivan Frkonja u zajedništvu s rektorom katedrale Josipom Kuhtićem, župnikom o. Vinkom Sudarom, župnim vikarom Tomislavom Hačkom. Riječi dobrodošlice vjernicima grada Zaprešića i njihovim pastirima uputio je rektor Kuhtić rekavši da ovo zavjetno hodočašće grada Zaprešića s gradonačelnikom Željkom Turkom poprima ozbiljno tradicijsko i vjerničko obilježje. Na kraju mise dekan Frkonja uz ostalo je istaknuo: »Pred nama svijetli lik Blaženoga Alojzija u kojemu se ocrtava Krist, jedini cilj kojemu je naš Blaženik svim svojim bićem i čitavim životom težio.« Tri zbora iz župe Sv. Petra apostola uzveličali su ovo slavlje: mješoviti zbor »Sv. Cecilija«, zbor mladih »Stijene« i dječji zbor »Božje krijesnice«, koje je ujedinila i vodila dr. s. Cecilija Horvat.

Molitve za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca

Postulatura Blaženog Alojzija Stepinca pozivala je početkom ožujka 2013. sve štovatelje Blaženog Alojzija Stepinca na posebnu molitvu za što skorije njegovo proglašenje svetim. Naime, potrebno je i utješno da se takve molitve i pobožnosti u tu svrhu ne samo prigodno, nego trajno obavljaju. Postulator je osobno predvodio pobožnosti u zagrebačkoj katedrali (14. ožujka) i katedrali Uzvišenja Sv. Križa u Sisku (16. ožujka).

Postulatura zahvaljuje za odaziv i organiziranje takvih pobožnosti. Osobito zahvaljuje za izvješća koja su prispjela iz župa Sv. Nikole u Varaždinu, Sv. Jakoba u Prelogu, Uznesenja Majke Božje u Brezovici, Uznesenja Marijina u Crikvenici, iz nacionalnog svetišta u Mariji Bistrici, Sv. Križa u Veloj Varoši u Splitu, Presvetog Trojstva u Krašiću, Sv. Petra u Petrovini, iz bogoslovnih sjemeništa u Splitu i Zagrebu, karmelâ u Brezovici i Mariji Bistrici te brojnih samostana muških i ženskih redovničkih zajednica.

Praizvedba mise u čast Bl. Stepinca u Rimu

U petak 8. veljače u 18 sati u crkvi Sv. Marka na Campidogliu, Trg Venezia, u Rimu, praizvedena je Misa u čast Blaženog Alojzija Stepinca skladateljice i pijanistice Zrinke Tomašić. Autorica je ovim glazbenim djelom željela obilježiti 15. obljetnicu Blaženikove beatifikacije. Misno slavlje predvodio je član franjevačke provincije Bosne Srebrene dr. Slavko Topić, skladbu je praizveo »Coro Academicus« pod vodstvom maestra Nikolaya Bogatzkyja. Tijekom mise praizveden je i psalam 31. *In Te, Domine, speravi* čiji je stih blaženi Stepinac bio uzeo za svoje geslo, a uglazbila ga je skladateljica Mandica Tomašić.

»Zagrepčanka godine« za bolju Hrvatsku

U Starogradskoj vijećnici na Gornjem gradu u Zagrebu je 8. ožujka 2013. gđi Mariji Slišković dodijeljena nagrada »Zagrepčanka godine«, koja se svake godine uručuje najzaslužnijoj ženskoj osobi za posebne zasluge u proteklom razdoblju. Doista ove godine nagrada »Zagrepčanka godine« stigla je u prave ruke. U popunjenoj dvorani, uz gradonačelnika Zagreba Milana Bandića i predsjednika Gradske skupštine Davora Bernardića i brojne uzvanike dodjeli nagrade bile su nazočne i druge žene i stradalnice, posebice iz grada Vukovara.

Marija Slišković i Eva Penavić govore sudionicima proglašenja za »Zagrepčanku godine« za 2012. godinu u Starogradskoj vijećnici na Gornjem gradu u Zagrebu, 8. ožujka 2013.

Marija Slišković je od devedesetih godina aktivna sudionica mirovnih inicijativa, potpore obrani, prognanima, djeci poginulih. Pokrenula je projekt »Žene u Domovinskom ratu« kojim prikuplja izuzetno vrijedna svjedočanstva žena o proživljenim ratnim danima i njihovu doprinosu obrani. Urednica je sedam knjiga svjedočanstava tih hrabrih žena. Prikupila je i izdala iskaze silovanih žena u knjizi »Sunčica«. To je istovremeno i nagrada našim hrabrim ženama o kojima je i riječ u knjizi »Sunčica«. »Najznačajnije je to da je Marija Slišković pružila iznimnu potporu ženama u razotkrivanju prešućenoga ratnog zločina silovanja žena u Domovinskom ratu i omogućila im da nakon dvadeset godina šutnje o proživljenim torturama javno progovore. Javnost ih je poduprla i institucionalno su osigurani preduvjeti da im se prizna status žrtve i da se pokrenu procesi protiv počinitelja zločina. Zahvaljujući velikom zalaganju Marije Slišković, Hrvatska će uskoro prva imati zakonski okvir za stjecanje statusa žrtve ratnog zločina silovanja i prava na materijalnu naknadu za proživljene traume i ratna stradanja«, istaknuto je pri dodjeli nagrade nagrade.

U svome govoru nagrađena Marija Slišković, uz zahvalu svojoj obitelji koja joj je dala posebnu potporu u svim tim godinama dokazivanja istine, rekla je među inim: »Teško je bilo doći do ovog dana i priznanja, na koje u trenutcima kada se otvarao prešućeni ratni zločin nisam ni pomislila. Dodjela bilo kakve nagrade nije bila ni u primisli u trenutcima košmara i užasa ispričanih svjedočanstava. (...) Započeti program psihološke potpore ženama, prvi organizirani, proveli smo sistematskim pregledima 23 žene i imamo uvid u njihovo zdravstveno stanje. Duboko vjerujem da ćemo do kraja godine imati i zakon za žrtve iz kojeg će konačno biti regulirana prava žrtava. (...) Sve je provedeno uz zadržavanje potpunog dostojanstva žrtve, nismo vikale, ni izlazile na ulicu. Od prvog dana sam tražila da ne upadnemo u zamku prikupljanja humanitarne pomoći, izljeva plakanja i kukanja. Izreka 'jadne žene' odmah sam preokrenula, u 'hrabre i snažne žene' jer su podnijele zločin i prešućivanje društva. A jadni su oni koji su ih prešućivali, a znali su što im se dogodilo. Za ostvareno zahvaljujem Bogu što mi je dao ovaj zadatak, ništa više i ništa snažnije nisam mogla učiniti.«

Na kraju je gospođa Slišković zaključila: »Svi zajedno učinili smo Hrvatsku boljom. Tome su svakako najviše doprinijele žene žrtve koje su pronašle snage još jednom o svemu govoriti« i zatim je predala riječ gđi Evi Penavić iz Berka, koja je u Drugom svjetskom ratu izgubila sedam članova svoje obitelji, a u srpskoj agresiji u Domovinskom ratu čak 17 članova obitelji te posvjedočila svu strahotu dugogodišnjih stradanja i prešućivanja zločina u Hrvatskoj.

Ova je nagrada priznanje svim ženama maltretiranim i ponižavanim u velikosrpskoj agresiji i velikom zlu koje su politika, razne tzv. civilne udruge i režimski mediji uporno prešućivali te nisu željeli taj strašni sramotni ratni zločin prepoznati u 23 minule godine, dok to konačno nije učinila jedna uporna i odvažna žena – Marija Slišković, zasluženo »Zagrepčanka godine«.

Nakon nagrađene Marije Slišković progovorila je gospođa Eva Penavić, koja se nazočnima obratila sljedećim riječima:

»Dobar dan. Ime mi je Eva Penavić. Ja sam obična žena, seljanka iz jednog malog sela Berka. Hvala dragom Bogu što je

dao da smo preživjele, ali i našoj Mariji koja je morala iščupati riječi iz nas da bi saznala istinu. O tome nije lako govoriti. Ja sam u prošlom Drugom svjetskom ratu izgubila mojih sedam iz obitelji. Bez oca sam othranjena. Sada sam izgubila mojih 17! I mislila sam, kome to treba moja istina?

Ipak, danas sam sretna da mogu svjedočiti tu istinu. Presretna sam za svojih desetero unučadi. Presretna sam za moju gospođu Mariju Slišković koja nas je pronašla i koja je sve to objavila.

Zagreb nas je dočekao kad smo došli iz logora 1991. goli, neobučeni..., s vrećicom u ruci. Zagreb nam pruža ruku i sad. Uvijek sam bila zahvalna na tome. I zbog toga sam uvijek željela da Zagreb jednom čuje taj moj hvala! Stoga: Hvala!« Uz buran pljesak, svi nazočni su ustali i tako pozdravili preživjele žrtve srbočetničkog nasilja u Domovinskom ratu.

Damir Borovčak

»Stepinčev dan« u Brezovici

Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije u Brezovici pamti brojne uspomene na Bl. Alojzija Stepinca. Nedaleko od župne crkve on je podigao prvi hrvatski Karmel u hrvatskom narodu, a njegovim posredovanjem u župnoj kući bio je nakon Drugoga svjetskog rata smješten novicijat Družbe kćeri Božje ljubavi nakon što su im komunističke vlasti oduzele njihove samostanske prostorije u Zagrebu.

Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Brezovici čuva brojne uspomene na Bl. Alojzija Stepinca

Spominjući se brojnih događaja koji povezuju ovu župu i Bl. Alojzija Stepinca, današnji župnik preč. Zvonko Vuković upriličio je »Stepinčev dan« na petu korizmenu nedjelju 17. ožujka 2013. Osobito svečano bilo je na poldanoj svetoj Misi, na kojoj su se okupila gotovo sva školska djeca i srednjoškolci te brojni Božji narod. Misu je predvodio i propovijedao mons. Juraj Batelja, promicatelj postupka za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca. Župni zbor predvodio je pjesme kojima su svi nazočni skladno popratili euharistijsko slavlje.

U prigodnoj propovijedi postulator je u skladu s misnim čitanjima progovorio o povezanosti župe Brezovica s pastirskom službom nadbiskupa Stepinca, njegovim progonom, uhićenjem, suđenjem i tamnovanjem te dičnom ulogom brezovačkog župnika Adolfa Dušića koji je sačuvao pet Blaženikovih pisama. Brojni ministranti uzorno su posluživali kod oltara i narodu podijelili Blaženikove sličice i *Glasnik*. Vrijedi istaknuti da je 120 obitelji ove prigradske zagrebačke župe oplemenilo svoj dom knjigom blaženog Alojzija Stepinca: *Propovijedi o Deset zapovijedi Božjih*.

U poslijepodnevnim satima radost Stepinčevih dana odjeknula je i u samostanu karmelićanki, koje čuvaju brojne predmete i pisanu građu vezanu uz Blaženog Alojzija Stepinca te limeni lijes u kojem je on bio pokopan u zagrebačkoj prvostolnici.

Talijanski svećenici »Tragom vjere mučenika« u Hrvatskoj

U duhu svećeničkog bratstva, predvođeni svojim biskupom Corradom svećenici talijanske biskupije Vittorio Veneto uputili su se u Hrvatsku na biskupijsko hodočašće za svećenike i đakone pod naslovom »Tragom vjere mučenika«.

Kardinal Josip Bozanić primio je skupinu svećenika talijanske biskupije Vittorio Veneto predvođenu svojim biskupom Corradom Pizziolom, 2. travnja 2013.

U Zagreb su prispjeli 2. travnja 2013. U podne ih je primio nadbiskup zagrebački kardinal Josip Bozanić i izvijestio ih o prilikama Crkve u Republici Hrvatskoj i vjeri Hrvata katolika koji u mučeništvu Alojzija Stepinca imaju čvrst oslonac, pravog svjedoka vjernosti Kristu i Crkvi. U poslijepodnevnim satima svećenici su posjetili spomen-zbirku Bl. Alojzija Stepinca, u katedrali su pjevali Večernju, slavili svetu Misu i pomolili se na Blaženikovu grobu.

Sutradan, 3. travnja, svećenici su se uputili u Krašić gdje su pohodili mjesta posljednih godina života i smrti Bl. Alojzija Stepinca. Nakon što su u župnoj crkvi Presvetog Trojstva proslavili svetu Misu, pohodili su Hrvatsko nacionalno svetište u Mariji Bistrici, gdje je blaženi Ivan Pavao II. 3. listopada 1998. kardinala Stepinca proglasio blaženim.

Na povratku u Zagreb pohodili su grob Bl. Ivana Merza u crkvi Srca Isusova u Zagrebu. Trećeg dana svoga hodočašća proveli su u kartuziji Pleterje gdje su molili i slavili euharistiju zajedno s redovnicima. Uistinu je znakovito ovo hodočašće i zbog same teme i zbog pobožnosti kojima su slavili Bl. Alojzija Stepinca i potvrđivali vjernost Kristovu svećeništvu. Željeli su upoznati mučenika Stepinca, a vratili su se spoznajama o Sv. Nikoli Taveliću, Sv. Marku Križevčaninu, skorom blaženiku Miroslavu Bulešiću, s. Žarki Ivasić, mučenici, o fra Leonu i 65-orici braće mučenika itd.

Kipovi *Cirkovljančanu*: »Falen Bog! – Na se veke falen budi!« i *Cirkovljančanki*: »Falen bodi Jezuš Kristuš! – Bog je fale vreden!«

Kipovi su postavljeni ispred filijalne kapele Sv. Lovre u Cirkovljanu. Iskazuju zahvalnost roditeljima koji su dar vjere prenijeli svojoj djeci, što potvrđuje i druga kitica narodne pjesme *Međimurje, kak si lepo zeleno*: »Tu me moja draga majka rodila, tu me ona prva v cirkvu vodila, Boga molit, bližnjeg ljubit, vučila, Boga molit, bližnjeg ljubit, navčila.« Kipove je darovao zagrebački kanonik, domaći sin, dr. Matija Berljak, a blagoslovio domaći sin preč. Stjepan Najman, 18. listopada 2011. godine.

Izdanja Postulature

Donosimo popis knjiga koje je o Blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj *Glasnika* može naručiti na adresi Postulature: Kaptol 18, pp 949, 10001 Zagreb:

- BARBOUR, H. Ch. i BATELJA, J., **Svjetlo na putu života,** popravljeno i prošireno izdanje (2007.) službenoga duhovnog životopisa kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, mučenika, uz njegovo proglašenje blaženim (1998.) (*50 kn + poštarina*)
- Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke** (1934.-1940.) Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000. (*100 kn + poštarina*)
- BATELJA, J., **Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca,** izd. Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila, Zagreb, 2006. (*180 kn + poštarina*)
- BATELJA, J., **Blaženi Alojzije Stepinac i grad Jastrebarsko. Euharistijski kongres 1939. i pohod ratnoj siročadi 1943.,** Zagreb, 2008., (*30 kn + poštarina*).
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi o lurdskim ukazanjima;** pozdravno slovo: mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja, Zagreb, ^{2}2008.; (*50 kn + poštarina*)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi bl. A. Stepinca o sv. Josipu,** Mala knjižnica Postulature blaženoga Alojzija Stepinca: Propovijedi iz sužanjstva, sv. 2.; pozdravna riječ: Kard. Tomáš Špidlik; uvodne misli, bilješke, biblijska kazala i kazalo imena sastavio J. Batelja; Zagreb, 2009. (*50 kn + poštarina*)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi Presvetom Srcu Isusovu;** proslov: mons. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja; Zagreb, 2009. (*50 kn + poštarina*)
- BATELJA, J., **Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca,** izd. Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila, Zagreb, 2006. (*180 kn + poštarina*)
- VRANEKOVIĆ, J., **Dnevnik. Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca,** Pozdravno slovo za knjigu napisao je zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić, a uvodne misli i bilješke dr. Juraj Batelja; ilustracije su iz arhiva Postulature (*200 kn + poštarina*)

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC - Svjedok Evanđelja ljubavi

U izdanju Postulature Blaženog Alojzija Stepinca objavljena je prošle godine knjiga: *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – Svjedok Evanđelja ljubavi. Životopis, dokumenti i svjedočanstva – prije, za vrijeme i nakon Drugoga svjetskoga rata* (Juraj BATELJA); riječ je o trilogiji: Knjiga 1 – Životopis; Knjiga 2 – Dokumenti I, br. 1. – 399. (1933. – 1943.) i Knjiga 3 – Dokumenti II, br. 400. – 691. (1944. – 1998.).

Ova zbirka predočuje javnosti 691 dokument nadbiskupa Stepinca iz razdoblja od 1933. do 1998. godine i svjedočanstva o njegovu spašavanju ugroženih ljudi, koji su bili žrtve represivnih režima, žrtve gladi i vremenskih nepogoda, stradalnici i žrtve rata. Među njima je velik broj Hrvata, Poljaka, Roma, Slovenaca, Srba, Židova, ustaša, komunista (»crvenih«), muslimana, pravoslavnih i drugih.

Trilogija se može kupiti u Muzeju Bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 10000 Zagreb, naručiti na adresi: Postulatura Bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p. p. 949, 10001 Zagreb (450 kn + poštarina) ili na telefon **(01) 48 94 879** te na **e-mail adresu** jbatelja@gmail.com. Čitatelji mogu nabaviti i samo prvu knjigu troknjižja, koja je životopis Bl. Stepinca nastao na temelju dokumenata objavljenih u ostalim dvjema knjigama.

Iz knjige dojmova u Muzeju Bl. Alojzija Stepinca

1. 3. 2013. – Sve nam se jako svidjelo a osobito film o Bl. A. Stepincu. Zahvalni smo časnoj sestri Anđeliti na ljubavi i darežljivosti. Bl. Alojzije moli za sve nas i naš narod i naše obitelji, s ljubavlju karitativci s vjeroučiteljicom Ljiljanom. – O Š »Petkovec«

12. 3. 2013. – Blaženi Alojzije Stepinac, divni kardinale, pravi pastiru i čuvaru malenih, tlačenih, krivo osuđenih, zahvaljujem ti iz svega srca što si mi otkrio ljepotu, dubinu, čistoću, snagu, nježnost i blizinu svoje duše. Hvala ti što si mi bliz i što me zagovaraš pred Bogom! – Nada

2. 4. 2013. – Siamo venuti, vescovo e un gruppo di sacerdoti di Vittorio Veneto (Treviso-Italia), attingere esempio e intercessione alla tomba del Beato Alosius Stepinac. Nell'anno della fede, la sua straordinaria testimonianza di coraggio evangelico e di fedeltà alla fede della Chiesa, ci siano di incoraggiamento e di sostegno per vivere e trasmettere la nostra fede nel tempo attuale. Beato A. Stepinac, prega per noi.

+ Corrado Pissido e sacerdoti della diocesi di Vittorio Veneto

(Prijevod: Došli smo, biskup i skupina svećenika biskupije Vittorio Veneto (Treviso-Italija), da bismo se nadahnuli primjerom i molili zagovor na grobu Bl. Alojzija Stepinca. U Godini vjere, njegovo izvanredno svjedočanstvo evanđeoske hrabrosti i vjernost vjeri Crkve neka nam budu potpora i ohrabrenje za život i naviještanje naše vjere u sadašnje doba. Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!)

5. 4. 2013. – Iskreno zahvaljujem za sve što sam čula o Alojziju Stepincu i što sam mogla vidjeti dio njegova života. Jedva čekam da se vratim kući i da to svojima ispričam. Iskrena hvala za prekrasno tumačenje. – Chotta Brenan, Preston i drugi

12. 4. 2013. – Zahvaljujemo Bl. Alojziju Stepincu na svemu što čini za sve nas i bdijući nad nama. Veliki zagovornik kod Boga i Bl. Djevice Marije! – Zaposlenici „Trešnjevka laboratorija“ d.o.o. Zagreb; u potpisu svi djelatnici

NOVA IZDANJA

Mala knjižnica Postulature Bl. Alojzija Stepinca: Propovijedi iz sužanjstva

- Alojzije kard. STEPINAC, Propovijedi na *Magnificat.* **»VELIČA DUŠA MOJA GOSPODINA!«** *(Lk 1,46-55)*, Zagreb, 2012. (*20 kn + poštarina*)
- Alojzije kard. STEPINAC, **PROPOVIJEDI, GOVORI, PORUKE (1941. – 1946.)**, Zagreb, 2012. (*100 kn + poštarina*)
- Juraj BATELJA, **BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – UZOR SVEĆENIK.** Priručnik pri državnom natjecanju iz vjeronauka – vjeronaučne olimpijade osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj, za školsku godinu 2009./2010., Zagreb, 2012. (*50 kn + poštarina*)
- Blaženi Alojzje STEPINAC, **PROPOVIJEDI O DESET ZAPOVIJEDI BOŽJIH**, Zagreb, 2013. (*75 kn + poštarina*)

Vjerujem i dalje u pobjedu naše Crkve

Vjernici koji nisu mogli unići u župnu crkvu Presvetog Trojstva u Krašiću u misno slavlje uključili su se stojeći uz spomenik Bl. Alojzija Stepinca s južne strane crkve, 10. veljače. 2013.

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojemu je opisao život i stradanja Bl. Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.
Blaženik je u potpunoj tajnosti na novu postaju križnoga puta u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. No, on je i tu bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva. Jedno od njih zabilježio je u pismu koje je kao sužanj uputio dr. Ferdi Fuchsu*, svome osobnom liječniku.

* Ferdo FUCHS (Suhopolje, 2. lipnja 1898. – Zagreb, 24. lipnja 1976.); stomatolog u bolnici »Sestre milosrdnice« u Zagrebu.

Krašić, 7. I. 1957.

Dragi doktore!

Primio sam Vaše cijenjeno pismo i hvala na dobrim željama k Božiću i Novoj godini, koje i ja Vama uzvraćam i Vašoj cijenjenoj obitelji.

Vjerojatno su i mnogi drugi očekivali moj povratak u Zagreb ove godine, po uzoru kard. Wyszynskija i Mindszentyja. Ali, što ćemo, kad stoji pisano: »Moje misli nisu vaše misli, i putovi vaši nisu Moji putovi«, veli Gospod. »Kako je nebo visoko nad zemljom, tako su putovi Moji visoki nad vašim putovima i misli Moje nad vašim mislima.«[1]

Međutim krivo bi, jako krivo sudio, tko bi držao, da ti putovi Gospodnji i misli Gospodnje smjeraju na našu propast ili samo kakovu malu nesreću. Naprotiv, »svi su putovi Gospodnji samo dobrota i vjernost onomu, koji Mu drži zavjet i naredbe«.[2] Kad bi to shvatili pojedinci i narod naš kao cjelina, kamo sreće! Glasoviti francuski govornik, dominikanac Lacordaire, veli na jednom mjestu: »Bog ne gubi svojih prijatelja nikada s oka i traži sve prigode, da ih privuče k Sebi, često preko radosti, ali često i preko nevolje.« To čini sada s našim narodom, i kamo sreće, da svi to upoznaju. A veliki njemački kardinal Faulhaber primjećuje vrlo lijepo: »Die Kinder der Erde beteuern ihre Liebe mit Rosen, der Herr des Himmels aber schickt Dornen als Boten seiner Liebe.«[3] Tu mi pada na um neka američka školska radnja, za koju je bila obećana nagrada za najbolji odgovor. Dobio ju neki učenik, koji je napisao: »Ljudi jamraju što na ružama raste trnje, a morali bi hvaliti Bogu, što je dao da na trnju rastu ruže.«

Budite uvjereni da će i na trnju sadašnjice izrasti prekrasne ruže, možda prije nego i mislimo. Svi bi ih htjeli dakako vidjeti. Ja međutim nemam baš nikakve posebne želje u tom pogledu jer je sigurnije i bolje ono što Bog hoće. Kaže naime neka njemačka poslovica: »Gott verwehrt denen am meisten, denen Er am meisten gibt.«[4]

Ja ulazim i u ovu godinu 1957. s nepomućenim optimizmom i vjerom u pobjedu Crkve Božje. S pobjedom njezinih načela, svima će biti dobro! Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu

† Alojzije kard. Stepinac
nadbiskup zagrebački[5]

Mons. Corrado Pizziolo, biskup biskupije Vittorio Veneto, upisuje svoje dojmove u župnoj kući u Krašiću gdje je umro Bl. Alojzije Stepinac

1 Iz 55, 8 – 9.

2 Ps 25, 10.

3 »Djeca ovoga svijeta dokazuju svoju ljubav ružama, dok Otac nebeski šalje trnje kao glasnike svoje ljubavi.«

4 »Bog prikraćuje najviše one kojima najviše daje.«

5 CP, sv. XIII, str. 457.

25. II. 1954.

Kod objeda:

»Ne mogu se načuditi kako sve do sada nisam znao za Marijinu legiju. Ta stvar nije kod nas poznata. Da slučajno dođem kada da vodim nadbiskupiju, među prvim bih stvarima učinio da osnujem Marijinu legiju. Pio XI. nazvao je to udruženje: 'Nešto izvanredno'. Pa i jest. Nikla je u Irskoj oko 1925. g. Uređena je kao rimske legije. Organizacija je dakle savršena, čvrsta i borbena. Pravih članova ima oko jedan milijun, a pomoćnih oko pet milijuna. Mnogo se od njih traži. Sastaju se svaki tjedan. Tu se referira što je učinjeno u prošlom tjednu i sastavi plan za sljedeći tjedan. Članovi su silno požrtvovni. Uz dnevni red i službu svuda zalaze gdje treba pružiti vjersku, moralnu i materijalnu pomoć. Zapažam veliku sličnost s Družbom naše Marice Stanković. Ta organizacija od jednog milijuna borbenih članova već po cijelom svijetu predstavlja jednu veliku silu. Veća je to i jača sila od cijele sovjetske armije. Baš me veseli, da sam na to naišao. Vidim, da doista dolazi vijek Marijin... To nas mora hrabriti i tješiti.«

Idući u crkvu na adoraciju reče mi:

– »Moramo iskoristiti svaku priliku, samo da se što više moli – osobito krunica. Prigodom svakog Marijinog blagdana neka djevojke načine vijenac oko Gospine špilje, neka špilja bude urešena svježim cvijećem. Bit će to znak pijeteta prema Bogorodici i poticaj na moljenje krunice.«

26. II. 1954.

Predstojnica odnijela »Suradnicama Krista Kralja« opširno Eminencijino pismo. Poglavarica Družbe Marica Stanković oduševljeno ga je dočekala i primila. »Petog se ožujka sastajemo sve, pa ću ga u zajednici pročitati. Iza Boga to nam je ovdje prva utjeha.«

– Eminencija odobrava njihov rad. Raduje ga požrtvovnost mlade Družbe i zato im daje novi elan.

»Mnogo očekujem od te Družbe. Providnost ih je eto sastavila i stavila na ovaj životni put. Koliko dobra mogu učiniti, a eto, sredina, u kojoj se kreću možda ni ne sluti da su to zavjetovane redovnice. Hvala dobrom Bogu! Samo pouzdanje imati u Njega – i moliti. Što je Njemu da poduzme stotine čudesnih stvari, i u času nas oslobodi od svih nevolja!«

***

»O. Vanino, D. I., poslao mi je sastavak peticije na Sv. Oca da bi ovaj u ovim vremenima digao svoj glas i rekao pobudnu riječ za naš narod. Lijepa je to i korisna ideja, samo malo skeptično na to gledam, da li je sada vrijeme za to! K tome i Sv. Otac je bolestan. Još ću o tome promisliti, ali iznad svega, molimo na tu nakanu. Recite i sestrama, ne trebaju znati o čemu se radi, samo neka mole na ovu nakanu. Sjećam se, kad je Sv. Otac 1941. g. dao one oproste prigodom jubileja, kako su na mene graknuli Srbi, masoni i liberalci uopće. Ništa zato! Prošlo je i to! Tako bi vjerojatno i sada u ovom slučaju uskipio gnjev neprijatelja Crkve i naroda!«

***

Iz Karmela dolaze dvije vanjske sestre. Sirote i opet se probijaju od Brlenića ovamo po strani – po snijegu, samo da izmaknu oku policije. Donose programe i čestitke prigodom srebrnog jubileja č. priorice.

27. II. 1954.

Svaku gotovo večer pri kraju večere pita me:

»Imadete li još krunicu za moliti? (Misli na zajedničku krunicu u kući.) Čini to – vidim – koji put zato da se na vrijeme dignemo od stola, a onda i kao neki memento: Ne propuštajte to! Svaki dan zajednički molite krunicu, to je sva naša nada!«, veli on.

28. II. 1954.

Danas sam nakon dva mjeseca pauze (radi zime) počeo katehizirati. I opet me o podne pita: »Jeste li katehizirali?« To mu je silno na srcu. Po onoj velikoj zimi više mi je puta spomenuo, da bi u sakristiji stavili električnu peć i poučavao djecu. Spomenem mu da zbog zime dosta djece ne može do crkve. Razumio je to i dodao:

»Neće Gospodin pustiti nekažnjenim zločin, što su ovi nesretnici izbacili vjeronauk iz škole!«

Impressum

Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** (skraćeno: Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim Blaženoga Alojzija Stepinca i časopis njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. XX. (2013.), 8. svibnja • Broj 2.-3. • **Cijena**: 10 kn; za inozemstvo 4 eura ili 8 USD • *Glasnik* izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara. • **Izdavač**: Postulatura Blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31 – p. p. 949 10001 Zagreb

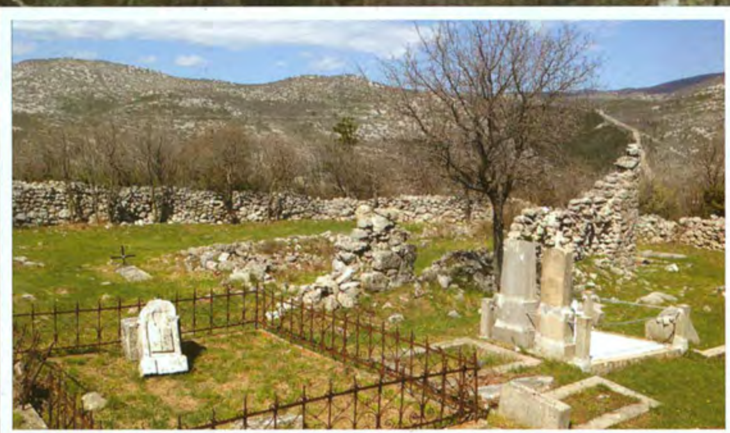
Uređuje i odgovara: dr. Juraj Batelja, Kaptol 18, p. p. 949, 10001 Zagreb

Adresa uredništva: Postulatura Bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p. p. 949, 10001 Zagreb; **telefon (01) 4814920; faks: 4814921**; Spomen-zbirka iz ostavštine Bl. Alojzija Stepinca, Kaptol 31, p. p. 949, 10001 Zagreb, telefon: (01) 4894879 ili

e-mail adresa: jbatelja@gmail.com **Kad se u našem *Glasniku* spominju riječi »čudo«, »svetost«, »svetac« i sl., u duhu je to crkvenih propisa i treba ih razumjeti u smislu običnoga ljudskog izražavanja. Konačan sud o tome izreći će Crkva.**

Lektura: akad. Ante Stamać & Marina Čubrić, prof. **Tisak:** DENONA

Anka Frković

Ruševine crkvice Sv. Jurja

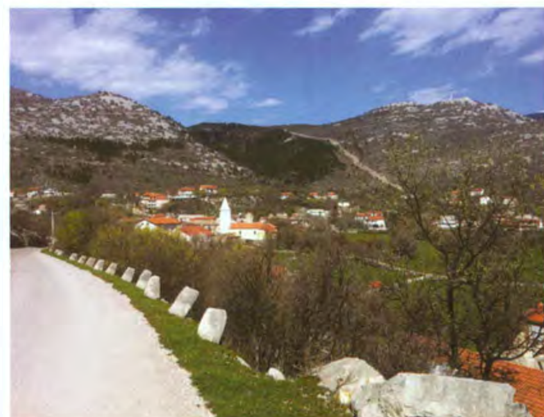
Kipovi iz crkvice Sv. Stipana u utvrdi-gradu Ledenice koje su partizani razbacali u nakani da ih unište, a spasili su ih vjernici župe Ledenice

»Crkvu se ne smije zabranjivati«

Ispod ruševina grada Ledenice, koji se prvi put spominje godine 1248., a bijaše obitavalište Frankopanâ i Uskokâ, smjestilo se selo i sjedište istoimene župe Ledenice. Tu živi neudata Anka Frković, rođena u Ledenicama 21. kolovoza 1921. Anka je odrasla u pobožnoj obitelji, može se slobodno reći da je od djetinjstva srasla s Crkvom. Premda u 92. godini života, Anka se i danas živo sjeća ledeničkih župnika popa plemenitog Stipe Vučetića i preč. Jurja Očića. Nije zaboravila ni strahote koje Ledenicama nanijeŝe talijanski fašisti u Drugom svjetskom ratu i jugoslavenski komunisti nakon rata.

Naime, Talijani su se smjestili u staru župnu crkvu Sv. Stipana na ledeničkoj gradini. Iz crkve su izbacili kipove svetaca i posložili ih na groblje uz crkvicu Sv. Jurja koju biskup Glavinić spominje godine 1695. Kad dođoše partizani razbacaše kipove, ali ih pobožni mještani pronađoše i prenesoše u novu župnu crkvu BDM Karmelske.

Još jedan detalj pamti ova pobožna starica. Dolaskom komunističke partije na vlast, komunisti su pozvali ledenički narod da se opredijeli za ili protiv Crkve. Dok je trajala ta »partijska parada«, »pred kapelicom« (kako su vjernici tada zvali današnju župnu crkvu), župnik Očić čekao je odluku naroda. Narod je odlučio da se »Crkvu ne smije zabranjivati«. Župnik je od radosti zaplakao, a narod nagrnuo u crkvu i počeo pjevati duhovne pjesme. Zahvaljujući umješnosti župnika Očića, u vrijeme dok je on bio živ (do 1965. g.), gotovo nijedan mještanin u župi nije ostao nekršten. Nakon njega, u Ledenicama se župnik mogao nastaniti tek nakon 38 godina, dakle, godine 2003.

Kard. Mauro Piacenza, pročelnik Kongregacije za kler, propovijeda na Stepinčevo 2013. u crkvi Sv. Jeronima Papinskog hrvatskog zavoda Sv. Jeronima u Rimu

Proslava Stepinčeva u crkvi Bl. Alojzija Stepinca u Virovitici, 10. veljače 2013. godine